

Projekty programu ESPON

Projekty programu ESPON

Informační publikace o realizovaných a zpracovávaných projektech programu ESPON

Textové a grafické zpracování: Lubor Fridrich (s použitím materiálů OP ESPON)

Spolupráce: Jana Huberová, Kamila Matoušková, Alena Navrátilová

Překlady: Petr Martykán, Kateřina Kuchařová, Elena Lojková, Lubor Fridrich

Vydává: Ústav územního rozvoje

Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor evropské územní spolupráce

Vydání první, duben 2010

Tisk: GRAFEX, spol. s.r.o.

ISBN 978-80-87318-09-6

Projekty programu ESPON

Obsah

Úvodní slovo	3
Předmluva	4
Projekty ESPON 2006	5
Projekty ESPON 2013	39
Seznam vyobrazení	53
Adresář vedoucích projektových partnerů	54

Úvodní slovo

Vážené dámy, vážení pánové,

Ministerstvo pro místní rozvoj pro vás ve spolupráci s Ústavem územního rozvoje připravilo informační publikaci o projektech programu ESPON. Jedná se o výzkumný program, který v celoevropském kontextu významně podporuje územní plánování, regionální rozvoj, územní soudržnost a také konkurenceschopnost na všech relevantních úrovních.

Operační program ESPON 2013 navazuje na předchozí program ESPON 2006, do něhož se v roce 2004 zapojila i Česká republika – především svými vědeckými a výzkumnými institucemi.

Cílem této publikace je snaha o maximální zpřístupnění souhrnných informací o projektech, které byly v programu ESPON realizovány v minulém programovém období. Současně ale na stránkách najdete také projekty, jež spadají do současného programového období a z nichž je mnoho nyní v realizaci. Součástí komplexních informací jsou také vybrané ukázky map, které doplňují jednotlivé projekty.

Ambicí této informační publikace je také snaha poskytnout potenciálním žadatelům a veřejným orgánům inspiraci ohledně témat a výstupů projektů. Každý projekt může být úspěšný velmi často jen v případě, že bude navazovat a fundovaně vycházet z dosažených poznatků obdobných projektů v rámci programu ESPON.

Informace o všech ukončených projektech jsou pro vás připraveny ke stažení na www.espon.eu.

Rád bych popřál všem potenciálním projektovým partnerům, aby se úspěšně zapojili do programu ESPON, a podíleli se tak na rozvoji České republiky i Evropské unie.

Věřím, že tato publikace bude v podobné snaze vítaným pomocníkem.

Ing. Rostislav Vondruška
ministr pro místní rozvoj

Předmluva

Vážené kolegyně, milí kolegové,

jak již uvedl v úvodním slově ministr pro místní rozvoj Ing. Rostislav Vondruška, tato publikace si klade za cíl poskytnout základní informace o programu ESPON a jeho projektech určené jak potenciálním projektovým partnerům, tak budoucím uživatelům výstupů programu z oblastí veřejné správy, vědeckých, výzkumných, univerzitních a projekčních pracovišť, ale i dalším subjektům – soukromým organizacím, středním školám apod.

Publikace v zásadě sestává ze dvou částí. První z nich přináší informace o již realizovaných projektech programu ESPON 2006 členěných dle jednotlivých programových priorit na tematické projekty, projekty dopadů aktuálních politik v rámci zemí v programu zúčastněných, projekty koordinující témata relevantní pro program ESPON, projekty vědeckých informací a studie vědecké podpory. K popisu každého z projektů programu ESPON 2006 je přiřazena grafika – mapa reprezentující bohatý grafický doprovod závěrečných zpráv.

Druhá část popisuje aktuálně zpracovávané projekty programu ESPON 2013. Popis těchto projektů vychází z nového členění zpracovaného Koordinační jednotkou programu ESPON. Je rozdělen na bloky ilustrující jejich tematiku, oblasti výzkumu a očekávané výsledky. Vzhledem k tomu, že se jedná o projekty v různých stádiích rozpracovanosti, nejsou informace

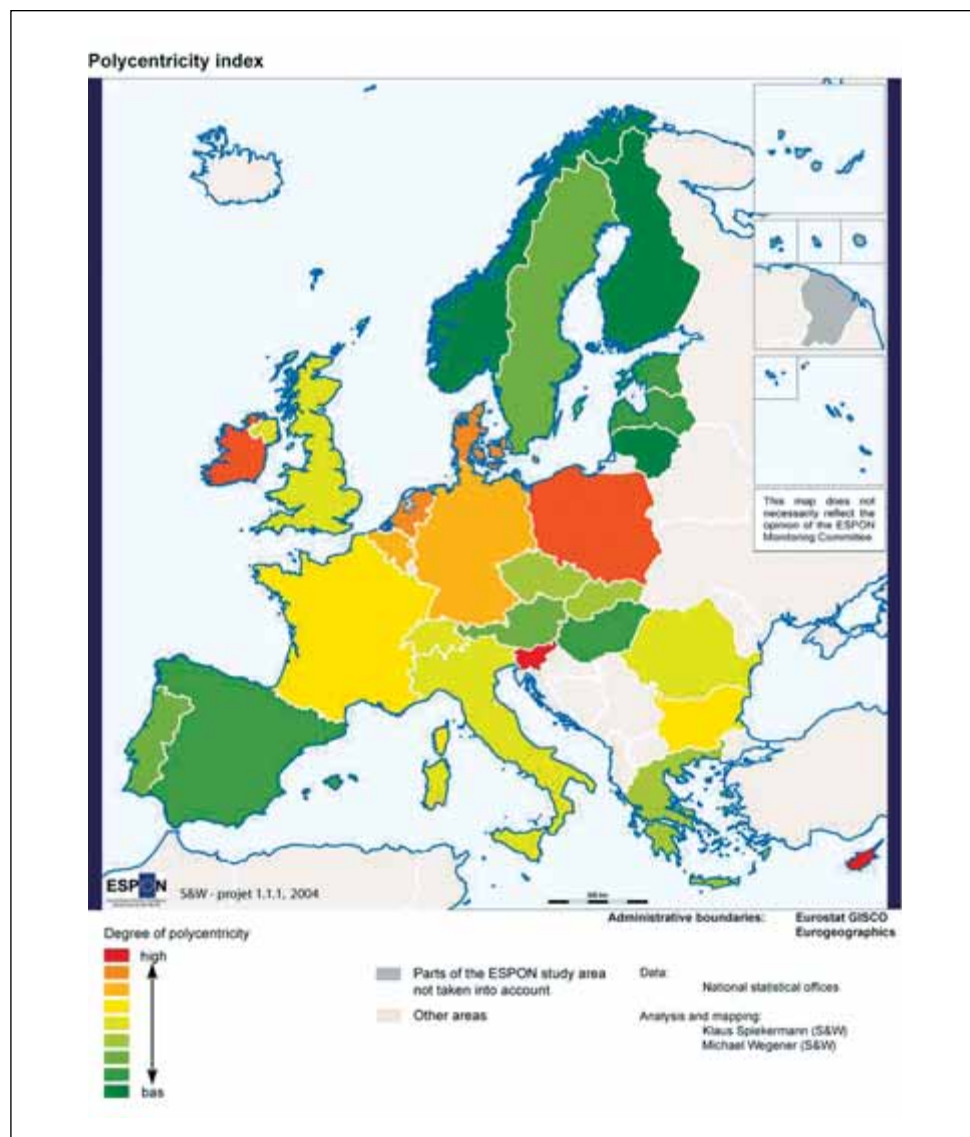
o nich v prvním vydání této publikace doplněny grafikou (ta buďto v aktuálních výchozích a průběžných zprávách chybí, nebo je v návrhovém stádiu). Předpokládáme ale, že v dalších vydáních budou popisy jednotlivých projektů ilustracemi doplněny.

Všechny projekty doprovází výčet projektových partnerů. Publikace je také doplněna seznamem vyobrazení s odkazy na jejich označení v jednotlivých projektech a kontakty na vedoucí projektové partnery. Názvy partnerů jsou uvedeny tak, jak se sami v projektových zprávách označili – překlady by zejména v případě méně známých organizací mohly způsobit problémy.

Všechny projektové zprávy – závěrečné programu ESPON 2006 a výchozí či průběžné programu ESPON 2013 – jsou k dispozici na webových stránkách programu: www.espon.eu.

V případě jakýchkoli dotazů či námětů pro další vydání publikace se prosím obraťte na Národního koordinátora: Odbor evropské územní spolupráce MMR, e-mail: espon@mmr.cz, nebo na Národní kontaktní místo ESPON, Ústav územního rozvoje, e-mail: fridrich@uur.cz.

Za redakci
Lubor Fridrich

Index polycentricity

Projekt 1.1.1

MĚSTSKÉ OBLASTI JAKO UZLY POLYCENTRICKÉHO ROZVOJE URBAN AREAS AS NODES IN A POLYCENTRIC DEVELOPMENT

Tento projekt je zaměřen na vztah mezi územním a polycentrickým rozvojem. Významnou roli připisuje tzv. Eurokoridorům, globálním integračním zónám, tzv. gateway cities („vstupním městům“ jednotlivých států či oblastí), urbánním klastrům a jednotlivým městským pólům. Cílem je vytvořit základnu pro informovanější diskusi o polycentrickém rozvoji v Evropě. To na jedné straně zahrnuje přehled evropského urbánního systému s ohledem na funkční specifika a stávající úroveň polycentrismu a předpokládanou analýzu možných dopadů regionální polycentrické integrace v různých částech Evropy. Na straně druhé jsou v projektu analyzována stávající partnerství v meziměstských, meziregionálních a nadnárodních dimenzích a zkoumány různé aplikace polycentrismu v rámci politik jednotlivých států. Výsledky projektu mají zlepšit územní rovnováhu v Evropské unii.

Vedoucí partner:

Nordregio (Švédsko)

Partneři:

Danish Centre for Forest, Landscape and Planning (Dánsko)
 OTB – Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, Delft University of Technology (Nizozemí)
 CNRS-UMR Géographie-cités (Francie)
 CUDEM – Centre for Urban Development and Environmental Management, Leeds Metropolitan University (Spojené království)
 ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)
 S&W – Spiekermann & Wegener (Německo)
 Dipartimento Interateneo Territorio, Politecnico e Università di Torino (Itálie)
 Quaternaire (Portugalsko)
 NTUA – Department of Urban and Regional Planning, National Technical University of Athens (Řecko)
 NIBR – Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)
 IRL – Institute for Territorial Development and Landscape, Swiss Federal Institute of Technology (Švýcarsko)
 VÁTI – Hungarian Institute for Regional and Urban Development and Planning (Maďarsko)
 Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia (Slovinsko)

Projekt 1.1.2

VZTAHY MĚSTO – VENKOV V EVROPĚ URBAN-RURAL RELATIONS IN EUROPE

Budoucnost četných venkovských území je stále více funkčně spojena s rozvojem měst. Je to zřejmé v hustě obydlených oblastech (např. tzv. „peri-urban zones“), kde dochází k značným urbanizačním tlakům, ale také v řídce osídlených venkovských územích, která jsou pod méně viditelným městským vlivem. Projekt řeší následující otázky: Jaká je perspektiva vztahů mezi městem a venkovem a jak se budou vzájemně doplňovat? Města poskytují služby, kulturní aktivity, infrastrukturu a hlavní přístup k trhu práce, zatímco venkovská území se zemědělskou výrobou mohou nabídnout rekreační potenciál a zeleň. Bude životaschopnost venkova více záležet na jeho dostupnosti a schopnosti komunikace s městským územím? Jak mohou spolupráce a partnerství podporovat udržitelný rozvoj venkova? Projekt dále zkoumá vztahy mezi městskými a venkovskými oblastmi v podmínkách procesů vzájemné výměny, institucionálních vazeb a souvislostí. Tyto vztahy nabývají zvláštního významu v kontextu různorodé struktury území EU a sousedících zemí.

Vedoucí partner:

Centre for Urban and Regional Studies, Helsinki University of Technology (Finsko)

Partneři a subkontraktoři:

Centre for Urban Development and Environmental Management, Leeds Metropolitan University (Spojené království)

Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, Technical University of Delft (Nizozemí)
TAURUS – Institute at the University of Trier (Německo)

TERSYN – Agence Européenne Territoires et Synergies (Francie)

Centre for Geographical Studies, University of Lisbon (Portugalsko)

Regional Development and Policy Research Unit, University of Macedonia (Řecko)

Economic and Financial Studies and Quantitative Methods, Faculty of Economics, University of Rome Tor Vergata (Itálie)

National Institute for Regional and Spatial Analysis, NUI Maynooth (Irsko)

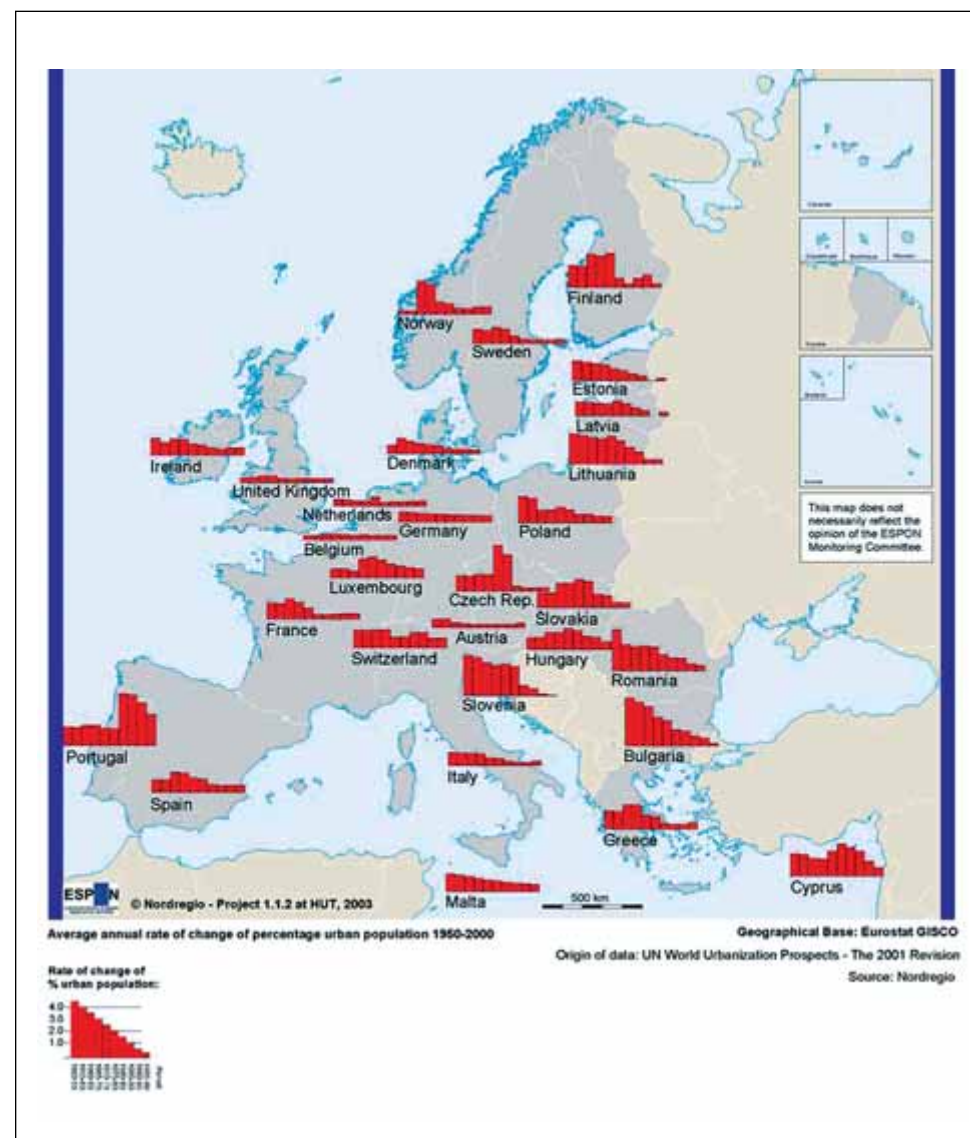
Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

Nordregio (Švédsko)

Mcrit (Španělsko)

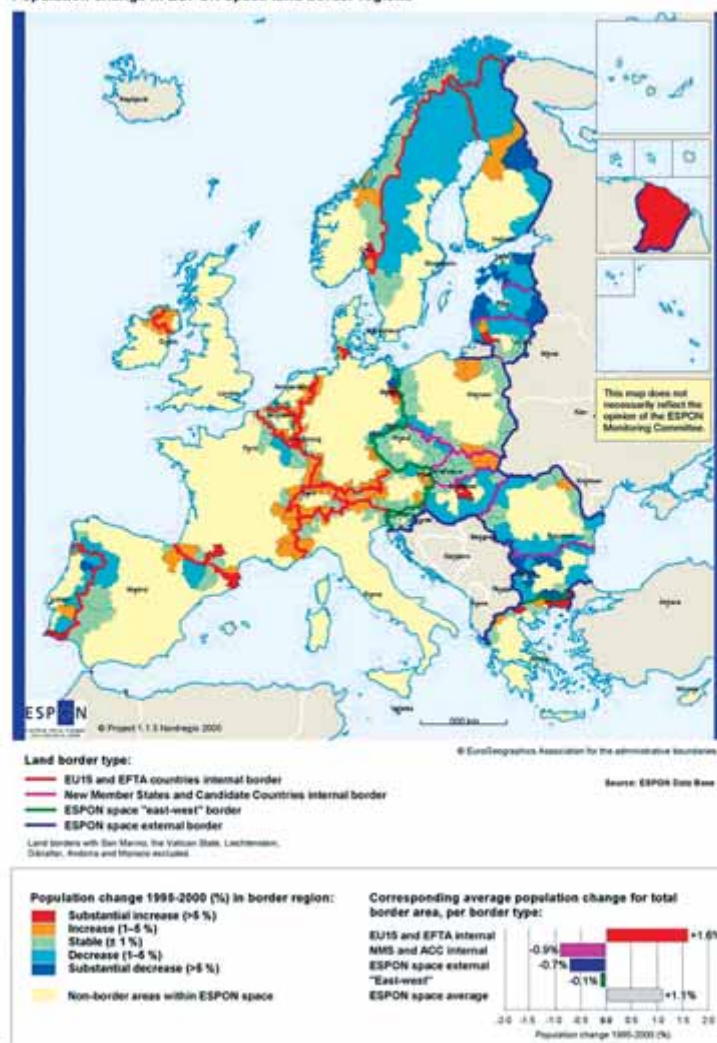
VÁTI – Hungarian Public Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)

Ljubljana Urban Institute (Slovinsko)

Stupeň urbanizace v evropských zemích (1950–2000)

Population change in ESPON space land border regions

Populační změny v příhraničním prostoru členských zemí ESPON, NUTS 3 (1995–2000)

Projekt 1.1.3

ROZŠÍŘENÍ EVROPSKÉ UNIE A JEJÍ POLYCENTRICKÉ PROSTOROVÉ STRUKTURY ENLARGEMENT OF THE EU AND ITS POLYCENTRIC SPATIAL STRUCTURE

Projekt je zaměřen zejména na zhodnocení budoucích důsledků rozšíření EU z hlediska územního rozvoje z pohledu jak členských států a jejich regionů, tak přistupujících zemí a jejich regionů, přičemž zvláštní pozornost je věnována disproporcím a potenciálům vyplývajícím z procesu integrace nových členských států a přistupujících zemí. Projekt také zkoumá polycentrickou prostorovou strukturu v rámci Evropských perspektiv územního plánování (ESDP), zejména vyváženou konkurenceschopnost a ekonomickou územní soudržnost. Hlavní otázkou je: Jsou nové členské a přistupující státy schopny „dohnat“ ty stávající? Projekt vyvinul rozdílné metodologie směřující k vytvoření představy o stupni územní soudržnosti a konkurenceschopnosti na různých úrovních evropského území. Projekt také navrhuje prostorovou a časovou politickou strategii vedoucí ke kohezním a konkurenceschopným cílům v modelu kombinace politik na národní úrovni. Dalším úkolem projektu je popis trendů působících na země, které sousedí s rozšířenou EU a které mohou přímo ovlivňovat územní rozvoj EU.

Vedoucí partner:

KTH, The Royal Institute of Technology (Švédsko)

Partneři:

Faculty of Civil and Geodetic Engineering, Chair of Spatial Planning, Ljubljana (Slovinsko)
Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences (Polsko)
Centre for Advanced Spatial Analysis (Spojené království)
National Technical University of Athens (Řecko)
Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research (Německo)
Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)
Global Urban Development (formerly the Prague Institute for Global Urban Development (Česká republika)
Centre for Urban and Regional Development Studies, Ltd. (Portugalsko)
IRER, University of Neuchâtel (Švýcarsko)
Karelian Institute, University of Joensuu (Finsko)
TNO Inro (Nizozemí)
VÁTI – Hungarian Public Nonprofit Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)
Nordregio (Švédsko)
Swedish Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

Projekt 1.1.4

PROSTOROVÉ DOPADY DEMOGRAFICKÝCH TENDŮ A MIGRACE SPATIAL EFFECTS OF DEMOGRAPHIC TRENDS AND MIGRATION

Evropa čelí výrazným změnám co do demografického rozvoje. V mnoha sférách společnosti a v různých regionech jsou předpokládány dopady demografických změn a stárnutí obyvatelstva. Demografické trendy zahrnují přirozené populační trendy, jakými jsou porodnost, úmrtnost a věková struktura obyvatelstva, dále migrace ve větším i menším (regionálním a meziregionálním) měřítku, která se v průběhu času i místa mění. Demografické trendy společně s migrací a nárůstem mobility způsobují vážné dopady na územní rozvoj a dělbu práce mezi regiony. Tyto trendy mohou být ovlivněny migračními pohyby spojenými s rozšířením Evropské unie. Typologie evropských regionů popisuje rozdílnost situací co do demografie a migrace, kterým regiony Evropy čelí.

Vedoucí partner:

ITPS – Swedish Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

Partneři:

CEG – Centre for Geographical Studies, University of Lisbon Foundation (Portugalsko)

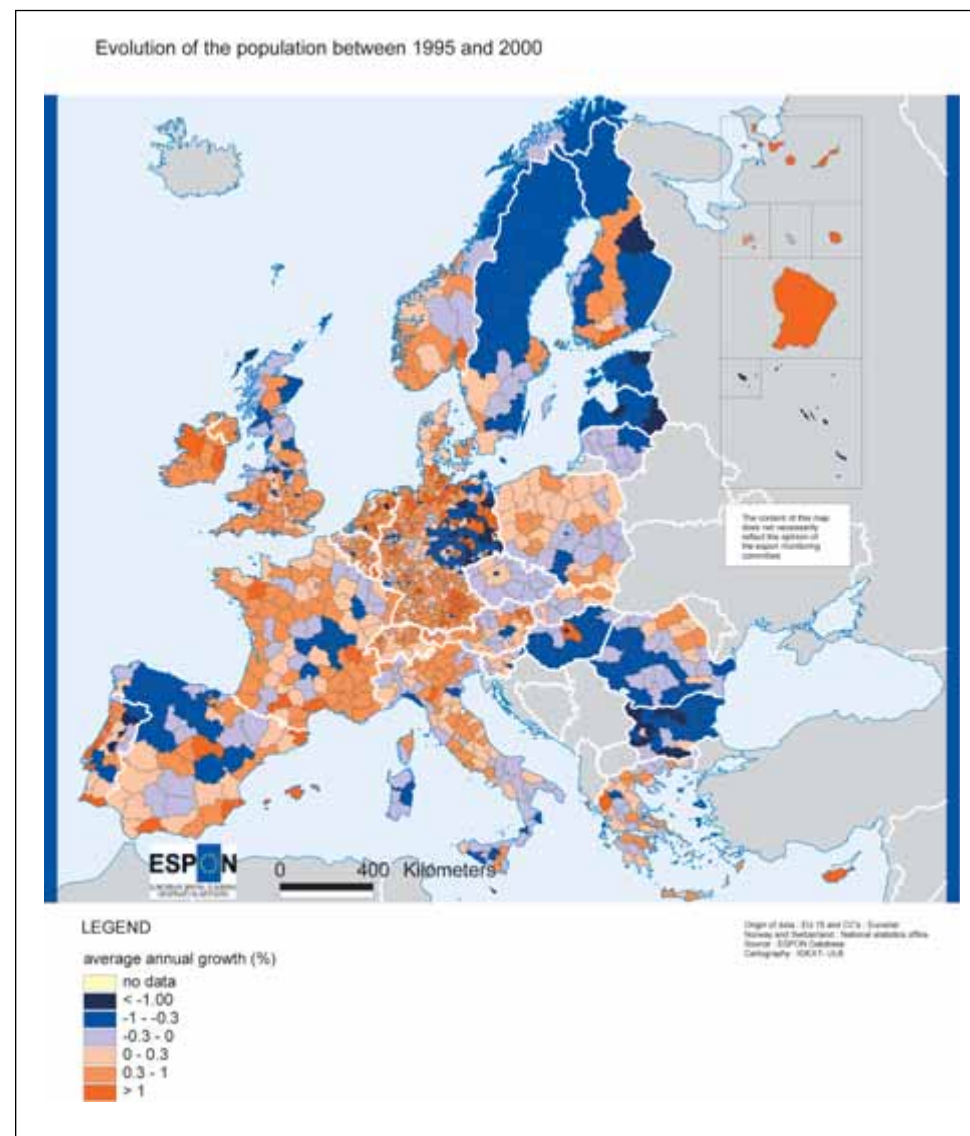
University of Vienna, Institute for Geography and Regional Research (Rakousko)

Universite Libre de Bruxelles, (Belgie)

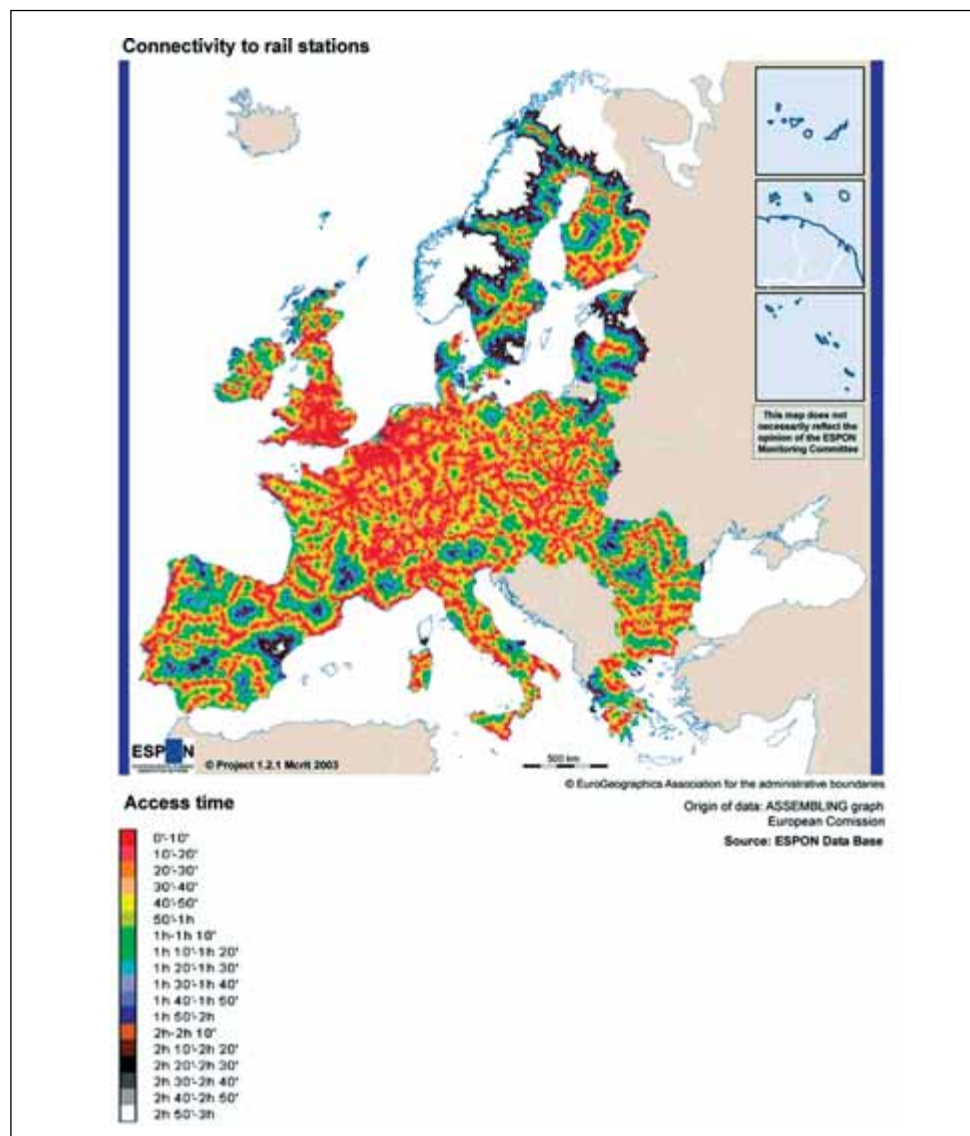
University G.d'Annunzio, Department of Economy and History of the Territory (Itálie)

Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)

VÁTI – Hungarian Public Non Profit Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)

Průměrné roční změny v populaci mezi lety 1995–2000 (NUTS 3)

Dostupnost vlakových nádraží

Projekt 1.2.1

DOPRAVNÍ SLUŽBY A SÍŤ: ÚZEMNÍ TRENDY A ZDROJE

TRANSPORT SERVICES AND NETWORKS: TERRITORIAL TRENDS AND SUPPLY

Účelem projektu je posoudit evropský prostor z hlediska všech druhů dopravy. Do indikátorů projektu byla ale také zahrnuta mnohá socio-ekonomická data. Při práci na projektu byly zkoumány tři hlavní otázky: (1) Jak se může dopravní síť stát klíčovým faktorem pro vyrovnání, více polycentrický a trvale udržitelnější prostorový rozvoj? (2) Jak vyvinout dostupnost k základním službám a znalostem tak, aby vzrostla územní soudržnost? (3) Jaké budou důsledky předchozích cílů v rámci rozšíření EU?

Projekt disponuje strategickým i územním přístupem. Je částečně založen na datech a znalostech jiných dopravních studií, z větší míry ale na dalším vývoji a aplikaci přístupů pohotově dodávaných projektovými partnery. Jde spíše o novinku – integraci informací do územního rozměru než o prohloubení specializovaných dopravních otázek. Koncept projektu je tedy kombinací stávajících a nových metodik s cílem popsat rozdílné aspekty dopravní infrastruktury a dopravních služeb v Evropě a jejích regionech.

Vedoucí partner:

University of Tours (Francie)

Partneři:

INRETS (Francie)

MCRIT (Španělsko)

NESTEAR (Francie)

Politecnico di Milano (Itálie)

S&W (Německo)

Projekt 1.2.2

TELEKOMUNIKAČNÍ SLUŽBY A SÍŤ: ÚZEMNÍ TRENDY

TELECOMMUNICATION SERVICES AND NETWORKS: TERRITORIAL TRENDS

Tento projekt shrnuje a analyzuje data o poptávce a nabídce na poli telekomunikací, přičemž se zabývá jak dosavadními technologiemi (pevnými i mobilními telefony, osobními počítači a internetem), tak technologiemi novými (broadband – vysokorychlostní internet a internetové páteřní sítě). Závěry projektu charakterizují model poptávky a nabídky po telekomunikacích v Evropě jako komplexní. Na makro úrovni neplatí co do telekomunikací rozdíl mezi „jádre“ a „periferií“ Evropy. Je to hlavně zásluhou síly „severské periferie“ především v oblasti mobilních telefonů. „Středozemní periferie“ včetně Španělska a Portugalska už také smazaly rozdíly proti některým původním „jádrovým“ oblastem, jakými jsou Spojené království nebo Francie. Na mezo úrovni je jasné, že klíčovými zůstávají národní specifika co do pochopení rozdílů. Ty jsou v každé jednotlivé zemi v úzkém srovnání s mezistátními rozdíly. To vede k předpokladu, že existují rozdílné „národní telekomunikační kultury“. Některé země mají například vysokou „počítačovou kulturu“, zatímco jiné mají vyšší „kulturu hlasových komunikací“. Na mikro úrovni projekt zjišťuje disparity mezi metropolitními, městskými a venkovskými oblastmi. S ohledem na aktuální politické diskuse projekt ukazuje, že současné nejvíce rozvinuté formy „broadband“ technologií sledují hierarchický vzor – oblasti s vyšší hustotou obyvatelstva jsou „obslouženy“ jako první.

Vedoucí partner:

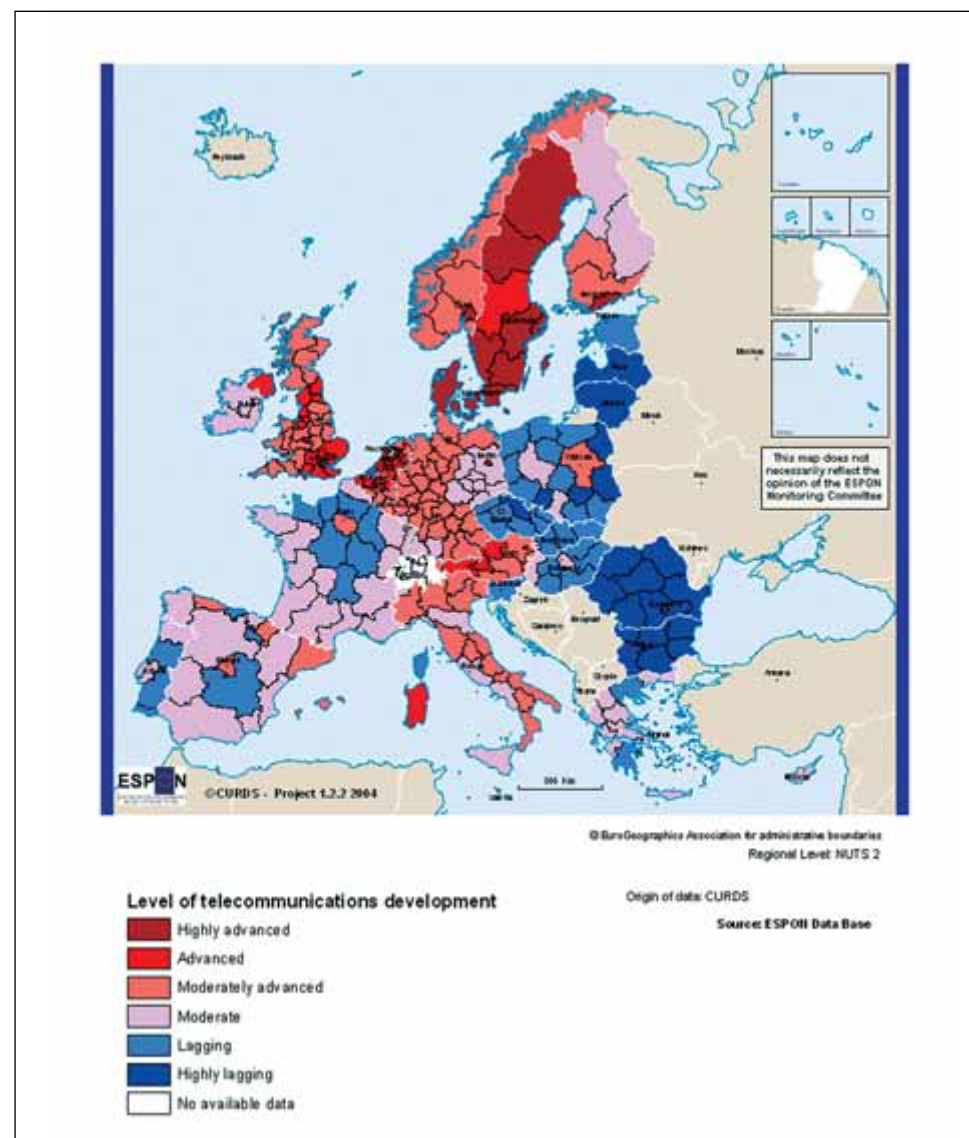
Centre for Urban & Regional Studies, University of Newcastle (Spojené království)

Partneři:

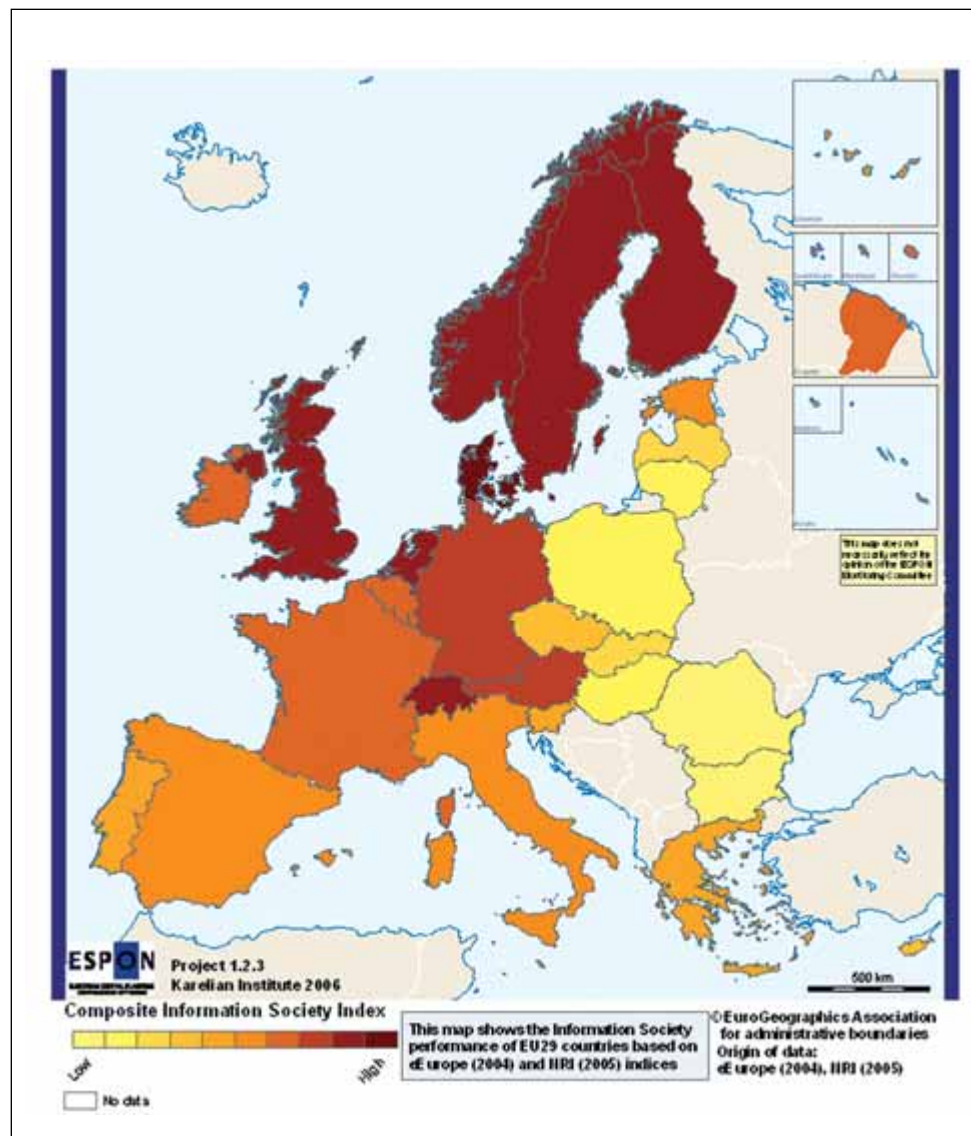
School of the Built Environment, Heriot-Watt University (Spojené království)

Universidade de Aveiro / University of Aveiro, CEIDET (Portugalsko)

Social Science Department, Karelian Institute, University of Joensuu (Finsko)

Všeobecná typologie kombinovaného rozvoje telekomunikací domácností a podniků

Kompozitní index informační společnosti vycházející z eEurope (2004) a NRI (2005)

Projekt 1.2.3

PROSTOROVÉ ASPEKTY INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI

SPATIAL ASPECTS OF THE INFORMATION SOCIETY

Rozvoj informačních a komunikačních technologií a jejich liberalizace umožňuje lidem přístup k informacím a také přispívá k rozvoji vzájemné komunikace mezi občany, podnikateli a veřejnou správou. Zároveň odstraňuje bariéry co do času, místa a vzdálenosti – vytváří ze světa „globální vesnici“. Technologický rozvoj je tedy klíčem k znalostní ekonomii, přičemž informace jsou přenosné a přístupné komukoli v rámci „globální sítě“ – informační společnosti. Cílem tohoto projektu je charakteristika informační společnosti z územního pohledu a analýza územních aspektů na všech velikostních úrovních. Projekt se zabývá centralizovanými i decentralizovanými dopady informační společnosti v krátkodobých, střednědobých i dlouhodobých úrovních a propojuje je s cíli a politickými možnostmi stanovenými Evropskými perspektivami územního plánování (ESDP). Pokrývá také venkovské a periferní oblasti zemí Evropské unie, tedy míst, kde informační společnost může představovat významný rozvojový element. Projekt také specifikuje možný příspěvek informační společnosti k vyváženému územnímu rozvoji, územní soudržnosti a polycentricitě.

Vedoucí partner:

Warsaw University, Centre for European Regional and Local Studies EUROREG (Polsko)

Partneři:

Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)
University of Rome "Tor Vergata" URTV (Itálie)
University of Joensuu UJOE Karelian Institute (Finsko)
University of Thessaly, Department of Planning and Regional Development DPRD (Řecko)
Hungarian Academy of Sciences, Institute of Economics IE-HAS (Maďarsko)
Charles University in Prague, Department of Social Geography and Regional Development, Faculty of Science (Česká republika)

Projekt 1.3.1

PROSTOROVÉ DOPADY PŘÍRODNÍCH A TECHNOLOGICKÝCH RIZIK SPATIAL EFFECTS OF NATURAL AND TECHNOLOGICAL HAZARDS

Hlavním cílem projektu je ukázat prostorové vzory přírodních a technologických rizik v administrativních regionech území členských států ESPON na úrovni NUTS 3. Rizika jsou přirozenými jevy vedoucími k hrozbám a škodám způsobeným populaci, životnímu prostředí a majetku. Projekt se zabývá jedenácti druhy rizik, mimo jiné sesuvy půdy, lavinami, zátopami, suchy, lesními požáry a zemětřesením. Výstupy projektu jsou mapy výskytu rizik, integrovaná mapa specifických lokací míst s vysokou či nízkou četností rizik v Evropě a mapy kombinující opakovaná rizika a zranitelnost pro daný region v dlouhodobé perspektivě. Projekt ukazuje, že prostorová představa přírodních a technologických rizik znamená výzvu pro vyvážený a udržitelný rozvoj Evropy. Jednotlivé regiony jsou rizikům vystaveny v rozdílných úrovních. Zpracování rizikových předpokladů lze chápat jako významný úkol kohezní politiky. Z tohoto úhlu pohledu projekt formuluje politická doporučení na evropské, nadnárodní, národní, regionální i místní úrovni tak, aby lépe zahrnul prevenci rizik do politik a územně plánovací praxe.

Vedoucí partner:

Geological Survey of Finland (Finsko)

Partneři:

SMHI – Swedish Meteorological and Hydrological Institute (Švédsko)

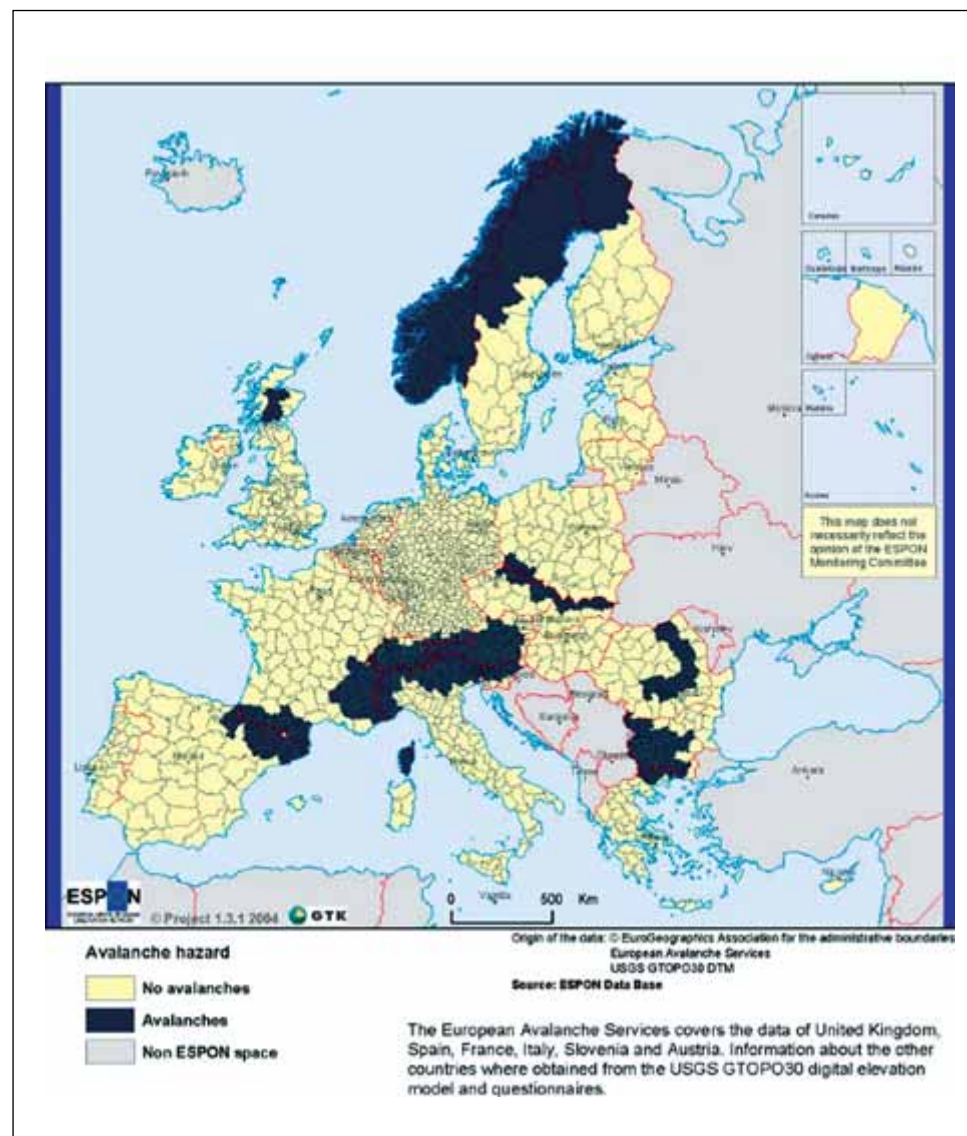
CCRC – Comissão de Coordenação da Região Centro (Portugalsko)

IGM – Instituto geológico e mineiro (Portugalsko)

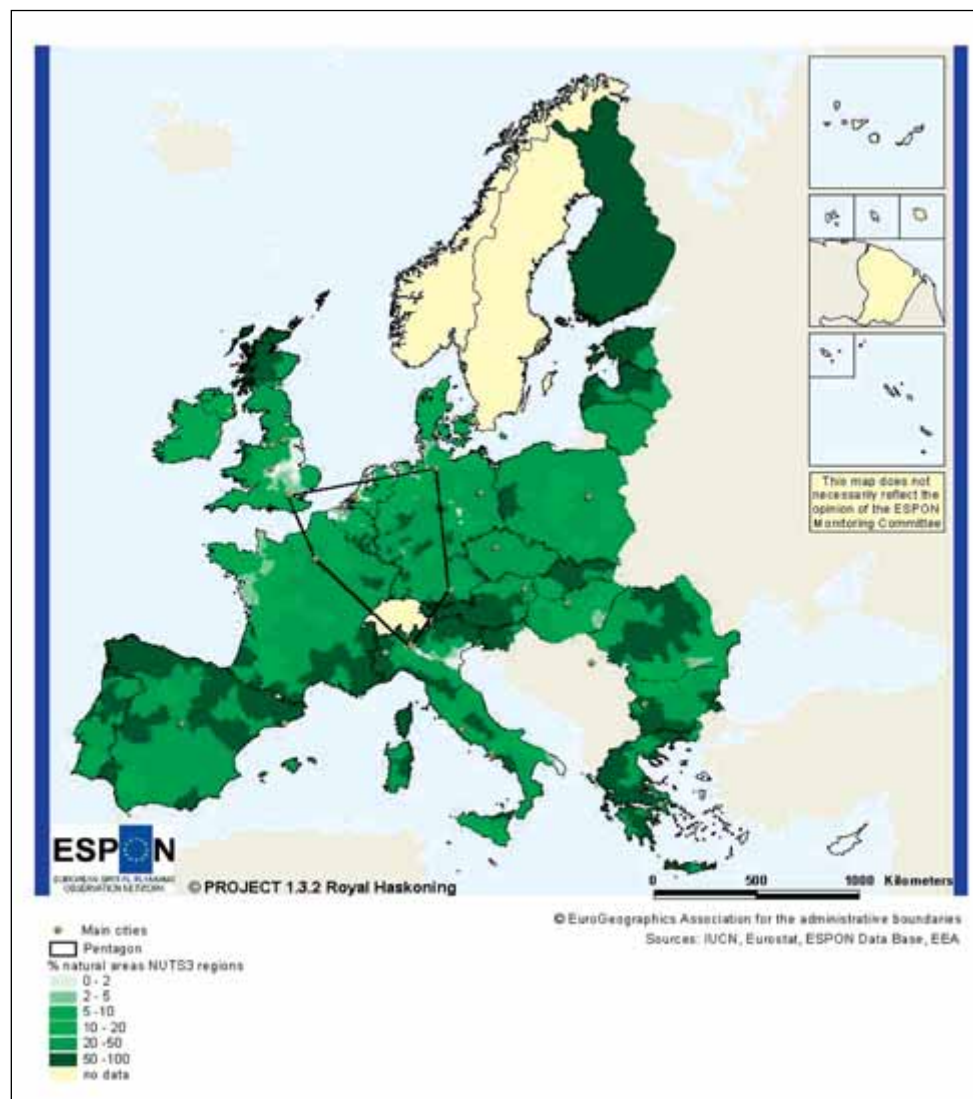
IOER – Institute of Ecological and Regional Development (Německo)

IRPUD – Institute of Spatial Planning, University Dortmund (Německo)

HUT – Center of Urban and Regional Studies, Helsinki University of Technology (Finsko)

Hrozba vzniku lavin

Percentuální zastoupení polopřírodních oblastí (kombinace kulturních a přírodních hodnot) – NUTS 3

Projekt 1.3.2

ÚZEMNÍ TRENDY ŘÍZENÍ PŘÍRODNÍHO DĚDICTVÍ

TERRITORIAL TRENDS OF THE MANAGEMENT OF THE NATURAL HERITAGE

Přírodní dědictví je nezanedbatelnou součástí tradičního prostředí každé země. Hodnota bio-diverzity je politikami Evropské unie pečlivě sledována. Přírodní dědictví musí být chráněno před riziky, ale také tvůrčím způsobem zachovááno v souladu s udržitelným rozvojem, například stanovením a zhodnocením přirozených sítí a jednotlivých přírodních prvků v rámci integrovaných rozvojových strategií. Je nutno nalézt nové formy rozvoje tak, aby byla zajištěna synergie a koexistence lidské činnosti s činnostmi ovlivňujícími přírodní dědictví. Ve shodě s Evropskou úmluvou o krajině z roku 2000 přispívá krajina k tvorbě místní kultury a je základním prvkem přírodního kulturního dědictví, které přispívá k identitě Evropy. Přírodní dědictví představuje čím dál výhodnější stimul pro ekonomický rozvoj měst a větších území, a to jak v souvislosti s běžným životem obyvatelstva, tak co do atraktivity jednotlivých lokalit jako turistických destinací.

Vedoucí partner:

Royal Haskoning (Nizozemí)

Partneři:

ENVIPLAN (Řecko)

Taller de Ideas Centro de Estudios Urbanos S.L. (Španělsko)

Territoires Sites et Cites (Francie)

ECNC – European Centre for Nature Conservation (Nizozemí)

Momentum 21, Land Use Consultants (Spojené království)

Polis University Genova (Itálie)

Eastern Norway Research Institute (Norsko)

AISF – Forest Research (Itálie)

Projekt 1.3.3

VLIVY KULTURNÍHO DĚDICTVÍ A IDENTITY

IMPACTS OF CULTURAL HERITAGE AND IDENTITY

Koncepce kulturního dědictví a identity zahrnuje množství komponentů. Projekt je zaměřen zejména na komponenty hmotné, tedy kulturní krajiny, památky a kulturní infrastrukturu, ale také na komponenty nehmotné, jakými jsou kulturní události, umělecká povolání a intelektuální produkce, které všechny představují klíčová aktiva územního rozvoje. Vedle hlavních prostorových modelů kulturního dědictví je projekt také zaměřen na klasifikaci regionů založenou na jejich kulturním potenciálu a kulturní „orientaci“ při zhodnocení jednotlivých prvků kultury (památková ochrana, šíření kultury). Projekt také zkoumá prostorové dopady kultury na územní rozvoj konfrontací základních kulturních indikátorů s ostatními územními indikátory programu ESPON. Dalším zajímavým aspektem je tvorba mnoha případových studií sledujících organizaci a územní dopady kulturního dědictví na místní úrovni. Na základě těchto analytických prvků projekt rozvíjí řadu politických doporučení podporujících efektivnější a udržitelné využití kulturních zdrojů a sledujících ochranu, plánování, organizační politiky a akce.

Vedoucí partner:

Università Ca' Foscari, Department of Economics – CAF (Itálie)

Partneři:

Ernst-Moritz-Arndt Universität (Německo)

Katholiek Universiteit Leuven (Belgie)

EURICUR – European Institute for Comparative Urban Research, Erasmus University Rotterdam (Nizozemí)

Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Geografia (Španělsko)

Nottingham Business School, Nottingham Trent University, Department of Strategic Management and Marketing (Spojené království)

University of Thessaly, Argonafton & Filellinon (Řecko)

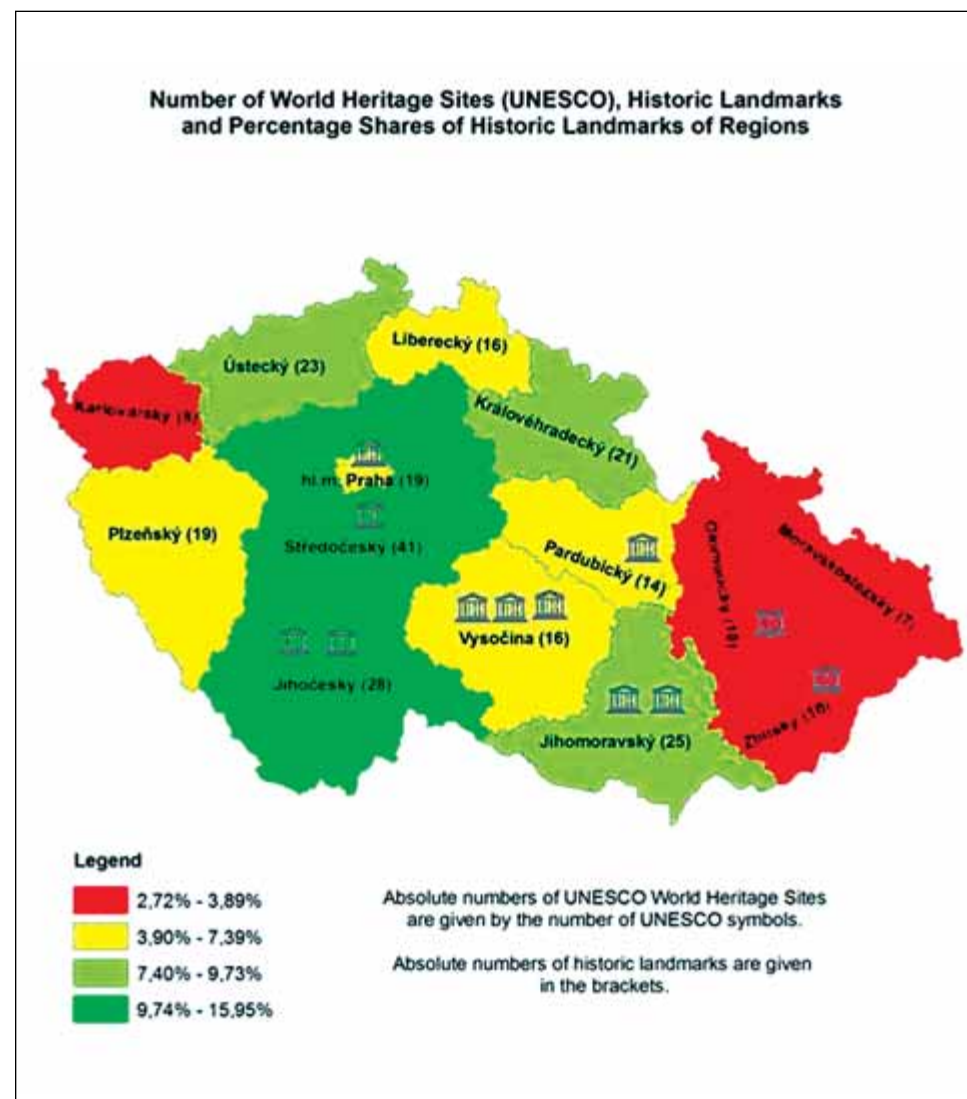
Institute of Urban and Regional Studies, Universidade de Coimbra (Portugalsko)

University of Copenhagen (Dánsko)

Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation, Polish Academy of Sciences (Polsko)

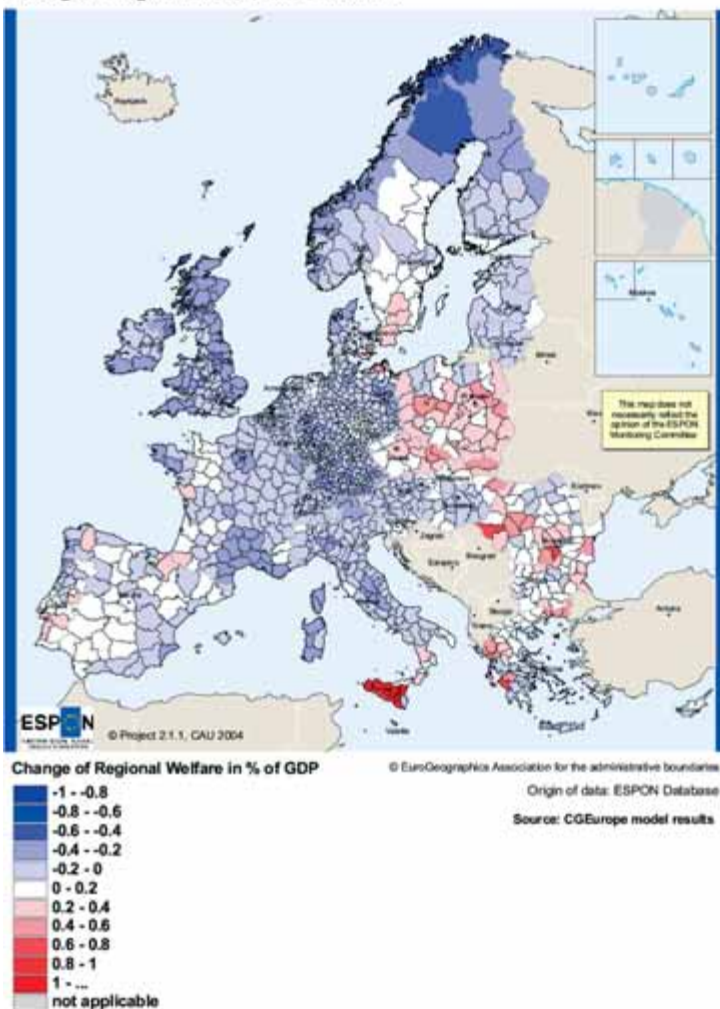
University of Joensuu, Savonlinna Institute for Regional Development and Research (Finsko)

University of Pardubice, Faculty of Economics and Administration (Česká republika)

Počet památek zapsaných v seznamu UNESCO a procentuální zastoupení historických pamětihodností v regionech ČR

Change of Regional Welfare in Scenario D2

Změny v regionální prosperitě v procentech HDP – scénář D2

Projekt 2.1.1

ÚZEMNÍ DOPADY DOPRAVNÍ POLITIKY A POLITIKY TEN (TRANS EUROPEAN NETWORK) TERRITORIAL IMPACT OF EU TRANSPORT AND TEN POLICIES

Jde o nalezení optimálních odpovědí pro územní rozvoj popisovaný v rámci ESDP. Pro tento projekt poskytuje výchozí datovou strukturu dokument „Evropská dopravní politika 2010“ (COM 2001/370). ESDP zdůrazňuje potřebu integrovaného přístupu pro zlepšení dopravních vazeb a pro rozvoj polycentrického rozvojového modelu. Upozorňuje také na účinné a udržitelné použití infrastruktury a odkazuje na význam rozšiřování inovace a znalostí. Tento integrovaný přístup by měl vyústit v analýzu dopravy a telekomunikačních sítí zahrnující princip územní rovnováhy, specifické problémy okrajových oblastí a zlepšení sekundárních sítí. Projekt jako hlavní výstup vytvořil deset scénářů (na témata silniční a železniční infrastruktury, jejich ocenění a kombinace) vedoucích k zhodnocení dopravní politiky Evropské unie. Zkoumá dopady na regionální rozvojový potenciál (konkurenceschopnost, propojitelnost a rozvojové trendy jako hlavní indikátory) a polycentrismus. Byly vytvořeny typologie regionů založené na klasifikaci předpokládaných dopadů dopravních politik.

Vedoucí partner:

Christian-Albrechts-Universität zu Kiel, Institute of Regional Research (Německo)

Partneři

ARE – Federal Office for Spatial Development (Švýcarsko)

Politecnico di Milano, Department of Management, Economics and Industrial Engineering (Itálie)

Institute of Transport Economics (Norsko)

University of Kent, Department of Economics (Spojené království)

BBR – Federal Office for Building and Regional Planning (Německo)

KTH – The Royal Institute of Technology (Švédsko)

Free University of Amsterdam (Nizozemí)

S&W – Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research (Německo)

Projekt 2.1.2

ÚZEMNÍ DOPADY POLITIKY VÝZKUMU A VÝVOJE (R&D) EVROPSKÉ UNIE

TERRITORIAL IMPACT OF EU RESEARCH & DEVELOPMENT POLICY

Projekt analyzuje distribuci dvou základních nástrojů politiky výzkumu a vývoje EU: strukturálních fondů a rámcových programů RTD (Research & Technical Development). Výdaje politiky R&D nejsou distribuovány plošně. Politiky R&D mají v mnoha ohledech výrazný dopad na prostorovou geografii Evropské unie, především ve tvorbě kontaktů mezi firmami a výzkumnými institucemi a při posilování kapacity jednotlivých regionů přispívající k výzkumným a inovačním aktivitám. Dopady politik R&D jsou nejviditelnější v mikro měřítku. V jednotlivých regionech mají strukturální fondy významné dopady na podporu rozvoje výzkumné a inovační kapacity. Distribuce projektů dotovaných rámcovými programy se na první pohled jeví jako rušivý element vůči cílům územní soudržnosti – ekonomicky silnější regiony disponují větším množstvím firem a výzkumných institucí angažovaných v rámcových programech. Bližší analýza ale ukazuje, že pokud je ekonomická síla pod kontrolou, pak mnoho méně silných regionů z rámcových programů profituje. Projekt ukazuje, že rámcové programy na evropské úrovni mají podstatný vliv na stimulaci rozvoje evropského inovačního systému tím, že vytvářejí vzájemné vazby mezi výzkumníky a společnostmi napříč unií. Pro monitorování územních účinků politiky R&D je nezbytné vytvořit vhodné nástroje zaměřené na konkrétní požadavky EU.

Vedoucí partner:

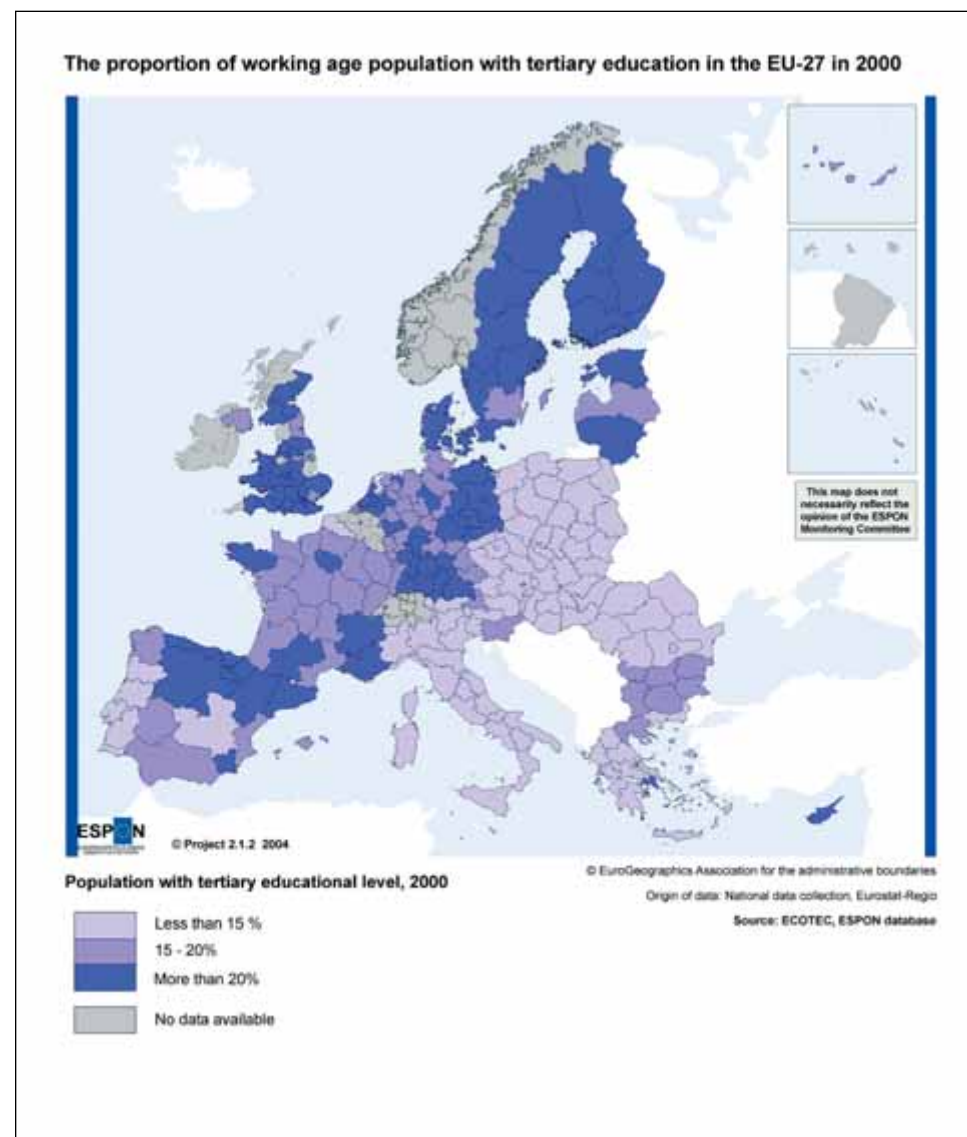
ECOTEC, Research and Consulting Ltd. – Brussels (Belgie)

Partneři:

ECOTEC, Research and Consulting Ltd. – Madrid (Španělsko)

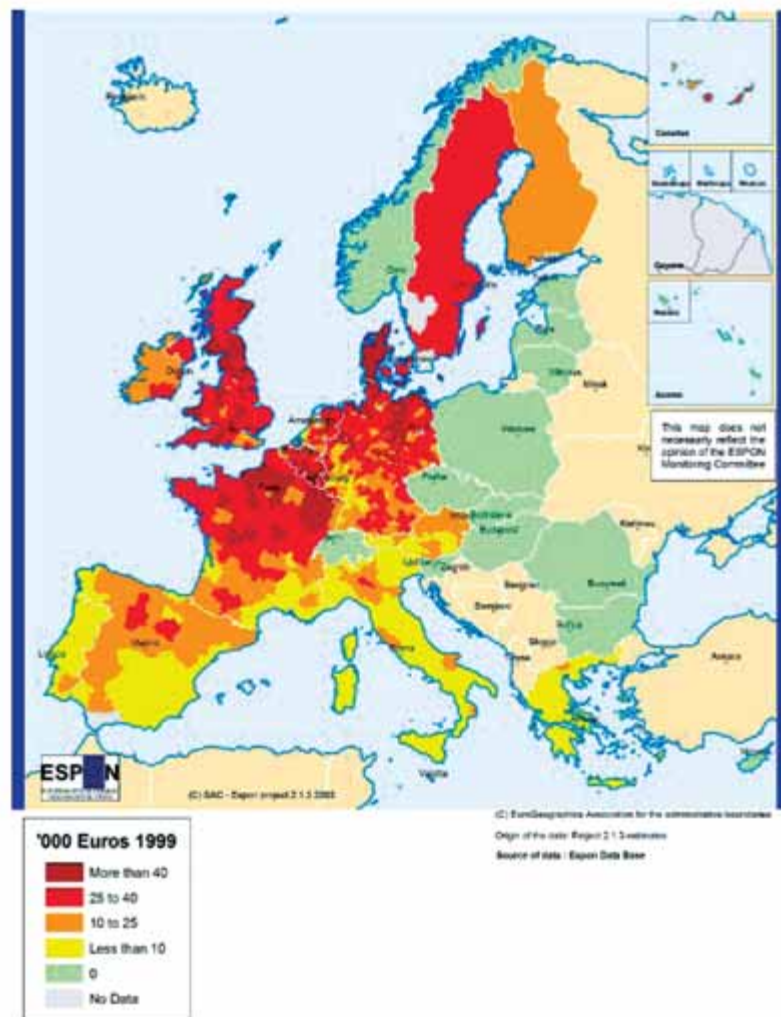
Politecnico di Milano, Dipartimento di Architettura e Pianificazione (Itálie)

University of Trier - TAURUS Institute (Německo)

Podíl ekonomicky aktivní populace s terciárním vzděláním k roku 2000

Map 1.1: Total Pillar 1 Support per Agricultural Work Unit, 1999

Pilíř 1: Finanční podpora na zemědělskou pracovní jednotku (1999)

Projekt 2.1.3

ÚZEMNÍ DOPADY SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY (CAP) A POLITIKY ROZVOJE VENKOVA TERRITORIAL IMPACT OF CAP AND RURAL DEVELOPMENT POLICY

Společná zemědělská politika Evropské unie stojí v poslední době před specifickými úkoly. Nejdůležitějšími z nich jsou reforma systému podpory, důsledky rozšíření EU, změny ve struktuře zemědělské výroby, zvýšená zemědělská produkce nepotravinářského zboží a měnící se přístup farmářů k ochraně krajiny a k životnímu prostředí. Poslední vývoj v živočišné výrobě vykazuje snížení produkce masa – dá se předpokládat ekologičtější a trvale udržitelné zemědělství. Tyto vývojové trendy ovlivňující zemědělskou výrobu a politiku nedopadají na všechny regiony stejně. Analýza územních dopadů identifikuje územní vzory regionálního rozšíření Společné zemědělské politiky Evropské unie a ukazuje, že tato politika nemá za cíl soudržnost.

Vedoucí partner:

University of Aberdeen, Arkleton Centre for Rural Development Research (Spojené království)

Partneři:

Departamento de Economía y Ciencias Sociales Agrarias. Universidad Politécnica de Madrid (Španělsko)

IRPUD – Institute of Spatial Planning, University Dortmund (Německo)

Projekt 2.1.4

ENERGETICKÉ SLUŽBY, SÍTĚ A ÚZEMNÍ DOPADY ENERGETICKÉ POLITIKY EU

ENERGY SERVICES, NETWORKS AND TERRITORIAL IMPACT OF EU ENERGY POLICY

Tento projekt vytváří základní evidenci a informace nezbytné pro odbornou diskusi o dopadech energetické politiky v Evropě. Jeho snahou je ukázat, jak jsou energetická infrastruktura, výroba a spotřeba spojeny s lidskou činností. Projekt chce také vytvořit základ pro pochopení, do jaké míry je územní rozvoj závislý na energetickém sektoru, případně do jaké míry je jím ovlivněn. Projekt přináší přehled evropské energetiky (sítí, infrastruktury a služeb s ohledem na rozdílné druhy energií), základní vzory spotřeby, ale také předběžnou analýzu možných dopadů energetické politiky v rámci regionálního rozvoje, přičemž bere v potaz dodávku energie jako faktor potenciálně ovlivňující ekonomické aktivity. Pokud jde o environmentální cíle (cíle trvalé udržitelnosti), projekt se zabývá potenciálem rozvoje obnovitelné energie a pro jejich propagaci shrnuje množství politických doporučení.

Projekt hodnotí všechny druhy neobnovitelných (elektřina, uhlí, ropa, zemní plyn) i obnovitelných (vítr, voda, mořský příliv, slunce) energetických zdrojů, ale také způsoby dopravy a přenosu (potrubí, lodní doprava, kabelové rozvodné sítě). Směrování a kapacita energetických sítí mohou mít rozhodující vliv na územní rozvoj v dané oblasti. Zajímavým aspektem projektu je také pokus stanovit vliv desetiprocentní změny (nárůstu i poklesu) ceny energie na regionální HDP.

Hlavní partner:

CEEETA – Research Centre for Energy, Transport and Environment Economics (Portugalsko)

Partneři:

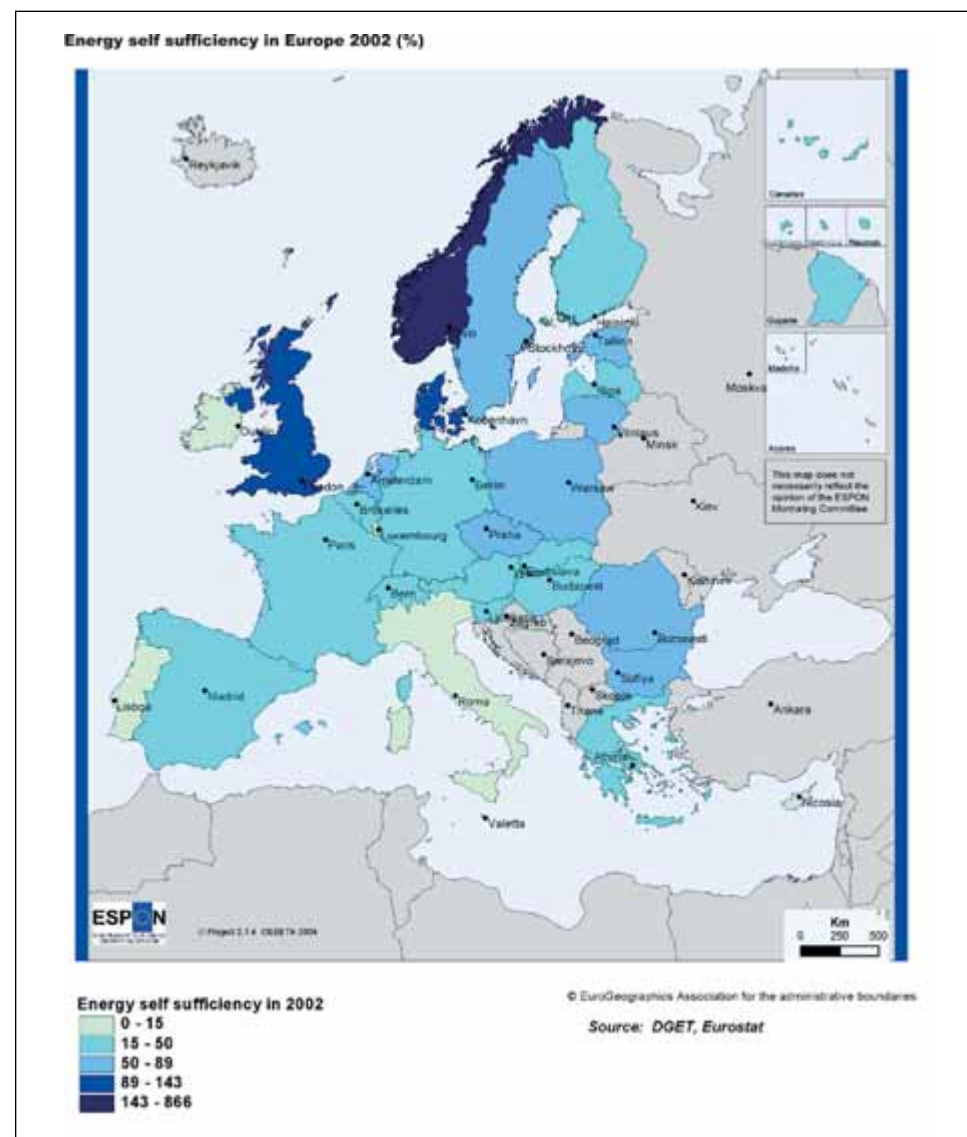
Softech Energia Tecnologia Ambiente (Itálie)

University of Mining and Metallurgy, Faculty of Fuels and Energy (Polsko)

Cenergia –Energy Consultants (Dánsko)

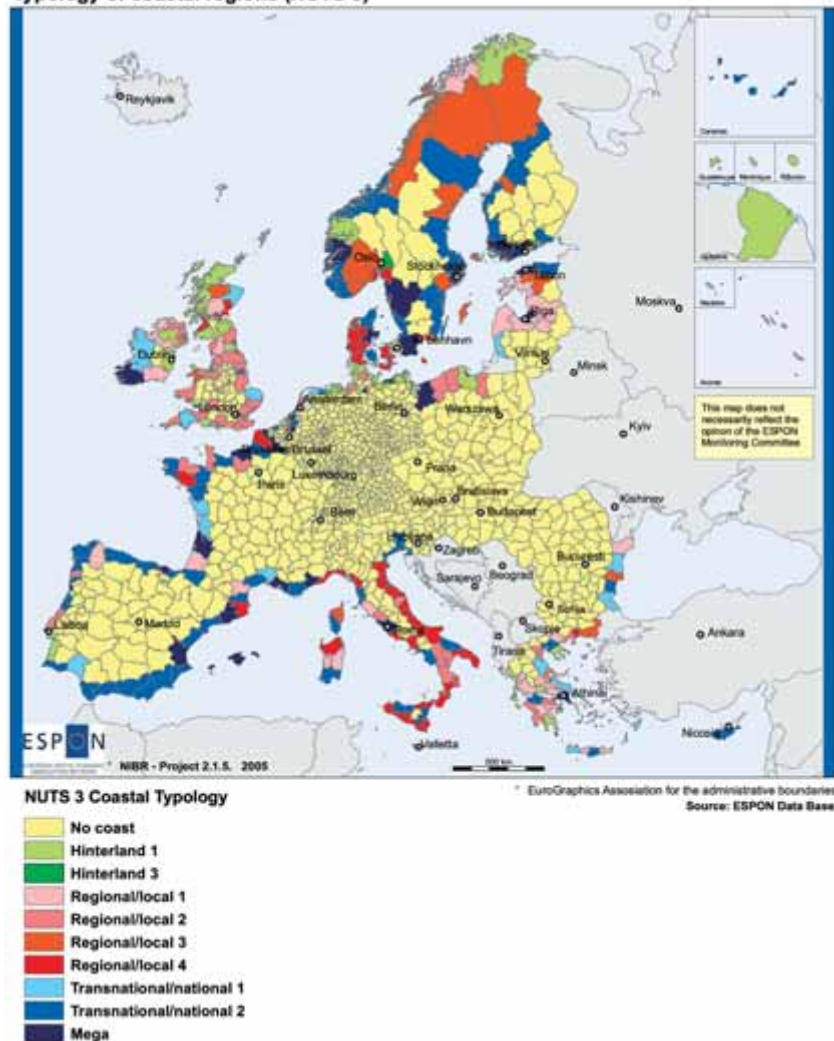
Cirius - Centro de Investigações Regionais e Urbanas (Portugalsko)

Instituto Geográfico Português (Portugalsko)

Energetická soběstačnost v Evropě (%), 2002

Typology of coastal regions (NUTS 3)

Typologie pobřežních regionů (NUTS 3)

Projekt 2.1.5

ÚZEMNÍ DOPADY EVROPSKÉ RYBÁŘSKÉ POLITIKY

TERRITORIAL IMPACTS OF EUROPEAN FISHERIES POLICY

Evropská rybářská politika se musí na jedné straně zabývat evropskými záležitostmi, jakými jsou uchování přírodních zdrojů, přístup k rybářským oblastem, sociální, ekonomické a demografické důsledky, a na straně druhé musí čelit globální soutěži v rámci evropských trhů.

Projekt zkoumá změny a probíhající procesy ovlivňující evropské země a jejich regiony a územní dopady těchto změn na soudržnost, územně vyvážený, trvale udržitelný rozvoj a polycentrismus. Předmětem projektu jsou také potenciály a předpoklady pro inovaci v námořním sektoru. Projekt se zabývá rozdílnými typy pobřežních regionů a možnými vlivy ekonomické dynamiky a námořní politiky na jejich územní rozvoj. Zkoumá také polycentrický rozvoj na místní/regionální úrovni a úlohu dostupnosti při tvorbě nových aktivit rybářského průmyslu v různých typech regionů.

Vedoucí partner:

NIBR – Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)

Partneři:

NORUT GROUP (Norsko)

Institute for Fisheries Management and Coastal Community Development (Dánsko)

Estonian Marine Institute, University of Tartu (Estonsko)

Projekt 2.2.1

ÚZEMNÍ DOPADY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ

TERRITORIAL EFFECTS OF STRUCTURAL FUNDS

Účelem tohoto projektu je stanovit územní dopady a možné prostorové dopady strukturálních fondů se zvláštním zaměřením na polycentrismus a územní soudržnost v Evropě. Ústředním motivem projektu je zmapování strukturálních fondů a stanovení jejich přínosu cílům politik územního rozvoje s důrazem na územní soudržnost a polycentrický rozvoj. Projekt analyzuje programové období 1994–1999, ale tam, kde je to možné, zahrnuje také období do roku 2006, případně předpoklady pro další léta, přičemž hodnotí územní dopady působení strukturálních fondů na rozšířenou Evropskou unii a na její bezprostřední sousedy.

Vedoucí partner:

Nordregio (Švédsko)

Partneři:

European Policies Research Centre, University of Strathclyde (Spojené království)

MCRIT (Španělsko)

INFYDE – Informaomacion y Desarrollo, S.L. (Španělsko)

ITPS – Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

University of Utrecht, Faculty of Geographical Sciences, Dept. of Urban and Regional Planning (Nizozemí)

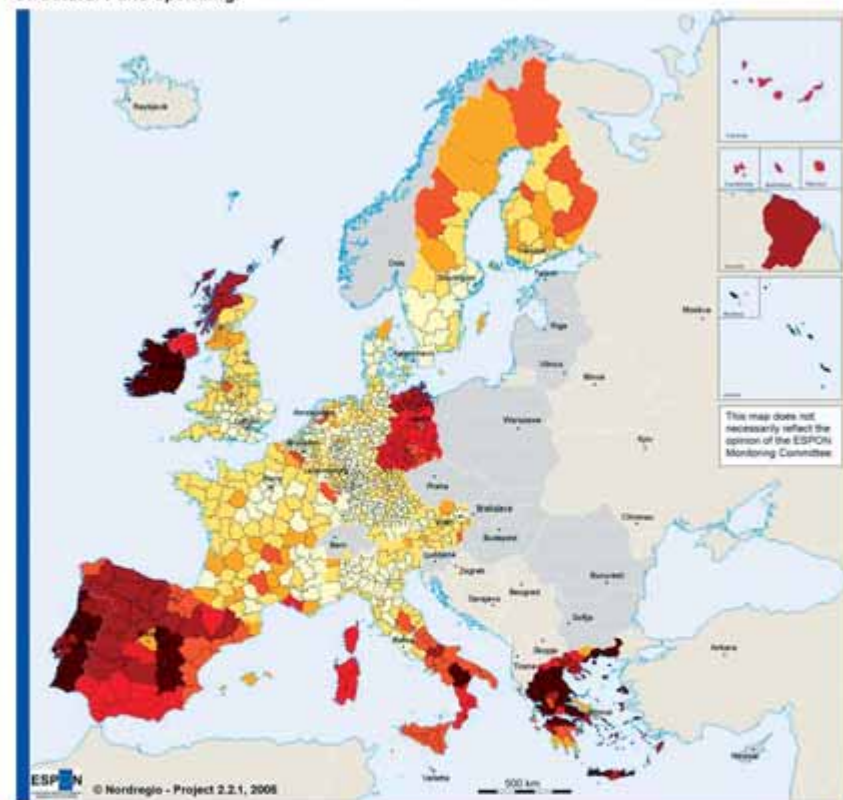
SYSTEMA – Systems Planning & Management Consultants SA (Řecko)

Margaret Hall – Independent Consultant for GIS (Lucembursko)

University of Hamburg-Harburg, Working Group on City, Regional and Environmental Planning (Německo)

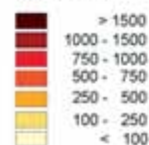
Map 1: Annual average Structural Fund spending as a share of GDP in 1999

Structural Fund spending

Structural Fund spending 1994-99 (Objective 1, 2, 3, 5b, 6 and Cohesion Fund)

EURO per capita

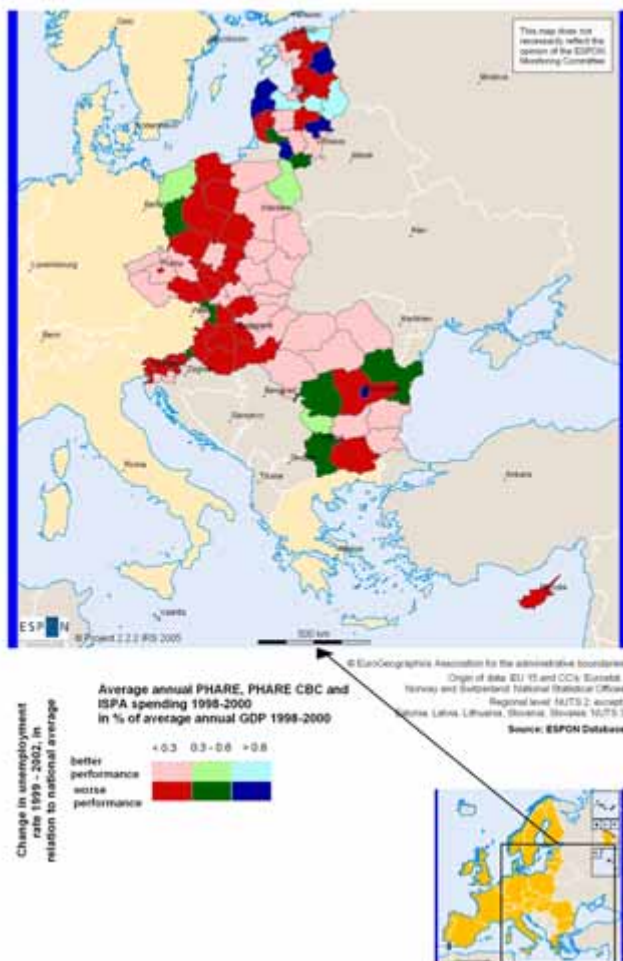
Geographical Base: Eurostat GISCO

Origin of data: Nordregio/national data collection

Source: Nordregio

Průměrné čerpání strukturalních fondů – podíl na HDP v roce 1999

Map 1-4: Average Annual Pre-accession Aid Spending in Percentage of Average Annual GDP in Relation to the Change of Average National Performance Measured in the Change of the Unemployment Rate to National Averages between 1999 and 2002

Průměrná roční předvstupní pomoc vztažená k průměrnému ročnímu HDP (1999–2002)

Projekt 2.2.2

ÚZEMNÍ DOPADY PŘEDVSTUPNÍ POMOCI

TERRITORIAL EFFECTS OF THE PRE-ACCESSION AID

Projekt zpracovává srovnávací územní analýzu národních nástrojů strukturální politiky v členských státech přistoupivších do Evropské unie v roce 2004 a tehdejších kandidátských zemích – Bulharsku a Rumunsku. Navíc jsou do jisté míry analyzováni také nečlenové Evropské unie – Norsko a Švýcarsko.

Analýzy jsou zaměřeny na stanovení územních dopadů strukturálních opatření v těchto zemích tak, aby byla lépe pochopena vazba mezi příslušnými strukturálními fondy v rámci předvstupní pomoci a územním rozvojem evropských regionů. Vedle toho jsou projektem posouzeny také další relevantní politické nástroje, například sektorové politiky, národní a regionální politiky atp. Pokud jde o prostorové dopady, byl projekt doplněn o analýzy prostorových vzorů vybraných indikátorů popisujících regionální charakteristiku na evropské úrovni. Projekt vychází z předchozího projektu (2.2.1) a hodnotí vedle předvstupní pomoci pro nové členy EU také jednotlivé programy (PHARE, TACIS a MEDA).

Vedoucí partner:

Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)

Partneři:

Institute of Regional Development (Řecko)

Centre for Regional Studies of the Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)

Centre for Regional and Tourism Research (Dánsko)

European Policies Research Centre - University of Strathclyde (Spojené království)

Centre for European Regional & Local Studies - University of Warsaw (Polsko)

ESPON 2006

PRIORITA 2 – PROJEKTY DOPADŮ POLITIK

Projekt 2.2.3

ÚZEMNÍ DOPADY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V MĚSTSKÝCH OBLASTECH

TERRITORIAL EFFECTS OF STRUCTURAL FUNDS IN URBAN AREAS

Vedle iniciativy URBAN jsou záležitosti městských oblastí variabilně řešeny v programech 1, 2 a 3 Strukturálních fondů. Městské oblasti a městská politika jsou součástí programu 2 zejména v rámci restrukturalizace průmyslu a služeb v souvislosti s rehabilitací a rozvojem měst a zlepšením městských dopravních systémů. Projekt souvisí s dalšími projekty ESPON (1.1.1, 2.2.1 a 2.2.2), jejichž výsledky je s ním nutno vzájemně koordinovat. Otázka měst je na evropské úrovni zaměřena především na významnou územní dimenzi s městy jako hnacími silami rozvoje. Zahrnutí územního přístupu do strukturálních fondů, zejména pokud jde o základní principy Evropských perspektiv územního rozvoje (ESDP), se liší ve způsobech i rozsahu.

Hlavní partner:

ECOTEC, Research and Consulting Ltd. (Belgie)

Partneři:

ECOTECH Birmingham (Spojené království)

ECOTECH Madrid (Španělsko)

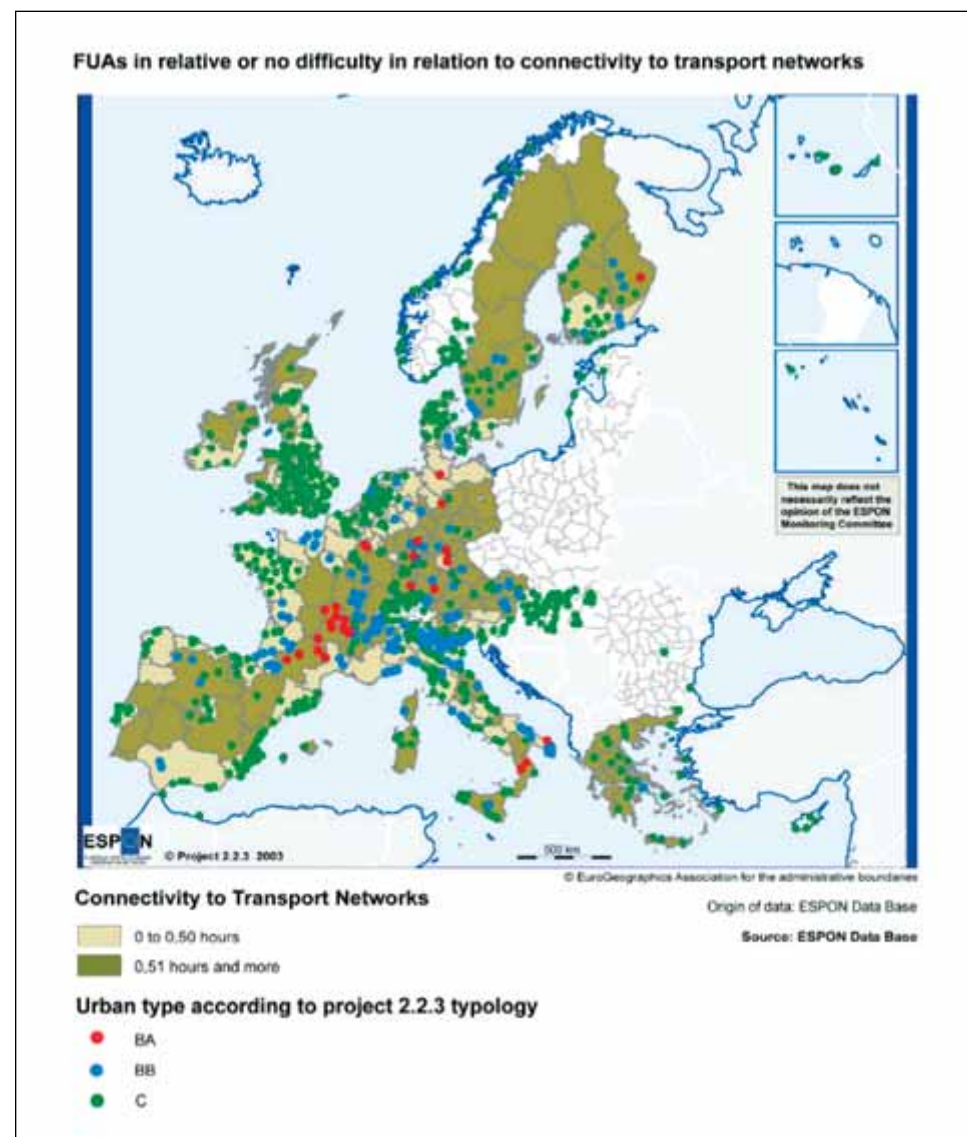
Nordregio (Švédsko)

ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

SDRU – Aristotle University of Thessaloniki (Řecko)

IRS – Institute for Social Research (Itálie)

MCRIT (Španělsko)

Funkční městské oblasti (FUAs) a jejich napojení na dopravní síť

Úloha zemí v uplatnění návrhů ESDP (2006)

Projekt 2.3.1

APLIKACE A DOPADY EVROPSKÝCH PERSPEKTIV ÚZEMNÍHO ROZVOJE V ČLENSKÝCH STÁTECH APPLICATION AND EFFECTS OF THE ESDP IN MEMBER STATES

Evropské perspektivy územního rozvoje (ESDP) byly přijaty v květnu roku 1999 v Postupimi. S odstupem času je nezbytné stanovit vliv ESDP v rámci Evropy i členských států tak, aby bylo možno najít nejlepší příklady uplatnění ESDP na evropské, nadnárodní, národní, regionální i místní úrovni. ESDP ovlivňuje jak nové členské státy, tak sousední země účastníci se programu ESPON. Projekt proto zahrnuje jako oblast výzkumu celý „ESPON-prostor“.

Vedoucí partner:

Nordregio (Švédsko)

Partneři:

EuroFutures (Švédsko)

IRPUD – Institute for Spatial Planning (Německo)

Katholieke University Leuven (Belgie)

ÖIR – Austrian institute for Spatial Planning (Rakousko)

OTB – Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, University of Delft (Nizozemí)

Philippe DeBoe Consultant (Belgie)

Politecnico di Torino (Itálie)

SDRU – Spatial Development and Research Unit, Aristotle University of Thessaloniki (Řecko)

University of Liverpool (Spojené království)

Projekt 2.3.2

GOVERNANCE (SPRÁVA S ÚČASTÍ VEŘEJNOSTI) ÚZEMNÍCH A MĚSTSKÝCH POLITIK GOVERNANCE OF TERRITORIAL AND URBAN POLICIES

Projekt 2.3.2 zaujímá důležitou roli při definici a vypracování společného základu pro zkoumání institucionálních aspektů a nástrojů implementace územních a městských politik v Evropě. Projekt je zaměřen na efektivitu jednotlivých systémů, na politické souvislosti územního plánování (v jeho různých formách tak, jak je realizováno členskými státy EU), místní veřejné správy a daňové politiky ve vazbě na obecné strategie a cíle územního rozvoje, jakými jsou polycentrický urbánní systém, vzájemné vyrovnání potřeb města a venkova, oživení zanedbaných městských území, regenerace měst, udržitelný rozvoj přírodních a kulturních statků. Projekt se zabývá analýzou založenou na srovnávacím přehledu použitých nástrojů a zainteresovaných subjektů (stakeholders) v různých politických oblastech tak, aby koncipoval relevantní závěry související s governancí.

Vedoucí partner:

University of Valencia, Department of Geography (Španělsko)

Partneři:

IGEAT – Insitut de Gestion de l'environnement et d'aménagement du territoire, Université Libre de Bruxelles (Belgie)

UMR – Géographie-Cités, University Paris 7 (Francie)

IRPUD – Institute für Raumplanung, University of Dortmund (Německo)

NTUA – National Technical University of Athens (Řecko)

Politecnico e Università di Torino, Dipartimento Interateneo Territorio (Itálie)

CUDEM – School of the Built Environment, Faculty of Arts and Society (Spojené království)

NORDREGIO (Švédsko)

Nijmegen School of Management (Nizozemí)

University of Graz- Institut für Geographie und Raumforschung (Rakousko)

Changes in State Structures in ESPON 29 Space

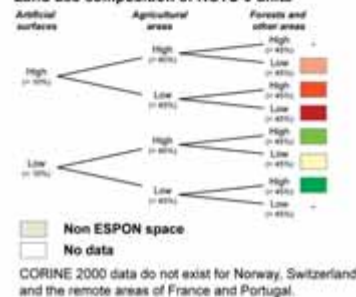

Změny státních struktur v prostoru ESPON 29

Usage of land 2000

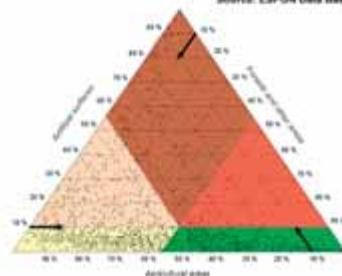

Land use composition of NUTS-3 units

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries
Origin of data: CORINE 2000: European Environment Agency
Regional level: NUTS 3

Source: ESPON Data Base

Využívání území (2000)

Projekt 2.4.1

ÚZEMNÍ TRENDY A DOPADY ENVIRONMENTÁLNÍ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE TERRITORIAL TRENDS AND IMPACTS OF EU ENVIRONMENT POLICY

Projekt se zabývá územními trendy souvisejícími se životním prostředím a dopady environmentální politiky Evropské unie na jednotlivá území členských států. Je přípravou pro lepší pochopení integrace územní dimenze jako součásti trvale udržitelného územního rozvoje. Budoucí aplikovaný výzkum musí být postaven na stávajícím výzkumu a na informačních zdrojích.

Projekt zahrnuje širokou perspektivu směřující k environmentálním prvkům a politickým oblastem zpracovanou jako součást environmentální politiky Evropské unie. Na tomto základě projekt předkládá široký přehled vedoucí k bližšímu seznámení s nejdůležitějšími úkoly a politickými oblastmi relevantními pro územní rozvoj. Projekt takto přispěje k tvorbě budoucích projektů aplikovaného výzkumu protínajících územní a environmentální zaměření a potenciály.

Vedoucí partner:

GTK - Geological Survey of Finland (Finsko)

Partneři:

Office for Spatial Development, Ministry of the Environment, Spatial Planning and Energy (Slovinsko)

GeoVille Information Systems GmbH (Rakousko)

PRC – Plan + Risk Consult (Německo)

Projekt 2.4.2

INTEGROVANÁ ANALÝZA NADNÁRODNÍCH A NÁRODNÍCH ÚZEMÍ

INTEGRATED ANALYSIS OF TRANSNATIONAL AND NATIONAL TERRITORIES

První projekty programu ESPON představily nové pohledy na územní rozvoj v Evropě a územní dopady sektorových politik. Územní disparity jsou často odrazem silných nerovností ve schopnostech jednotlivých území co do faktorů konkurenceschopnosti a strukturálních intervencí. Sektorové politiky a nástroje mohou mít podstatný vliv na tyto prvky a být faktorem znovuvyvážení mezi jednotlivými územími.

Různorodost územních možností a rozvojových potenciálů hraje významnou roli při utváření harmonického a vyváženého evropského území. Rozdílné územní souvislosti vykazují konkrétní slabé stránky i nové možnosti, které bude zapotřebí systematicky analyzovat za použití „tříúrovňového přístupu“ programu ESPON – evropské měřítko (makro měřítko), rozdílnost v nadnárodních prostorových souvislostech (mezo měřítko) a každé vlastní národní území (mikro měřítko).

Tento projekt se zabývá integrovanou a strukturovanou analýzou výsledků probíhajících a ukončených výsledků projektů programu ESPON a je „přiblížen“ (zoomed) na různé územní souvislosti a měřítka tak, aby identifikoval stávající prostorové vzory, územní specifika a komplementarity.

Vedoucí partner:

Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR (Německo)

Partneři:

Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)

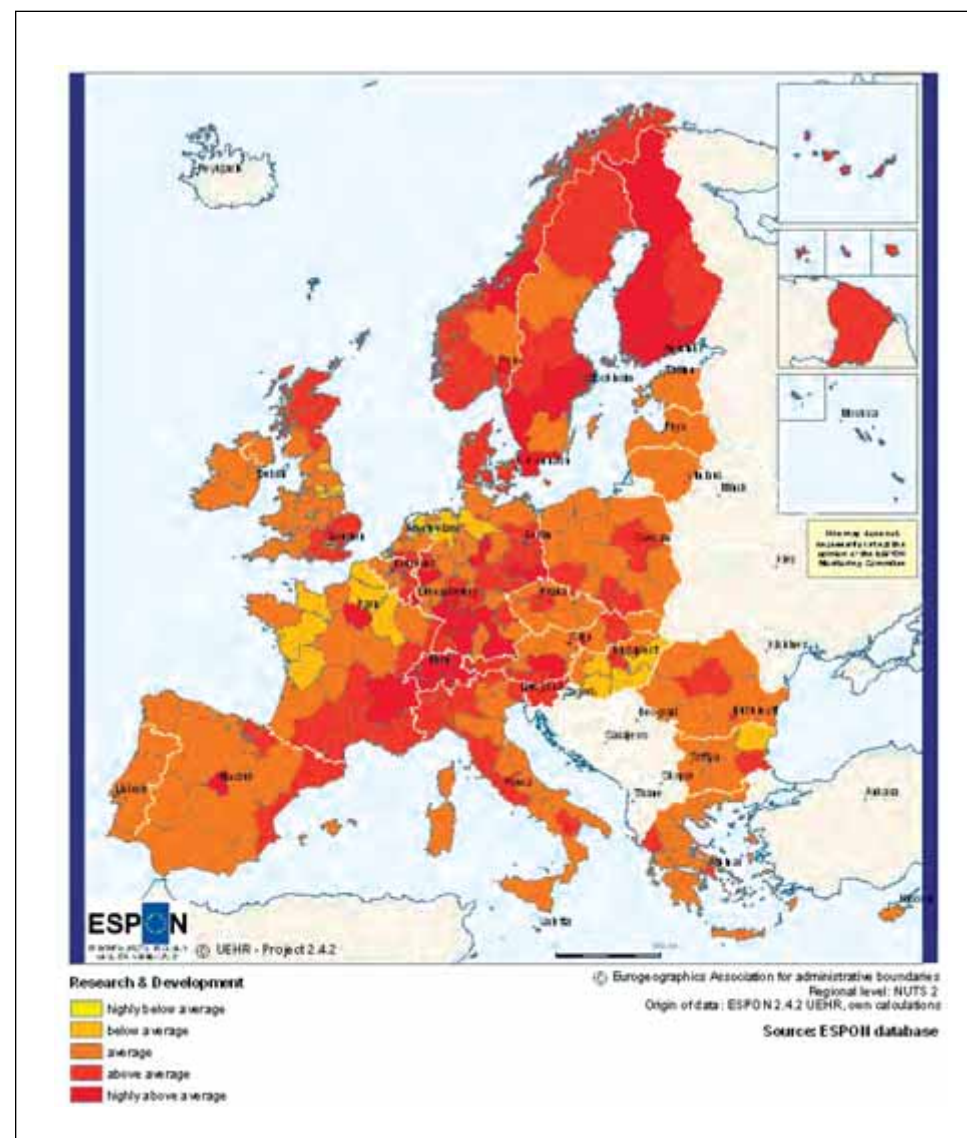
ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

UEHR – Institute of Urban Environment and Human Resources, Panteion University (Řecko)

EUROREG – Centre for European Regional and Local Studies, Warsaw University (Polsko)

BIC Lazio S.p.A. (Itálie)

UPIRS – Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia (Slovinsko)

Regionální klasifikace Evropy – demografie

Projekt 3.1

INTEGROVANÉ NÁSTROJE PRO EVROPSKÝ PROSTOROVÝ ROZVOJ

INTEGRATED TOOLS FOR EUROPEAN SPATIAL DEVELOPMENT

Projekt zahrnuje podporu koordinace na technické a vědecké úrovni programu ESPON 2006 a projektů pod opatřeními 1 a 2 včetně sběru dat, rozvoje GIS a tvorby map, tematické koordinace při přípravě využití vícetematických (cross thematic) integrovaných výsledků založených na všech projektech připravených programem ESPON.

Práce sestává z pěti úrovní:

- Technická a analytická podpora a koordinace (databáze, GIS a tvorba map, koncepce a typologie pro prostorové analýzy, prostorové koncepce)
- Územní a tematická koordinace probíhajících projektů
- Příprava pro využití výsledků všech projektů
- Sestavení a uspořádání doporučení pro další politický rozvoj v zájmu podpory územní soudržnosti
- Součinnost při propagaci a tvorbě sítí programu ESPON

Hlavním úkolem projektu je nabídka vědecké podpory vedoucí k dosažení cílů programu ESPON 2006.

Vedoucí partner:

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

Partneři:

Mcrit, S.L. (Španělsko)

NORDREGIO – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

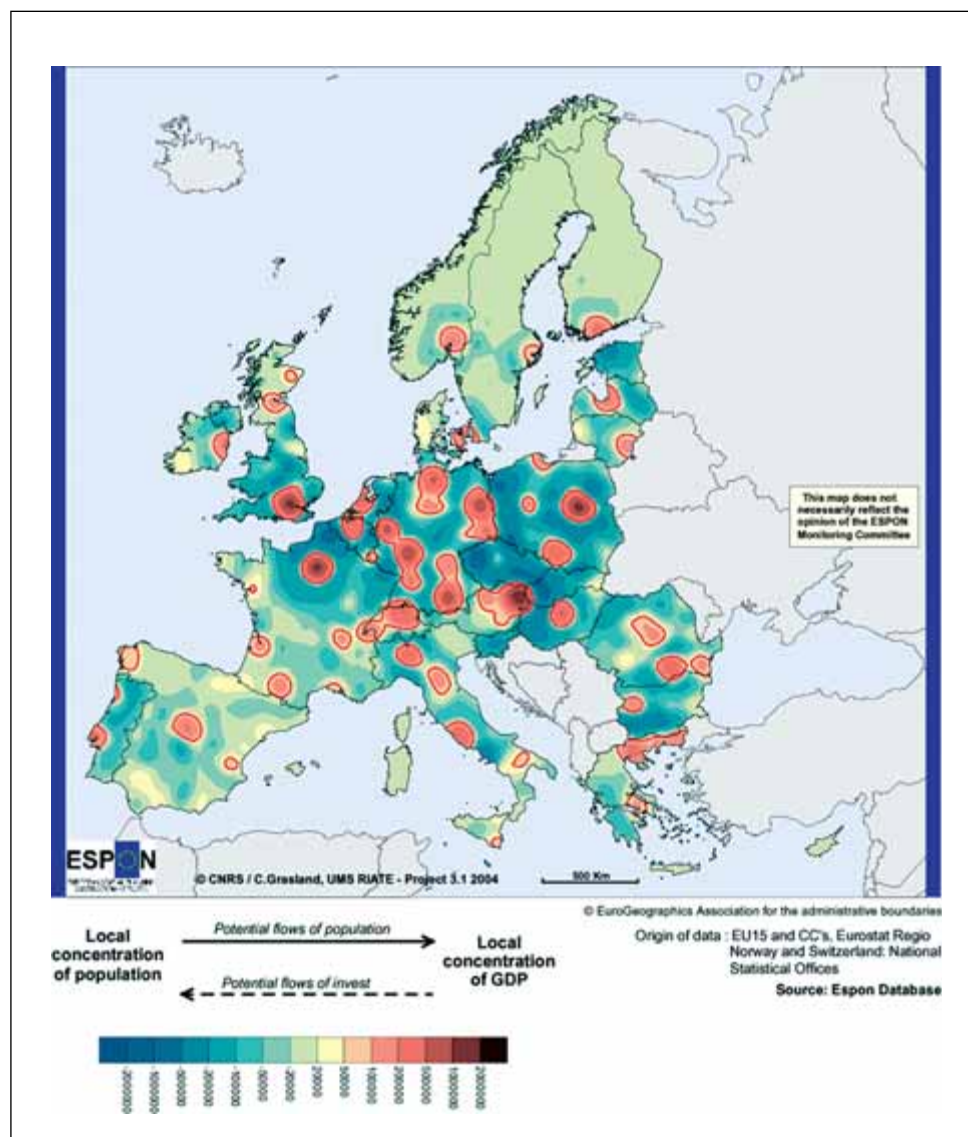
ÖIR – Österreichisches Institut für Raumordnung (Rakousko)

PhDB konsultant (Belgie)

TAURUS (Německo)

UEHR – Institute of Urban Environment and Human Resources (Řecko)

UMS RIATE – Interdisciplinary Network for European Spatial Planning (Francie)

Místní koncentrace populace ve vztahu k HDP

ESPON 2006

PRIORITA 3 – KOORDINUJÍCÍ PROJEKTY NAPŘÍČ TÉMATY

Projekt 3.2

PROSTOROVÉ SCÉNÁŘE VE VZTAHU K ESDP A POLITICE SOUDRŽNOSTI EU

SPATIAL SCENARIOS IN RELATION TO THE ESDP AND EU COHESION POLICY

Hlavním cílem projektu je vypracování scénářů, které jsou na jednu stranu dlouhodobé, prognostické s vazbami na témata programu ESPON a na politické orientace ESDP.

Na straně druhé by scénáře měly také mít alternativní cíle a brát pružně v potaz doporučení související se změnami v politikách EU, která umožní vytvořit vyvážené a polycentrické území a územní soudržnost v rámci rozšířené Evropské unie. Časový horizont pro prostorové scénáře je stanoven na rok 2015 (střednědobý) a na pro rok 2030 (dlouhodobý).

Vedoucí partner:

Free University of Brussels – IGEAT (Belgie)

Druhý vedoucí projektu:

European Agency Territories and Synergies – EA-TS (Francie)

Partneři:

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

CUEM – School of the Built Environment, Faculty of Arts and Society (Spojené království)

UMS RIATE Université Paris7 – UFR GHSS (Francie)

Nordregio - Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Mcrit (Španělsko)

Politecnico di Milano, Department of Management, Economics and Industrial Engineering (Itálie)

The Netherlands Institute for Spatial Research (Nizozemí)

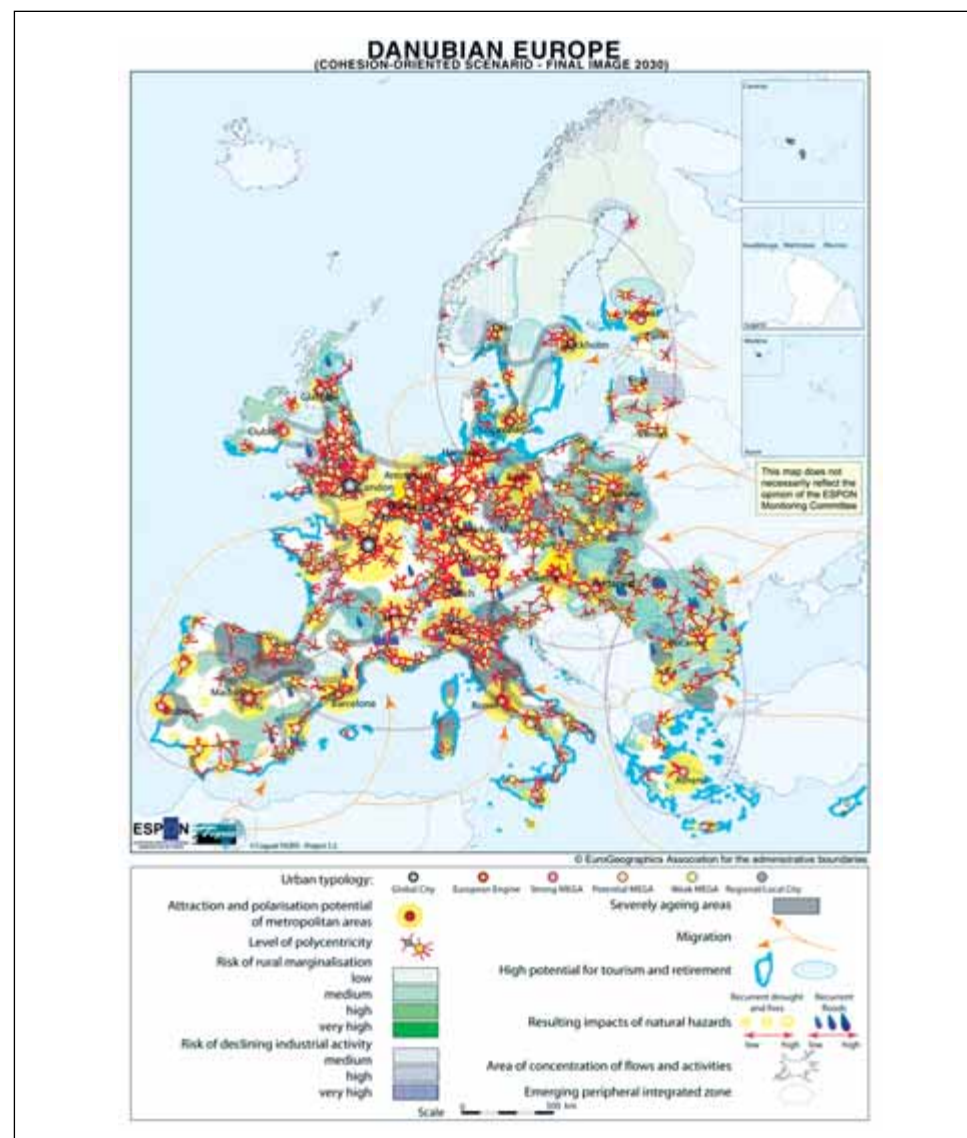
Centre for Regional Studies of the Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)

Centre for European Regional & Local Studies – University of Warsaw (Polsko)

National Technical University of Athens School of Architecture, Department of Urban and Regional Planning (Řecko)

Alexandru Ioan Cuza University, Department of Geography (Rumunsko)

Institut für Wirtschaftsforschung (IWH), Department of Regional and Urban Economics (Německo)

Dunajská Evropa (scénář zaměřený na soudržnost, 2030)

MAP IR 18 - Innovation and Research: Territorial Dimension at NUTS 2

Values obtained combining Innovation and Research: Synthetic Spatial Composite Index and TT2 - Territorial typologies at NUTS2

- ABSOLUTE
- VERY HIGH
- HIGH
- MEDIUM
- LOW
- VERY LOW

© Eurogeographic Association for the geographic boundaries
Regional reference: NUTS 2, 2005
Origin of data: CEIS, CES, 2006

Inovace a výzkum: územní dimenze na úrovni NUTS 2

Projekt 3.3

ÚZEMNÍ ROZMĚR LISABONSKÉHO/GÖTEBORSKÉHO PROCESU

TERRITORIAL DIMENSION OF THE LISBON/GOTHENBURG PROCESS

Studium územní dimenze Lisabonské/Göteborské (L/G) strategie zahrnuje množství velmi složitých procesů a souvislostí. Nelze provést analýzu dopadu L/G strategie a současně integrovat všechny faktory konkurenceschopnosti.

Hlavním úkolem projektu je vypracovat řadu základních analytických prvků schopných zahrnout do L/G strategie územní soudržnost a ukázat způsob, jak L/G strategii začlenit do strukturálních fondů a do podpory vyváženého územního rozvoje rozšířené Evropské unie. Mimořádně důležité je přidat další (územní) ukazatele k indikátorům monitorujícím L/G strategii, jež mohou být akceptovány na politické úrovni.

Vedoucí partner:

CEIS - Centre for International Studies on Economic Growth, University of Rome „Tor Vergata“ (Itálie)

Partneři:

Ministry of Environment and Spatial Planning. Office for Spatial Development (Slovensko)
CURS – Centre of Urban and Regional Studies, Helsinki University of Technology (Finsko)
Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies, Technical University of Delft (Nizozemí)
CEG – Centre of Geographical Studies, University of Lisbon (Portugalsko)
CUDEM – School of the Built Environment, Faculty of Arts and Society (Spojené království)

Projekt 3.4.1

EVROPA VE SVĚTĚ

EUROPE IN THE WORD

Zeměpisná poloha, rozdíly ve vývoji populace a věkové struktuře, socio-ekonomický potenciál a životní prostředí – to vše představuje významné položky v rámci postavení Evropy v globálním kontextu. Územní struktury, jakými jsou funkčnost urbánních území a globální dopravní spojení, definují ty oblasti evropského území, které budou hrát zvláštní roli jako „brány“ (gateways) Evropy vůči ostatnímu světu.

Globální perspektiva musí být dále rozvíjena se zřetelem na Lisabonskou/Göteborgskou strategii, která má za cíl umožnit Evropě stát se nejvíce konkurenceschopným, na znalostech založeným „světovým regionem“ uplatňujícím principy trvale udržitelného rozvoje.

Projekt v tomto kontextu analyzuje trendy, cíle a strategie evropského prostorového vývoje z globálního pohledu a zahrnuje tři požadavky. První se váže k identifikaci vztahů a spojení mezi Evropou a jinými částmi světa. Druhý řeší územní struktury, tedy vypracování strukturálního srovnání se srovnatelnými „regiony“ světa. Třetí zahrnuje Evropu do geografických souvislostí s jejím okolím.

Vedoucí partner:

Université Paris 7 – UMS 2414 RIATE (CNRS – DATAR – Université Paris 7) (Francie)

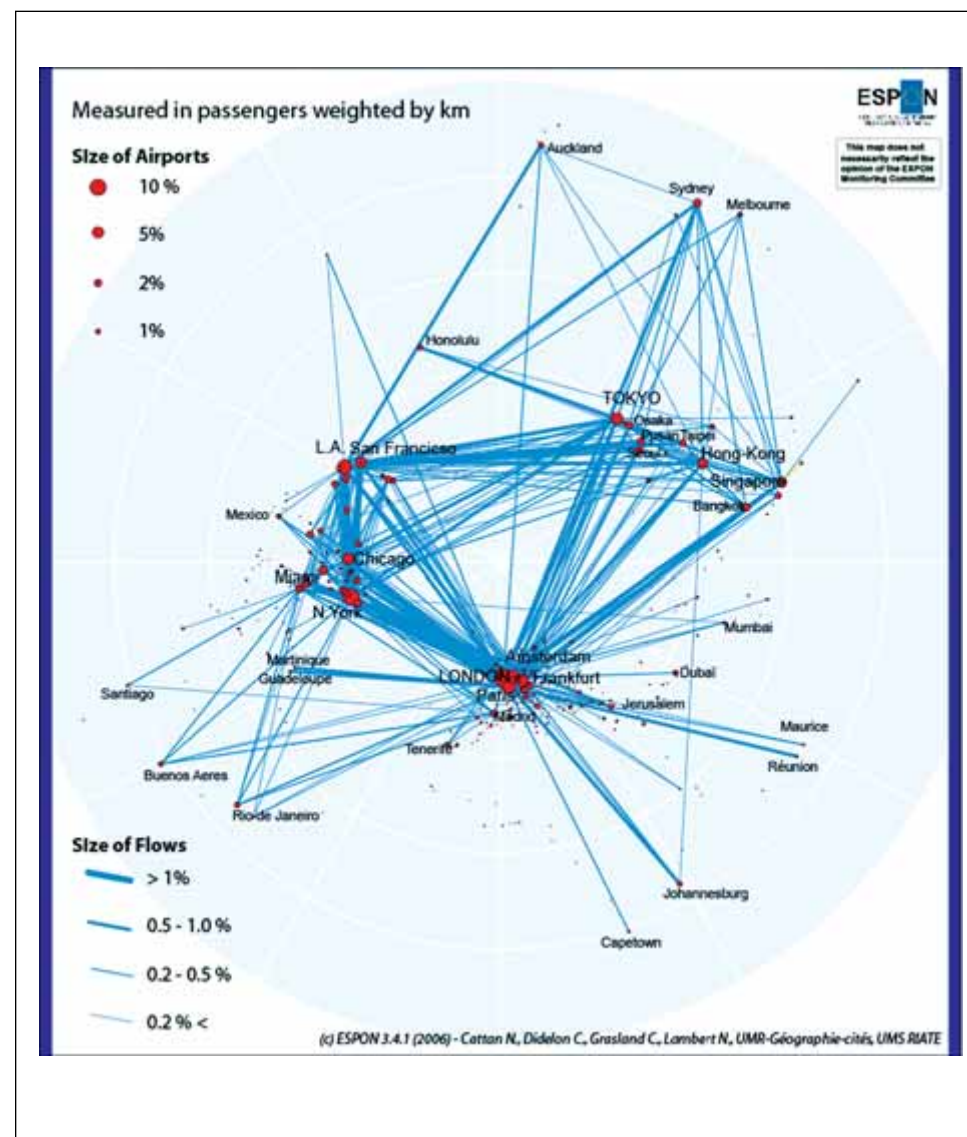
Partneři:

IT PS – Swedish Institute for Growth Policy Studies (Švédsko)

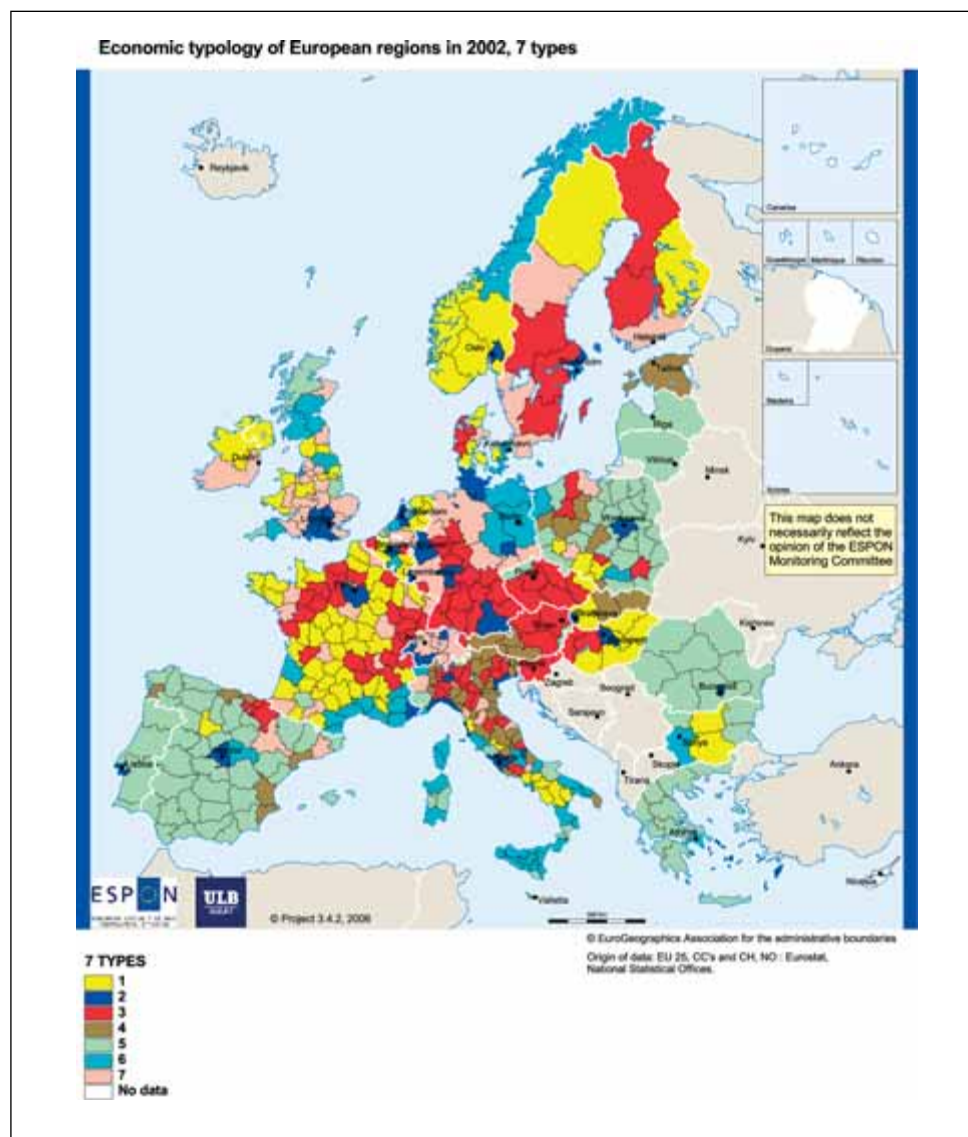
CNRS – Centre National de la Recherche Scientifique – UMR 8504 Géographie-cités (Francie)

IGEAT – Université Libre de Bruxelles (Belgie)

CNRS – Centre National de la Recherche Scientifique – UMR 7533 LADYSS - «Dynamiques sociales et recomposition des espaces» (Francie)

Velikost světových letišť a intenzita leteckých spojení dle počtu cestujících (2000)

Ekonomická typologie evropských regionů v roce 2002, 7 typů

Projekt 3.4.2

EKONOMICKÉ POLITIKY EVROPSKÉ UNIE A LOKACE EKONOMICKÝCH AKTIVIT **EU ECONOMIC POLICIES AND LOCATION OF ECONOMIC ACTIVITIES**

Projekt rozvíjí a prohlubuje chápání ekonomické dimenze rozvoje evropského území. To zahrnuje identifikaci prostorových vzorů investičních lokací a také faktory, jež je ovlivňují a které vycházejí z politické perspektivy identifikující klíčová opatření, jež mají na tyto vzory vliv. Politická perspektiva by měla mít vliv jak na opatření provedená na úrovni EU jako definice všeobecných podmínek vnitřního trhu a souvisejících úprav ekonomických faktorů, tak na podmínky a politické dopady utvářené národními, regionálními i místními subjekty tak, aby stimulovaly investice na konkrétní lokace.

Vzhledem k multiskalárnímu přístupu by měly být vyvinuty jak závěry co do územních dopadů ekonomických politik EU a lokací ekonomických aktivit v Evropě, tak politická doporučení k podpoře územní soudržnosti.

Projekt zahrnuje v analýzách maximum dynamických prvků a precizně rozlišuje dopady intervencí politiky EU a národních politik.

Vedoucí partner:

IGEAT – Université Libre de Bruxelles (Belgie)

Partneři:

DULBEA-CERT, Université Libre de Bruxelles (Belgie)

SEFeMEQ – University of Rome 'Tor Vergata', Faculty of Economics (Itálie)

EUROREG – University of Warsaw, Centre for European and Local Studies (Polsko)

Nordregio (Švédsko)

CERUM – Centre for Regional Science – Umeå University (Švédsko)

University of Cambridge, Department of Geography (Spojené království)

University of Rennes 1, Faculté des Sciences économiques (Francie)

Projekt 4.1.3

MONITOROVÁNÍ ÚZEMNÍHO ROZVOJE

MONITORING TERRITORIAL DEVELOPMENT

Cílem tohoto projektu je podpořit rozvoj Evropského územního monitorovacího systému v rámci průběžného hodnocení trendů územního rozvoje a v souvislosti se stanovením cílů územní politiky. Územní monitorovací systém poskytne odpovídající základ pro následnou zprávu založenou na klíčových ukazatelích programu ESPON. Tato studie zkoumá způsobilost daných ukazatelů a nástrojů podpory vypracováním prozatímní územní monitorovací zprávy. V tomto procesu bude studie podporovat identifikaci nejpodstatnějších indikátorů umožňujících na jednu stranu pravidelné hodnocení vývoje evropského území vzhledem k uznaným územním nástrojům a cílům stanoveným Evropskou komisí a obsaženým v mezivládních politických dokumentech, na stranu druhou sledování územní rovnováhy a soudržnosti. Aktuální složky územního monitorovacího systému jsou postaveny na klíčových indikátorech programu ESPON, na nástrojích územního hodnocení (Stanovení územních dopadů – Territorial Impact Assessment – TIA) a na výstupech z výzkumů, stejně jako na výstupech z dosud realizovaných projektů aplikovaného výzkumu financovaných v rámci programu ESPON.

Vedoucí partner:

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

Partneři:

TAURUS Institut an der Universität Trier (Německo)

IRS – Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)

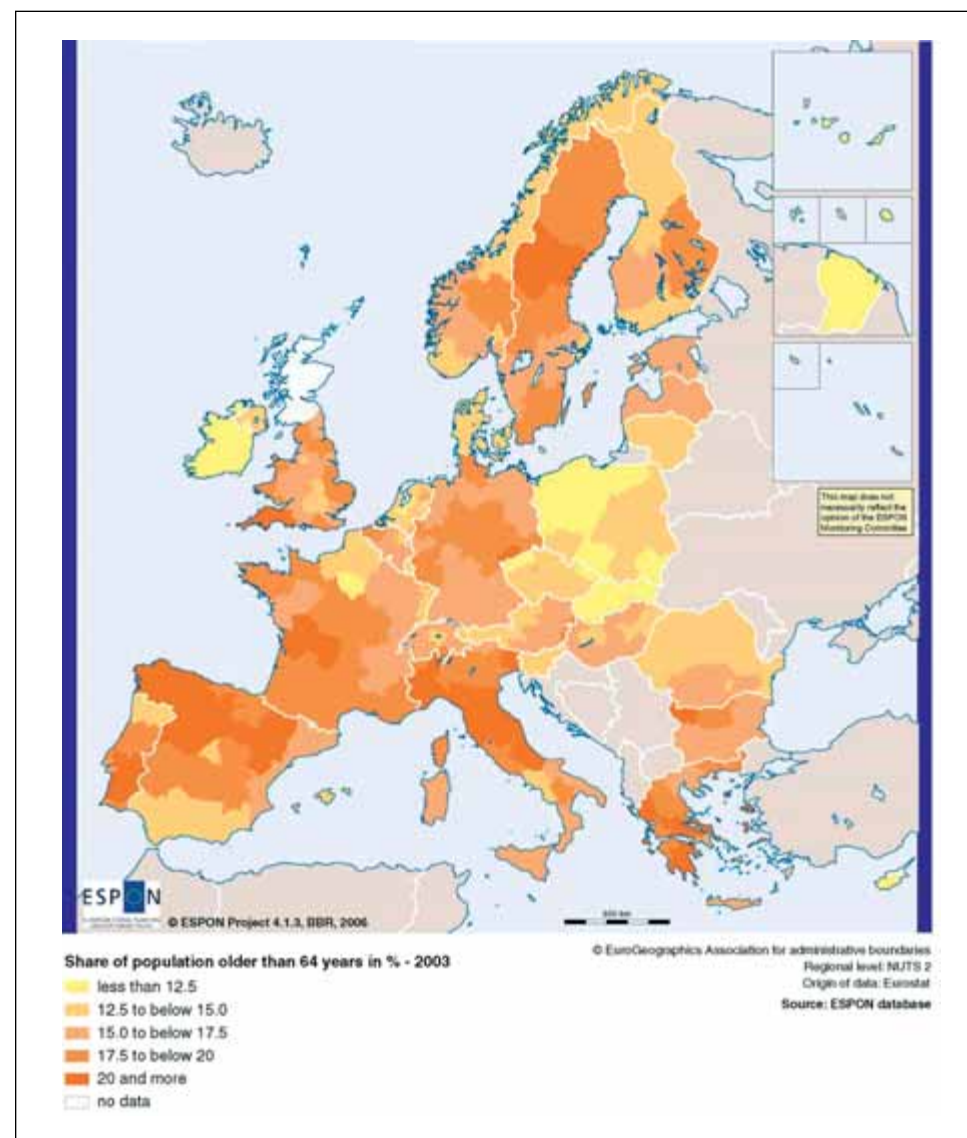
IGEAT – Institut de Gestion de l'Environnement & Aménagement du Territoire Université Libre de Bruxelles (Belgie)

NORDREGIO – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

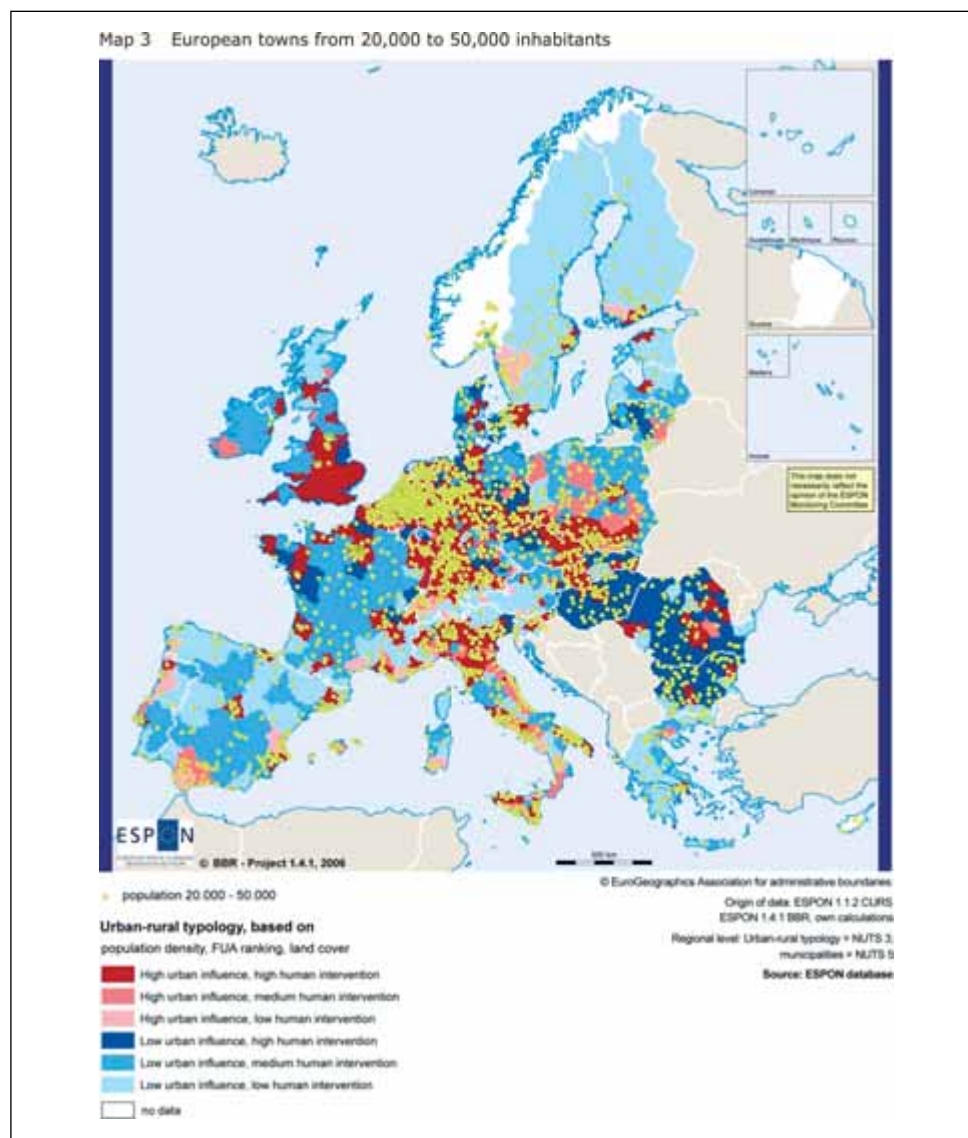
ÖIR – Österreichisches Institut für Raumordnung (Rakousko)

DIG – Department of Management, Economics and Industrial Engineering, Politecnico di Milano (Itálie)

RRG – Büro für Raumforschung, Raumplanung und Geoinformation (Německo)

Podíl populace starší než 64 let v procentech (2003)

Evropská města s 20 000 až 50 000 obyvateli

Studie 1.4.1

ROLE MALÝCH A STŘEDNÍCH MĚST

THE ROLE OF SMALL AND MEDIUM SIZED TOWNS

Malá a střední města hrají v regionálním rozvoji významnou roli. Z tohoto hlediska vzniká řada stejně významných námětů:

- Posílení malých a středních měst ve venkovských oblastech jako ohnisek regionálního rozvoje a podpora vytváření jejich sítí
- Udržování základních služeb a veřejné dopravy v malých a středních městech
- Podpora spolupráce malých a středních měst založená na národním i mezinárodním partnerství prostřednictvím společných projektů a vzájemné výměny zkušeností.

Mnoho aspektů v různých stupních determinuje vliv na kvalitu života a budoucí prosperitu malých a středních měst.

Je důležité vysvětlit rozdílné role, které hrají malá a střední města místně. Mnohá z nich se zdají být bezvýznamnými v evropském či dokonce národním měřítku, ale na regionální či národní úrovni mohou být velmi důležitá, stejně jako hlavní města, která jsou rozhodujícími centry na ostrovech nebo ve vzdálených oblastech.

Vedoucí partner:

ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

Partneři:

Nomisma (Itálie)

Nordregio (Švédsko)

BBR – Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (Německo)

University of Tours, Laboratoire CITERES (Francie)

West Hungarian research Institute, Academy of Sciences (Maďarsko)

ESPON 2006

STUDIE A PROJEKTY VĚDECKÉ PODPORY PROGRAMU ESPON 2006

Studie 1.4.2

SOCIÁLNÍ ASPEKTY ÚZEMNÍHO ROZVOJE EVROPSKÉ UNIE

SOCIAL ASPECTS OF EU TERRITORIAL DEVELOPMENT

Studie zkoumá hlavní prvky spojené se sociálními aspekty územní dynamiky a je přípravou na následující projekt aplikovaného výzkumu programu ESPON.

Studie se proto soustřeďuje na čtyři klíčové sociální komponenty územního rozvoje:

- Bydlení
- Vzdělání a výchova
- Zaměstnání a příjmy
- Přístup k sociálním službám, službám všeobecného zájmu a mechanismům veřejné dopravy

V každém z těchto bodů studie identifikuje klíčové politiky, výzvy, problematické koncepce a klíčové indikátory, které podpoří budoucí uplatnění územní analýzy sociálních aspektů ve vztahu k cílům územního rozvoje – soudržnosti, vyváženosti, trvalé udržitelnosti, atraktivitě a konkurenceschopnosti.

Vedoucí partner:

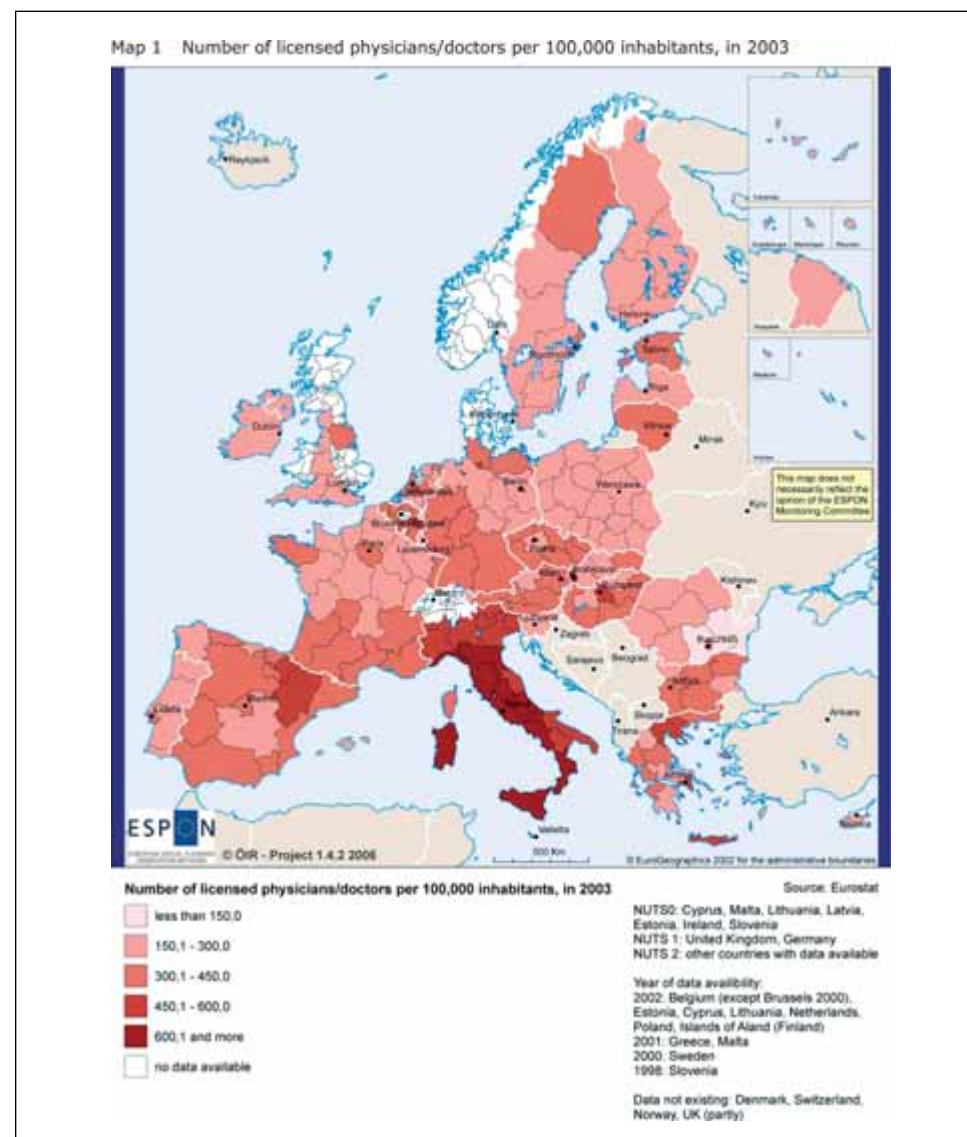
ÖIR – Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (Rakousko)

Partneři:

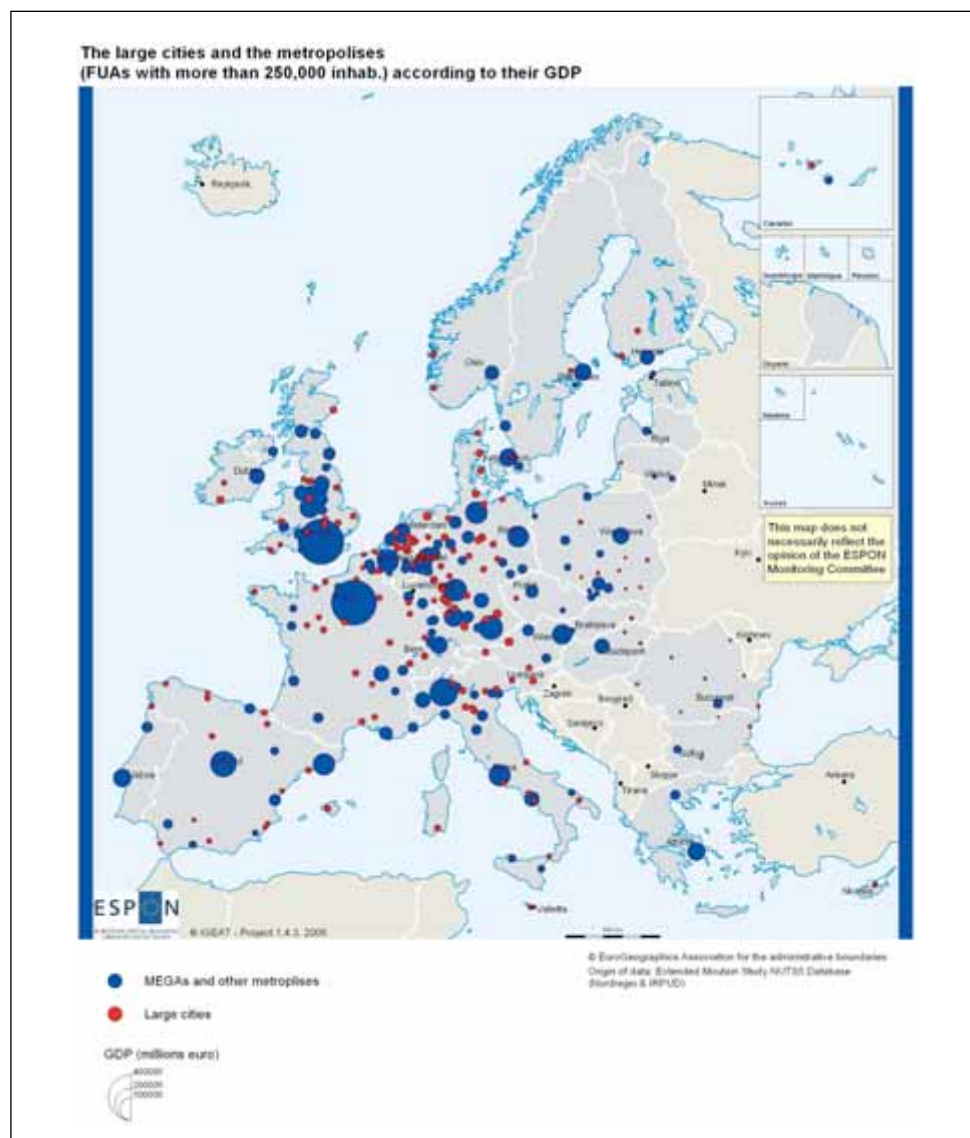
MRI – Metropolitan Research Institute (Maďarsko)

Nordregio (Švédsko)

CEG – Centro de Estudos Geograficos (Portugalsko)

Počet lékařů na 100 000 obyvatel (2003)

Velká města a metropolitní oblasti (FUAs s více než 250 tisíci obyvateli ve vztahu k jejich HDP)

Studie 1.4.3

STUDIE O URBÁNNÍCH FUNKCÍCH

STUDY ON URBAN FUNCTIONS

Tato studie je spojena s analýzou evropského urbánního systému zpracovávanou projektem ESPON 1.1.1 (Městské oblasti jako uzly polycentrického rozvoje). Přitom sjednocuje vymezení funkčních urbánních oblastí (FUAs) v Evropě a jde dále – zkoumá funkční socio-ekonomickou specializaci městských oblastí. Projekt na základě těchto nových výzkumných zjištění aktualizuje typologii evropských městských oblastí zpracovanou až dosud programem ESPON a navrhuje budoucí výzkum na poli evropského urbánního systému.

Vedoucí partner:

IGEAT – Institut de Gestion de l'environnement et d'aménagement du territoire, Free University of Brussels (Belgie)

Partneři:

IGIPZ PAN – Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation, Polish Academy of Sciences (Polsko)

LATTS – Laboratoire Techniques, Territoires, Sociétés à l'Ecole Nationale des Ponts et Chaussées (Francie)

Studie 1.4.4

STUDIE REALIZOVATELNOSTI ANALÝZY TOKŮ

STUDY ON FEASIBILITY ON FLOWS ANALYSIS

Cílem této studie je prohloubit některé z analytických prvků stávajících projektů ESPON s ohledem na použití dat toků (flows data). Studie se pokouší odpovědět na následující klíčové otázky výzkumu: Jaký je význam integrace dat toků? Které toky a jak mohou být integrovány do budoucí analýzy programu ESPON? A konečně studie stanovuje, které druhy toků lze integrovat do budoucího aplikovaného výzkumu programu.

Studie podává přehled o tocích mezi územími, o aktuálním stavu přístupnosti dat a o metodách analýzy toků. Zabývá se následujícími sedmi typy toků relevantními pro územní analýzu v evropském měřítku: obchodní, finanční, migrační, dopravní, dojížďkový, informační a environmentální. Studii doprovázejí případové studie.

Studie je „pilotním projektem“ zaměřeným na lepší pochopení komplexity vědeckých otázek spojených s daným tématem a navrhuje možná zaměření podrobných výzkumných projektů programu ESPON 2013.

Vedoucí partner:

S&W – Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research (Německo)

Partneři:

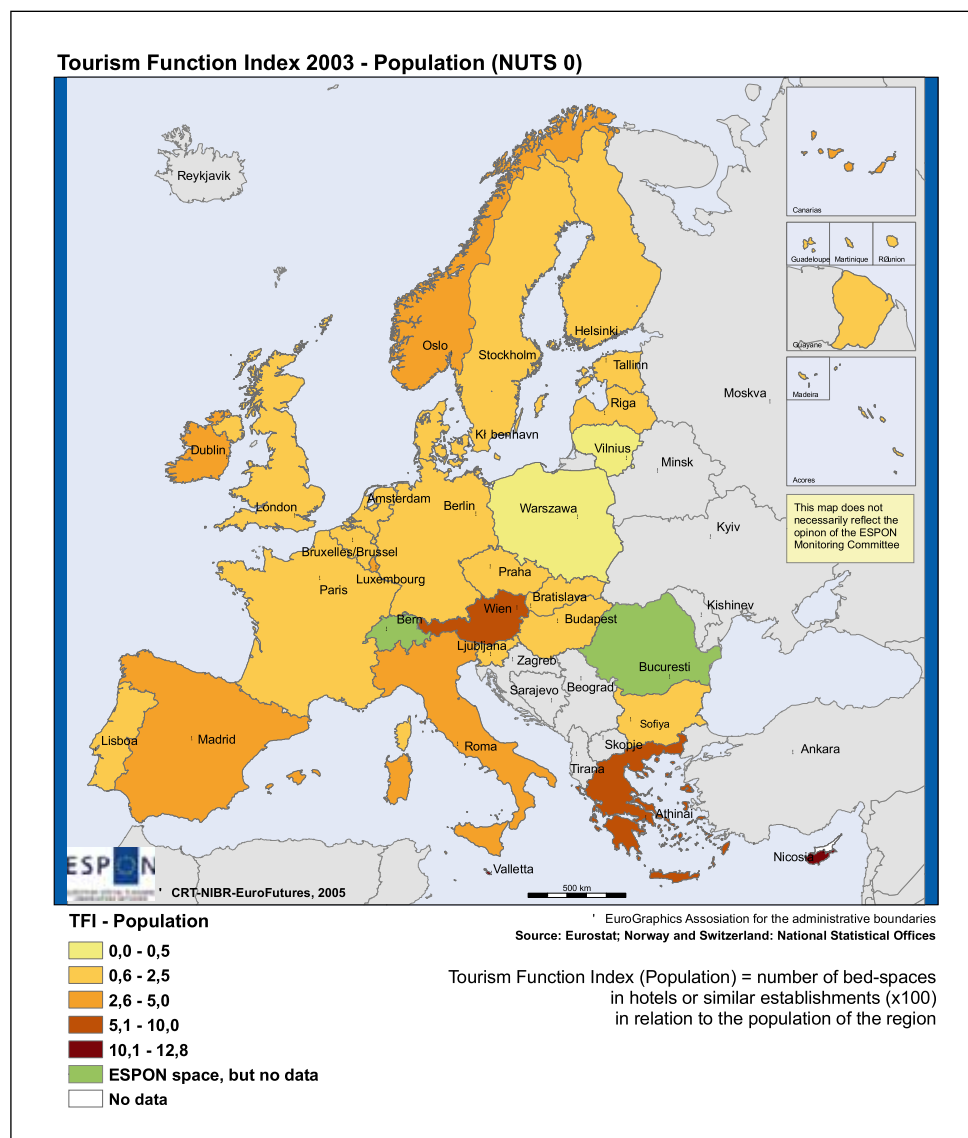
TRT – Transportation and Territory S.r.l. (Itálie)

IGIPZ PAN – Stanislaw Leszczycki Institute of Geography and Spatial Organisation Polish Academy of Sciences (Polsko)

Figure 24 Transported tonnes per unit of GDP and balance of manufactured goods flows

Přepravené tuny na jednotku HDP a vyváženosť toků zpracovaného zboží (2005)

Index cestovního ruchu vycházející z počtu obyvatel – národní úroveň (2003)

Studie 1.4.5

STUDIE PROSTOROVĚ RELEVANTNÍCH ASPEKTŮ CESTOVNÍHO RUCHU

STUDY ON SPATIALLY RELEVANT ASPECTS OF TOURISM

Cestovní ruch je významným prvkem jak světové ekonomiky, tak mnoha ekonomik regionálních. World Tourism Organisation (WTO) odhaduje, že cestovní ruch přímo či nepřímo generuje až 10 % světového HDP a 100 milionů pracovních míst. Evropská komise uvádí, že v oblasti cestovního ruchu je na území EU přímo zaměstnáno 9 milionů lidí, což představuje cca 5 % jejího HDP.

Vezmeme-li v potaz podstatný nárůst cestovního ruchu jako ekonomického a sociálního fenoménu, zdá se, že lepší pochopení jeho regionální diverzity a prostorových dopadů výrazně napomůže evropskému rozvoji co do lepší vyváženosti, regionální konkurenceschopnosti a územní soudržnosti.

Studie spojuje následující všeobecné cíle:

1. Je budována na základě existujícího vědeckého rámce programu ESPON a ESDP s ohledem na vyvážený trvale udržitelný rozvoj a územní soudržnost. Jde zde zejména o projekty o kulturním dědictví (1.3.3), polycentrickém rozvoji (1.1.1), vztazích město – venkov (1.1.2), demografii (1.1.4), o Evropě ve světě (3.4.1), integrovaných nástrojích (3.1), prostorových scénářích (3.2) a o realizovatelnosti analýzy toků (1.4.4).
2. Stanovuje základy pro vědecký výzkum, tj. přehled relevantních existujících studií, výzkumných prací a politik včetně zdrojů dat, definice vhodných koncepcí, návrhů pro indikátory a data související s následným projektem aplikovaného výzkumu.

Hlavním konečným cílem studie je zpracování návrhu pro následný projekt aplikovaného výzkumu na dané téma.

Vedoucí partner:

EuroFutures Frederiksson & Partners AB (Švédsko)

Partneři:

Centre for Regional and Tourism Research (Dánsko)

World Tourism Organization (Španělsko)

Projekt vědecké podpory 3.4.3

PROBLÉM MODIFIKOVATELNÉ ÚZEMNÍ JEDNOTKY (MAUP)

THE MODIFIABLE AREAS UNIT PROBLEM

Tento podpůrný vědecký projekt vychází z tzv. MAUP (Modifiable Area Unit Problem – problém modifikovatelné územní jednotky) ze sedmdesátých let dvacátého století. Řešení MAUP mohou být dělena do tří hlavních skupin, které mají různé výhody či nevýhody z vědeckých a politických hledisek: územní metody, rastrové metody a vyrovnávací metody. Vedle nich také existují metody hybridní. Cílem studie je zajistit vstupní údaje pro zlepšení prostorové analýzy v aktuálních studiích programu ESPON a pro budoucí výzkum na tomto poli. Vzhledem k tomu je klíčovým problémem stanovení politické přijatelnosti zlepšené prostorové analýzy.

Vedoucí partneri:

UMS 2414 RIATE – CNRS-DATAR-Université Paris 7 (Francie)

CNRS – Centre National de la Recherche Scientifique – UMR 8504 GEOGRAPHIE-CITES (Francie)

Partneři:

IGEAT – Institut de Gestion de l'Environnement et d'Aménagement du Territoire, Université Libre de Bruxelles (Belgie)

The National Centre for Geocomputation (Irsko)

Department of Social and Economic Geography, Umeå University (Švédsko)

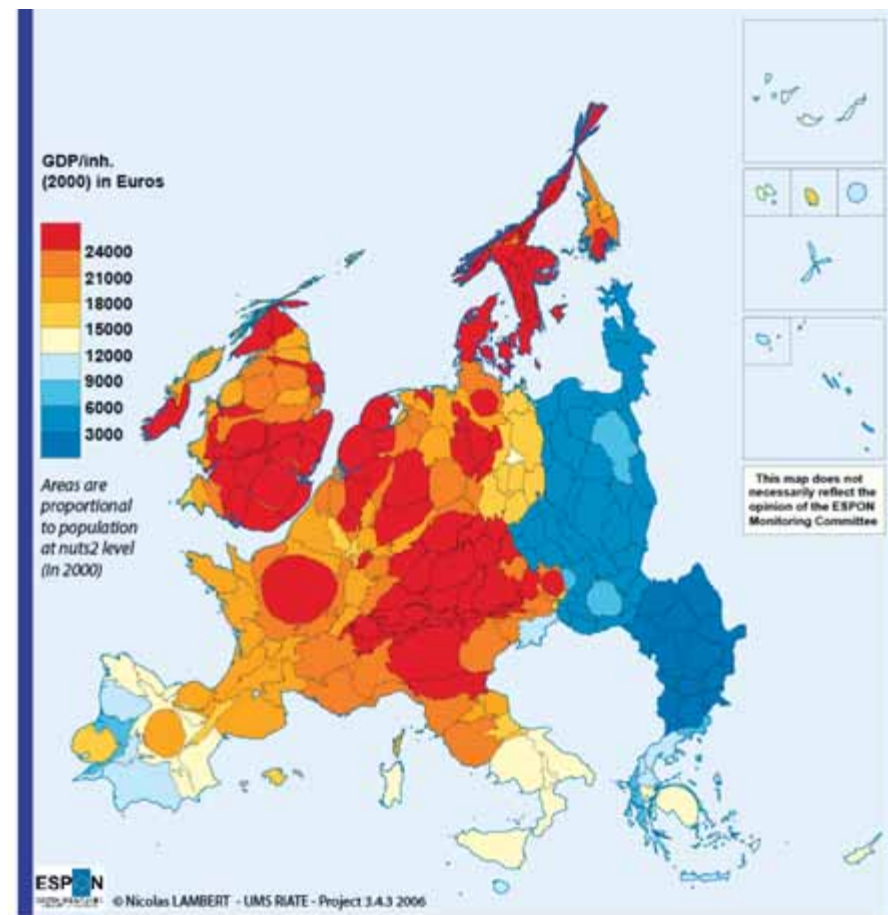

Figure 7 : GDP/inh 2000 with cartogram proportional to population (NUTS2)

HDP na obyvatele v roce 2000 (NUTS 2)

PRIORITA 1 APLIKOVANÝ VÝZKUM ÚZEMNÍHO ROZVOJE, KONKURENCESCHOPNOSTI A SOUDRŽNOSTI: ÚDAJE O EVROPSKÝCH ÚZEMNÍCH TRENDÉCH, PERSPEKTIVÁCH A DOPADECH

Projekt: BUDOUCÍ ORIENTACE MĚST
FUTURE ORIENTATION FOR CITIES

Akronym: FOCI

Téma: MĚSTA A MĚSTSKÉ AGLOMERACE: JEJICH FUNKČNOST A PŘÍLEŽITOSTI ROZVOJE PRO EVROPSKOU KONKURENCESCHOPNOST A SOUDRŽNOST

Rozpočet: 998 888 EUR

Trvání projektu: září 2008 – září 2010

Tematický rozsah

Města a městský rozvoj jsou ústředním bodem současné politiky územního rozvoje. Na pozadí cíle Lisabonského programu růstu a pracovních míst se na města pohlíží jako na hlavní potenciální motory pro dosažení vytyčených cílů, což bylo také uznáno v dokumentech politiky soudržnosti EU za roky 2007–2013, včetně Strategických směrnic, stejně jako Územního programu/agendy a „Lipské charty o udržitelných evropských městech“, doplňující Územní agendu se zaměřením na problém udržitelných měst.

Tento projekt tak analyzuje současný stav, trendy a perspektivy rozvoje největších měst a městských aglomerací na evropském území. Identifikuje hnací síly městského rozvoje, které jsou nejdůležitější pro pochopení městského vývoje, a nabídne scénáře pro rozvoj evropských měst vedoucí k alternativním politickým možnostem.

Hlavní oblasti výzkumu

- Vztah mezi funkčností měst a jejich konkurenceschopností, jejich socio-ekonomickou a environmentální situací, stejně jako jejich městskou kvalitou.
- Trendy a příležitosti pro evropská města ve smyslu konkurenceschopnosti, sociální soudržnosti a životního prostředí, přispívající k popisu skutečností evropských měst a k pochopení hnacích sil rozvoje měst v dalších 15–20 letech.
- Vztah měst ke svému okolí, zvláště jejich role pólů/motorů růstu, identifikace faktorů určujících sílu vazeb mezi metropolí a regionem a jejich vliv na konkurenceschopnost těchto systémů.
- Analýza stávající a identifikace potencionální polycentrické meziměstské spolupráce ke zvýšení konkurenceschopnosti a poskytování služeb, konfrontace konceptu polycentricity s realitou sítí na různých úrovních.

Výše uvedené oblasti výzkumu jsou zkoumány na třech různých úrovních – vnitroměstské, regionální a nadregionální v měřítku Evropy s jejími sítěmi měst. Využívají přitom nejnovějších výsledků dokumentu Urban Audit.

Hlavní předpokládané výsledky

- Vstup dat do databáze ESPON.
- Indikátory nabízející dodatečné informace o funkční specifikaci FUA/LUZ a nové komplexní indikátory příležitostí rozvoje měst, konkurenceschopnosti, socio-ekonomické a environmentální situace.
- Typologie evropského městského systému podle funkční specializace měst a jejich konkurenceschopnosti zahrnující posílení konkurenceschopnosti prostřednictvím kooperace a včetně vlivu na města s ohledem na různé typy území.
- Případové studie o možnostech spolupráce měst/městských aglomerací ke zlepšení konkurenceschopnosti a soudržnosti.
- Mapy evropského urbánního systému ukazující silné a slabé funkční stránky, územní klasifikaci a změny urbánní funkčnosti, příležitosti ke konkurenceschopnosti a soudržnosti a možnosti spolupráce měst/městských aglomerací v polycentrických zónách/klastrech.

Vedoucí partner:

Free University of Brussels (Belgie)

Partneři:

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)
EUROREG – Centre for European Regional and Local Studies, Warsaw University (Polsko)
National Technical University of Athens (Řecko)
Institute of Geography of Lausanne University (Švýcarsko)
ENPC School (Francie)
Géographie-cités (Francie)

ESPON 2013

PRIORITA 1 APLIKOVANÝ VÝZKUM ÚZEMNÍHO ROZVOJE, KONKURENCESCHOPNOSTI A SOUDRŽNOSTI: ÚDAJE O EVROPSKÝCH ÚZEMNÍCH TRENDECH, PERSPEKTIVÁCH A DOPADECH

Projekt: EVROPSKÉ ROZVOJOVÉ PŘÍLEŽITOSTI VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH

EUROPEAN DEVELOPMENT OPPORTUNITIES IN RURAL AREAS

Akronym: EDORA

Rozpočet: 699 816 EUR

Trvání projektu: září 2008 – září 2010

Tematický rozsah

Reforma Společné zemědělské politiky v rámci programu/agendy 2000 posílila význam rozvoje venkova v této sektorové politice. Rozvoj venkova ve shodě s Lisabonskou/Göteborskou strategií směřuje k podpoře tvorby pracovních míst a ekonomického růstu ve venkovských oblastech trvale udržitelným způsobem.

Za této situace poskytne projekt údaje o příležitostech rozvoje rozličných typů evropských venkovských oblastí a odhalí možnosti zlepšení jejich konkurenceschopnosti. Identifikuje příležitosti pro posílení regionů prostřednictvím územní spolupráce a analyzuje potencionální dopad klimatických změn na rozvojové příležitosti venkovských oblastí.

Hlavní oblasti výzkumu

- Hodnocení současného stavu rozvoje evropských venkovských oblastí, jejich silné a slabé stránky, založené na nejvhodnějších indikátorech ekonomických, sociálních a environmentálních, které mohou být monitorovány po celé Evropě.
- Analýza příležitostí vnitřního rozvoje venkovských oblastí vedoucí k lepšímu využití a dosažení zlepšení konkurenceschopnosti a jejich vliv na evropskou kohezi.
- Identifikace nejmarkantnějších typů venkovských oblastí a hybné síly tamního uspokojivého rozvoje.
- Studie nevyužitých příležitostí pro spolupráci mezi městy ve venkovských oblastech a stupeň, do kterého by mohly přispět k větší konkurenceschopnosti a soudržnosti jak na regionální, tak na evropské úrovni.
- Stanovení některých výhledů pravděpodobného vývoje různých typů venkovských oblastí ve střednědobé budoucnosti (tj. 10–15 let).

Hlavní předpokládané výsledky

- Vstup dat do databáze ESPON.
- Indikátory nabízející dodatečné informace o různých typech evropských venkovských oblastí a nové komplexní indikátory příležitostí rozvoje, socio-economické situace a konkurenceschopnosti těchto oblastí.
- Pozměnění typologie použité pro tento projekt.
- Evropské mapy typologie různých venkovských oblastí, jejich demografická situace, dostupnost služeb, jejich příležitosti rozvoje (zvláště mimo zemědělství a lesnictví), různé alternativy střednědobých rozvojových trendů a dopad těchto rozvojových trendů na konkurenceschopnost venkovských oblastí a na národní a evropskou soudržnost.

Vedoucí partner:

UHI Millennium Institute (Spojené království)

Partneři:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)
Newcastle University (Spojené království)
University of Valencia (Španělsko)
Research Committee – University of Patras (Řecko)
The Irish Agriculture and Food Development Authority (Irsko)
University of Gloucestershire (Spojené království)
University of Ljubljana (Slovinsko)
Johann Heinrich von Thünen Institut, Federal Research Institute for Rural Areas, Forestry and Fisheries, Institute of Rural Studies (Německo)
Federal Institute for Less Favoured and Mountainous Areas (Rakousko)
Dortmund University of Technology (Německo)
Institute of Geography and Spatial Organization, Polish Academy of Sciences (Polsko)
Institute of Economics, Hungarian Academy of Sciences (Maďarsko)
Higher Institute of Agronomy (Portugalsko)
Scottish Agricultural College (Spojené království)
IOM – International Organization for Migration/Central European Forum for Migration and Population Research (Polsko)

PRIORITA 1 APLIKOVANÝ VÝZKUM ÚZEMNÍHO ROZVOJE, KONKURENCESCHOPNOSTI A SOUDRŽNOSTI: ÚDAJE O EVROPSKÝCH ÚZEMNÍCH TRENDĚCH, PERSPEKTIVÁCH A DOPADECH

Projekt: DEMOGRAFICKÉ A MIGRAČNÍ TOKY OVLIVŇUJÍCÍ EVROPSKÉ REGIONY A MĚSTA
DEMOGRAPHIC AND MIGRATORY FLOWS AFFECTING EUROPEAN REGIONS AND CITIES

Akronym: DEMIFER

Rozpočet: 781 600 EUR

Trvání projektu: září 2008 – září 2010

Tematický rozsah

Všeobecné předpoklady ukazují na nedostatek pracovní síly v EU po r. 2010. Pracovní dokument Evropské komise o evropské demografické budoucnosti poukazuje na to, že cca od r. 2017 a dále povede úbytek populace v produktivním věku ke stagnaci a následně k poklesu celkové zaměstnanosti. Na tomto pozadí Evropská komise uznává nutnost imigrace ze zemí mimo EU, aby bylo dosaženo požadavků evropského trhu práce. Čtvrtá zpráva o kohezi ukazuje, že již dnes závisí růst populace na migraci. Ve výše zmíněném dokumentu komise identifikovala potřebu další analýzy vlivů migrace na demografickou budoucnost Evropy. V odpovědi na výše zmíněné klíčové politické dokumenty se projekt zabývá vlivy demografických a migračních toků na evropské regiony a města a zkoumá důsledky pro regionální konkurenceschopnost a evropskou kohezi/soudržnost.

Hlavní oblasti výzkumu

- Studie velikosti a struktury pracovní síly a rozmanitosti napříč evropskými regiony.
- Vypracování typologie regionů založené na demografických, socio-ekonomických a environmentálních charakteristikách.
- Analýza politických možností, které by mohly ovlivnit budoucí vnitřní migraci, mezinárodní migraci, přirozený rozvoj populace a zapojení pracovní síly.
- Rozvoj alternativních scénářů pro evropské regiony (úroveň NUTS 2) na základě předpokladů budoucího vývoje porodnosti, úmrtnosti, vnitřní migraci, mezinárodní migraci a zapojení pracovní síly.
- Hodnocení dopadu klimatických změn na migrační toky.
- Vyvíjení scénářů ilustrujících dopady politiky soudržnosti EU a změn klimatu.
- Případové studie poskytující hloubkové analýzy pro specifické typy regionů.

Hlavní předpokládané výsledky

- Regionální indikátory nabízející dodatečné informace o kvalifikaci migrantů, o finančních tocích mezi hostitelskou zemí a zemí původu a o nových komplexních indikátorech týkajících se socio-ekonomické situace regionů a změn v konkurenceschopnosti vlivem migračních toků.
- Typologie stupně/síly migračních toků evropských regionů, majících/nemajících z toho prospěch a možnosti posílení konkurenceschopnosti zaměstnáváním přistěhovalců.
- Evropské mapy současných demografických a migračních toků a jejich rozlišení, finanční toky mezi hostitelskou zemí a zemí původu, příležitosti rozvoje regionů, konkurenceschopnosti a koheze vlivem migračních toků.
- Rozvoj jednoduchých scénářů stupně a směřování migračních toků.
- Omezený počet případových studií založených na údajích o migraci na regionální úrovni.
- Politické orientace v souvislosti s dopadem, který by mohly mít demografické a migrační toky na konkurenceschopnost evropských regionů a měst, stejně jako na ekonomickou, sociální a územní soudržnost v Evropě.
- Vstup dat do databáze ESPON.

Vedoucí partner:

NIDI – Demographic Institute (Nizozemí)

Partneři:

Faculty for Geosciences Geography and Astronomy (Rakousko)
 IOM – International Organization for Migration/Central European Forum for Migration and Population Research (Polsko)
 University of Leeds (Spojené království)
 Netherlands Environmental Assessment Agency (Nizozemí)
 NORDREGIO – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)
 CNR – National Research Council (Itálie)

ESPON 2013

PRIORITA 1 APLIKOVANÝ VÝZKUM ÚZEMNÍHO ROZVOJE, KONKURENCESCHOPNOSTI A SOUDRŽNOSTI: ÚDAJE O EVROPSKÝCH ÚZEMNÍCH TRENDECH, PERSPEKTIVÁCH A DOPADECH

Projekt: REGIONY V RIZIKU NEDOSTATKU ENERGIE

REGIONS AT RISK OF ENERGY POVERTY

Akronym: ReRisk

Rozpočet: 699 250 EUR

Trvání projektu: červenec 2008 – červenec 2010

Tematický rozsah

Evropa vstupuje do nové energetické situace. Ceny energie stoupají a závislost na fosilních palivech roste. Dodávka energie a poptávka po ní se bude tudíž v budoucnosti muset obrátit více ke zdrojům obnovitelné energie a zaměřit se na její efektivní využívání. Ministři EU zodpovědní za územní rozvoj uznali prioritu tohoto problému tím, že vyjádřili v Územní agendě (2007) svůj záměr prozkoumat a rozvinout příležitosti nových forem dodávky obnovitelné energie. Tento projekt je tedy zaměřen na příležitosti podpory konkurenčních a čistých dodávek energie pro regiony v Evropě a na vytváření a posílení zdrojů udržitelné energie. Poskytuje územní údaje zaměřené na budoucnost, na dopad růstu cen energií a na konkurenceschopnost evropských regionů, stejně jako na soudržnost v Evropě z hlediska dlouhodobé perspektivy.

Hlavní oblasti výzkumu

- Propojování dostupných údajů o produkci a spotřebě energie v evropských regionech s jejich územními charakteristikami, socioekonomickými a environmentálními indikátory tak, aby byla získána jasná představa o tom, jak mohou rostoucí ceny energií ovlivnit různé typy regionů.
- Měření rizika energetické chudoby pro různé typy regionů a sestavení „profilu rizika energetického nedostatku“ pro regiony.
- Scénáře pro různé typy evropských regionů a případové studie vybraných regionů.
- Definice politických doporučení pro regiony k posílení schopnosti zvládat růst cen energií a vodítek, která mohou tvůrci politiky na evropské, národní a regionální úrovni aplikovat se zřetelem na riziko energetického nedostatku.

Hlavní předpokládané výsledky

- Výrazný vstup dat do databáze ESPON.
- Indikátory nabízející dodatečné informace o regionálním dopadu zvyšování cen energií na dopravu, soukromé domácnosti a průmysl a nové komplexní indikátory, které ukazují socio-ekonomickou situaci regionů a dopad zvyšujících se cen energií na jejich konkurenceschopnost, a které jsou zaměřeny na pružnost jejich cen.
- Typologie evropských regionů odrážející dopad zvyšování cen energií na poptávku i nabídku.
- Evropské mapy ukazující stupeň zranitelnosti různých typů evropských regionů vlivem růstu cen energií, modely spotřeby energií na regionálních úrovních pro dopravu, soukromé domácnosti a průmysl, stejně jako příležitosti rozvoje pro regiony v Evropě vedoucí k úspoře energie a k produkci obnovitelných energií.

Vedoucí partner:

INNOBASQUE (Španělsko)

Partneři:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)
National Technical University of Athens (Řecko)

PRIORITA 1 APLIKOVANÝ VÝZKUM ÚZEMNÍHO ROZVOJE, KONKURENCESCHOPNOSTI A SOUDRŽNOSTI: ÚDAJE O EVROPSKÝCH ÚZEMNÍCH TRENDĚCH, PERSPEKTIVÁCH A DOPADECH

Projekt: BALÍČEK ÚZEMNÍCH DOPADŮ NA DOPRAVNÍ A ZEMĚDĚLSKOU POLITIKU
TERRITORIAL IMPACT PACKAGE FOR TRANSPORT AND AGRICULTURAL POLICIES

Akronym: TIP TAP

Rozpočet: 347 000 EUR

Trvání projektu: červenec 2008 – říjen 2009

Tematický rozsah

Územní agenda EU upozorňuje na rostoucí územní vliv evropských a národních politik, což by měli tvůrci politik zvážit. Zelená kniha o územní soudržnosti uvádí, že v koordinaci mezi sektorovou a územní politikou je důležité maximalizovat spolupráci a vyhnout se možným konfliktům.

Tento projekt staví na předchozích výsledcích programu ESPON 2006. Metodologie, indikátory a prototyp modelu TEQUILA budou dále rozvíjeny tak, aby vedly k získání nástroje pro předběžné hodnocení územních dopadů politik. Nástroj bude testován na dopravní a zemědělské politice a dodá údaje o územním dopadu těchto politik. Výsledky budou využity pro vytvoření lepší politické koordinace.

Hlavní oblasti výzkumu

- Výzkum čtyř typů dopadů – dopady na regionální situaci (ekonomickou/sociální/environmentální), na regionální konkurenceschopnost (Lisabonská strategie), na změny klimatu a územní dopady, vztahující se ke konceptu územní soudržnosti.
 - Hodnocení průměrných dopadů na specifické typy regionů, oblasti nadnárodní spolupráce a na oblasti přeshraniční a meziregionální spolupráce.
 - Mapování výsledků, závěrů a politických návrhů pro lepší shodu s Lisabonským programem, programem změn klimatu nebo strategií územní soudržnosti.
- Dopady jsou obvykle hodnoceny na úrovni NUTS 3.

Hlavní předpokládané výsledky

- Údaje o územních dopadech dopravní a zemědělské politiky.
- Indikátory nabízející klíčové informace o dopadech politik na ekonomicko-sociální, environmentální a kulturní situaci regionů a měst, o dopadech spojených s Lisabonskou strategií a se změnami klimatu a s územními fenomény a cíli svázanými s orientacemi evropské politiky.
- Nástroj hodnocení územních dopadů (TIA), včetně modelové mapy a silniční mapy pro implementaci.
- Evropské mapy vztahující se k testování a využití vyvinutého nástroje TIA na alespoň dvou politikách EU.
- Vstup dat do databáze ESPON.

Vedoucí partner:

Polytechnics of Milan – DIG (Itálie)

Partneři:

University of Newcastle upon Tyne (Spojené království)
 VU University Amsterdam (Nizozemí)

Projekt: ZMĚNY KLIMATU A ÚZEMNÍ VLIVY NA REGIONY A MÍSTNÍ EKONOMIKY V EVROPE
CLIMATE CHANGE AND TERRITORIAL EFFECTS ON REGIONS AND LOCAL ECONOMIES IN EUROPE

Akronym: ESPON CLIMATE

Rozpočet: 999 418 EUR

Trvání projektu: březen 2009 – duben 2011

Tematický rozsah

Zprávy (např. 4. vyhodnocující zpráva mezivládního panelu pro změny klimatu – IPCC) jsou rozhodující ve zvyšování povědomí o ceně nečinnosti a lidského zasahování do klimatického systému Země. Jedním ze závěrů IPCC je naléhavá potřeba vytvořit studie v regionálním a dokonce i místním měřítku. IPCC navíc identifikoval silnou potřebu scénářů na regionální a místní úrovni pro umožnění přiměřeného posouzení dopadů. V Zelené knize „Adaptace na klimatické změny Evropy – možnosti pro jednání EU“ konstatuje Evropská komise, že je nutno více investovat do výzkumu k zaplnění mezer v pochopení globálního oteplování a jeho potenciálních dopadů na životní prostředí.

Na tomto pozadí bude projekt analyzovat, jak a do jakého stupně bude mít změna klimatu vliv na konkurenceschopnost a soudržnost evropských regionů a na Evropu jako celek. Dodatečně vyšetří, jakým způsobem může politika přispět ke zmírnění klimatických změn, k zvládnutí těch důsledků změn klimatu, kterým nemůže být zabráněno, a k využití relevantních politik.

Hlavní oblasti výzkumu

- Stupeň zranitelnosti různých typů evropských regionů vlivem změn klimatu; dopad variací v rozdílných parametrech klimatických změn na tyto regiony v podmínkách ekonomických, sociálních a environmentálních, stejně jako adaptační kapacity těchto regionů a jejich další zvýšení.
- Územní potenciály pro zmírnění změn klimatu v různých typech evropských regionů (např. ve vztahu k obnovitelné energii a k úsporám energie).
- Tvorba potenciálně nových typů evropských regionů v důsledku klimatických změn vykazujících stejné charakteristiky co do adaptačních a zmírňujících kapacit a jejich vzájemné závislosti.
- Vlivy klimatických změn na rozdílné sektory regionálních a místních ekonomik a infrastruktury, dopady na regionální vodohospodářství.
- Sociální a kulturní důsledky výše uvedených možných trendů (týkající se např. zaměstnanosti, životních standardů a blahobytu v různých regionech), možné vlivy na migraci v a/ nebo z vnějšku Evropy v krátkém i dlouhém časovém období a také pravděpodobné vlivy pro různé typy regionů.
- Potenciální nové příležitosti rozvoje pro evropské regiony v souvislosti se změnami klimatu prostřednictvím adaptace a/nebo zmírnění, jejich využití k dosažení větší konkurence-

schopnosti v regionálním a evropském měřítku.

- Aplikace zmírňujících a adaptačních opatření v různých typech evropských regionů pro zvládnutí klimatických změn a přispění územních politik ke zmírnění (např. nezbytné požadavky na více udržitelné způsoby dopravy).

Hlavní předpokládané výsledky

- Vstup dat pro rozvoj, aktualizaci a rozšíření databáze ESPON
- Indikátory dopadu klimatických změn na rozdílné sektory regionálních a místních ekonomik a infrastruktur, nové komplexní indikátory socio-ekonomické situace regionů a měst, stupeň jejich zranitelnosti vlivem změn klimatu a jejich změna v konkurenceschopnosti daná změnami klimatu.
- Typologie evropských regionů klasifikující stupeň zranitelnosti vlivem změn klimatu, adaptační a zmírňující kapacity, dopad klimatických změn na regionální a místní ekonomiky a konkurenceschopnost, a typologie regionů, které budou těžit z klimatických změn získáním nových příležitostí rozvoje.
- Případové studie rozvojových příležitostí a hrozeb u regionů nejvíce zranitelných vlivem změn klimatu.
- Evropské mapy stupně zranitelnosti různých typů evropských regionů vlivem změn klimatu, jejich adaptační a zmírňující kapacity, rozličné druhy dopadu klimatických změn na regionální a místní ekonomiky a infrastruktury, územní dimenze zmírňujících a adaptačních opatření v souvislosti se změnami klimatu a příležitosti rozvoje měst a regionů pro konkurenceschopnost a soudržnost související se změnami klimatu.

Vedoucí partner:

TU Dortmund University (Německo)

Partneři:

Geological Survey of Finland (Finsko)
Norwegian Institute for Urban and Regional Research (Norsko)
Newcastle University (Spojené království)
Potsdam Institute for Climate Impact Research (Německo)
Helsinki University of Technology (Finsko)
Budapest University of Technology and Economics, Department of Environmental Economics (Maďarsko)
VÁTI – Hungarian Public Nonprofit Company for Regional Development and Town Planning (Maďarsko)
National Institute for Territorial and Urban Research Urban Project (Rumunsko)
Agency for the Support of Regional Development Košice, n.o. (Slovensko)
Autonomous University of Barcelona (Španělsko)
The Netherlands Environmental Assessment Agency (Nizozemí)
Swiss Federal Research Institute WSL (Švýcarsko)

Projekt: PŘÍPAD PRO AGLOMERAČNÍ EKONOMIKY V EVROPE THE CASE FOR AGGLOMERATION ECONOMIES IN EUROPE

Akronym: CAEE

Rozpočet: 200 000 EUR

Trvání projektu: březen 2009 – červen 2010

Tematický rámec

Evropská města jsou finančními a obchodními centry. Jsou centry kultury, znalostí a kreativity, komunikace, moci a vlivu, ale i cestovního ruchu. Koncentrace lidí a podnikatelských aktivit přináší mnoho výhod, které jsou lákadlem pro investory. Růst aglomerací je dynamickým procesem. Města se mění co do velikosti i z jiných hledisek.

Projekt představuje studii, která je zaměřena na ekonomické aspekty aglomeračních procesů v městských regionech po celé Evropě, tj. v oblastech, které jsou typickými regiony NUTS 2 s velkoměstem jako centrem. Analýza přispěje k lepšímu porozumění a navrhování optimálních měřítek pro město samotné i celou aglomeraci s přihlédnutím k ekonomickým nákladům a užítům plynoucím z velkých městských aglomerací.

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma projektu

- Manchester Enterprises Ltd. (Spojené království) – vedoucí stakeholder
- Barcelona Provincial Council, Territorial Observatory of the Studies Department (Španělsko)
- Dublin Regional Authority, Regional Planning Guidelines, Dublin and Mid-East Regional Authorities (Irsko)
- Greater Lyon, Department for International Relations (Francie)

Hlavní oblasti analýzy

- Objasnit – s využitím disponibilních dat a metodiky obvyklého/společného/jednotného měření v každé z oblastí případových studií – jakým způsobem je možno měřit účinky aglomerací.
- Odvodit některá opatření/míry/dimenze autonomie města a regionu, pomocí nichž by bylo možné porovnávat způsob governance pro oblasti případové studie a stanovit, jak politiky město/region ovlivňují, nebo jak by mohly ovlivnit charakter aglomeračních ekonomik.
- Zjistit zdroje procesu aglomerace v rámci čtyř oblastí studie a posoudit, zda existuje možnost ovlivňovat aglomerační ekonomiky politikami, a pokud ano, tak v čí prospěch.
- Provést srovnávací analýzu aglomerací v oblastech případových studií včetně potenciálních ekonomik i disekonomik (zkreslených ekonomik).

- Navrhnout možnosti potenciálních strategických opatření vedoucích ke stimulaci růstu v aktivních ohniscích aglomerace, který by byl rozšířen do ekonomiky širšího regionu.
- Stanovit, do jaké míry opatření governance v cílových oblastech a pro cílové oblasti umožnily (nebo omezily) rozvoj město–venkov v minulosti a jaké budou jejich pravděpodobné účinky v budoucnosti.

Hlavní předpokládané výsledky

- Porozumění procesu vytváření aglomerace v souvislosti s MEGAs (Evropské městské oblasti) a nastínění možných vlivů politiky na ekonomiky aglomerací.
- Srovnávací analýza ekonomik evropských městských regionů včetně hodnocení jejich konkurenční pozice vůči regionům partnerských měst a jejich jedinečného potenciálu (nabídky) pro budoucí podnikání a investice.
- Identifikace rozpětí relevantních politických možností, které by měly zajistit, že ohniska růstu aglomerací přinesou užitek nejen samotným městům, ale i širším regionům.
- Hlubkové hodnocení ekonomik evropských měst (MEGAs), jehož účelem je zlepšení a podpora ekonomického myšlení rozhodujícím subjektům v partnerských městských regionech, včetně evropských/globálních perspektiv týkajících se potenciálních příležitostí rozvoje.

Vedoucí partner:

University of Manchester (Spojené království)

Partneři:

National Institute for Regional and Spatial Analysis, National University of Ireland Maynooth (Irsko)

Technical University of Catalonia (Španělsko)

Advanced National School of Humanities and Social Sciences (Francie)

Projekt: ROZVOJ OSTROVŮ – EVROPSKÉ OSTROVY A KOHEZNÍ POLITIKA

THE DEVELOPMENT OF THE ISLANDS – EUROPEAN ISLANDS AND COHESION POLICY

Akronym: EUROISLANDS

Rozpočet: 250 000 EUR

Trvání projektu: únor 2009 – červen 2010

Tematický rámec

V posledních letech byla věnována značná pozornost geografickým zvláštnostem EU, které pravděpodobně významným způsobem přispívají k přetrvávání nerovností mezi regiony i uvnitř regionů, čímž negativně ovlivňují vývoj některých z nich. Do nedávných zpráv o soudržnosti byla zahrnuta i územní dimenze, což dalo specifickou dynamiku snaze najít specializovanější a integrovanější politiky. Na základě všeobecného uznání specifických problémů, s nimiž jsou ostrovy konfrontovány, ale také na základě znalosti příležitostí jejich rozvoje, byla do Prvního akčního programu (AP1) na implementaci Teritoriální agendy zahrnuta specifická činnost týkající se evropských ostrovů.

Cílená analýza EUROISLANDS je ve shodě s požadavky a cíli AP1. Očekává se, že přispěje k definování budoucích kroků. Účelem projektu je vytvořit výchozí údaje a soubor doporučených politik a strategických směrnic na podporu udržitelného rozvoje evropských ostrovů v rámci jednotného trhu, které by ostrovům ve vztahu k jiným (neznevýhodněným) regionům zajistily rovné podmínky a příležitosti.

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma projektu

- Ministry of Economy & Finance, General Secretariat for Investments & Development, Special Service for Strategy, Planning & Evaluation of Development Programmes, (Řecko) – vedoucí stakeholder
- MEPA – Malta Environment and Planning Authority (Malta)
- GBV – National Rural Development Agency (Švédsko)
- GK – Municipality of Gotland (Švédsko)
- CAIB – Government of the Balearic Islands (Španělsko)
- Department of Town Planning and Housing (Kypr)
- RU BRK – Regional Municipality of Bornholm, Department of Regional Development (Dánsko)
- Ministry of Economic Development, Department for Development and Cohesion Policies (Itálie)
- Autonomous Region of Sardinia, Department of EU and International Affairs (Itálie)
- Saaremaa County Government, Department of Development and Planning (Estonsko)
- The Government of Åland, Department for Administrative Affairs (Finsko)

Hlavní oblasti analýzy

- Územní struktury a dynamiky ostrovů, zvláště omezení a potenciály jejich rozvoje, zjištěné na základě čtyř až šesti reprezentativních případových studií, které poskytnou přiměřené geografické pokrytí prostoru ESPON a použitelnost (přenositelnost) výsledků v širším evropském kontextu.
- Hodnocení intenzity omezení na základě typologie ostrovů.
- Podrobná analýza podmínek pro podporu a využívání územních potenciálů z evropského, nadnárodního a regionálního/lokálního hlediska.
- Závěry související s reálnou situací ostrovů ve formě nezávazných doporučení k přiměřené adaptaci politik na evropské, národní a místní úrovni tak, aby ostrovy mohly hrát aktivnější úlohu v EU jak ekonomicky, tak i sociálně.

Hlavní předpokládané výsledky

- Hluboková identifikace ostrovů a aktualizovaná klasifikace evropských ostrovů, prezentovaná v tematických mapách.
- Hodnocení odlišnosti ostrovů od evropského průměru (včetně analýzy důvodů odlišnosti a jejich objasnění).
- Obecné hodnocení stávajících opatření přijatých pro ostrovy, které by vedlo k diskusi o jejich adekvátnosti, popř. o možných alternativních opatřeních.
- Analýza budoucího potenciálu ostrovů v příštích letech z evropské perspektivy (včetně prezentace silných stránek a příležitostí rozvoje v mezinárodním a evropském kontextu).
- Analýza politických možností, které je třeba přijmout pro eliminaci slabých stránek a využití silných stránek a příležitostí.
- Návrhy na úpravu právních předpisů EU.
- Integrovaný systém monitorování vývoje ostrovů (který umožní budoucí aktualizaci dat obsažených v této studii).
- Hlavní výchozí dílo pro technickou, metodickou a analytickou podporu procesu územního plánování na místní úrovni, pro prostorové programování a strategické plánování jako podkladu pro budoucí studie.

Vedoucí partner:

Research Unit – University of the Aegean (Řecko)

Partneři:

Centre for Regional and Tourism Research (Dánsko)
University of Malta (Malta)

Projekt: PŘEŠHRANIČNÍ POLYCENTRICKÉ METROPOLITNÍ REGIONY

CROSS-BORDER POLYCENTRIC METROPOLITAN REGIONS

Akronym: METROBORDER

Rozpočet: 250 000 EUR

Trvání projektu: leden 2009 – prosinec 2010

Tematický rámec

Metropolitní regiony jsou všeobecně považovány za hybné síly územního rozvoje v národním kontextu, ale také ekonomického, sociálního a kulturního rozvoje v evropském i globálním měřítku. Mnoho příhraničních regionů disponuje specifickými potenciály, ale má i specifické bariéry, pokud jde o vytvoření přeshraničního polycentrického metropolitního regionu. Vzhledem k tomu, že příhraniční oblasti zjevně trpí systematickým podceňováním svých rozvojových příležitostí, je třeba zlepšit informovanost o jejich specifických výhodách.

To je důvodem, proč se tento projekt zabývá přeshraničními metropolitními regiony v Evropě ve vztahu k hlavnímu cíli polycentrického rozvoje. Zaměřuje se na identifikaci kritérií, potenciálů a praktik governance, založené na disponibilních datech ESPON o polycentrických příhraničních regionech v Evropě a na návrhu variant rozvojových strategií víceúrovňového přístupu pro dva regiony, které jsou předmětem případové studie (region Horního Porýní a tzv. Greater Region – oblast Belgie, Francie a Německa sousedící s Lucemburskem).

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma projektu

- ARE – Federal Office for Spatial Development (Švýcarsko) – vedoucí stakeholder
- Ministry of the Interior and for Spatial Planning, Directorate for Spatial Planning (Lucembursko)
- DIACT – Interministerial delegation to the spatial planning and the competitiveness of the territories (Francie)
- Federal Ministry of Transport, Building and Urban Affairs (Německo)
- Ministry of the Walloon Region, Directorate for Spatial Planning, Housing and Heritage (Belgie)

Hlavní oblasti analýzy

- Všeobecná analýza – identifikace hlavních charakteristik příhraničních metropolitních regionů v Evropě (např. funkcí podporovaných v národních a příhraničních souvislostech).
- Specifická analýza postavení regionů, které jsou předmětem případové studie, ve vztahu k obecným aspektům určeným všeobecnou analýzou.
- Analytická podpora pro vytvoření strategie – vývoj variant pro vytváření vnitřní a vnější strategie v případových studiích regionů.
- Zobecnění a předávání výsledků, získaných poznatků a dobré praxe (prezentace příležitostí a hrozeb ve vztahu k rozvoji přeshraničních metropolitních oblastí a k politickým reakcím).

Hlavní předpokládané výsledky

- Identifikace a společný referenční rámec pro hlavní funkce přeshraničních metropolitních regionů a pro governanční struktur a aplikaci rámce do případových studií regionů.
- Mapa metropolitních polycentrických přeshraničních oblastí a jejich převládající funkce ve vztahu ke globální, evropské a národní úrovni.
- Analýza specifických územních potenciálů a výzev a hlavních hrozeb pro oblasti případových studií z vnitřního i vnějšího hlediska a identifikace přidané hodnoty dalšího postupu v případě polycentrické přeshraniční metropolitní oblasti (jaká opatření a kde).
- SWOT analýza oblastí případových studií jako podklad či podpora pro vytvoření strategie, stanovením milníků resp. etap a pro časové nastavení implementace strategie.
- Údaje vztahené k úrovni EU a národní úrovni o tom, kde a do jaké míry existují potenciály pro přeshraniční metropolitní oblasti.
- Prezentace vhodných nástrojů na podporu procesu metropolizace z národního hlediska při víceúrovňové governanci.

Vedoucí partner:

University of Luxembourg (Lucembursko)

Partneři:

Swiss Federal Institute of Technology Zurich Network City and Landscape, Planning of Landscape and Urban Systems (ETHZ, NSL – PLUS) (Švýcarsko)
Centre for Populations Poverty and Public Policy Studies (CEPS/INSTEAD) (Lucembursko)
Free University of Brussels (Belgie)

Projekt: CESTA VEDOUcí K ÚSPĚCHU EKONOMIKY KONVERGENČNÍCH REGIONŮ

SUCCESS FOR CONVERGENCE REGIONS' ECONOMIES

Akronym: SURE

Rozpočet: 200 000 EUR

Trvání projektu: březen 2009 – červen 2010

Tematický rámec

Je všeobecně známo, že konvergenční regiony jsou jednak znevýhodněny nízkou úrovní HDP na 1 obyvatele, která je hluboko pod průměrem ostatních regionů EU, a jednak jsou nuceny růst rychleji než jiné regiony, přičemž se musejí postarat o to, aby tento růst byl konzistentní. Proto je mnoho projektů financovaných z fondů EU zaměřeno na stimulování rozvoje těchto regionů, na posilování regionální kapacity v oblasti hmotného a lidského kapitálu, inovací, znalostní společnosti, na adaptační schopnost ke změnám, na životní prostředí a efektivní správu. Na tomto pozadí se projekt soustředí na specifické výzvy rozvoje konvergenčních regionů v rámci EU. Přestože těmto regionům byly poskytnuty značně vysoké finanční částky, ne všechny tyto výhody patřičně využily, takže stále nejsou schopny zlepšit svoji sociální a ekonomickou výkonnost a konkurenceschopnost. Účelem tohoto projektu je proto zjistit, proč některé konvergenční regiony nejsou schopny zvýšit svoji sociální a ekonomickou výkonnost a konkurenceschopnost. Bude provedeno systematické srovnávání relevantních faktorů ekonomického růstu a analýza kohezních procesů za posledních 15 let, a to pro nízké i vysoké hodnoty míry růstu.

Stakeholders (zajímavované subjekty) navrhuující téma projektu

- Campania Region (Itálie) – vedoucí stakeholder
- Podlaskie Voivodship Marshal's Office (Polsko)
- Fundacion Comunidad Valenciana – Region Europea (Španělsko)
- Region of East Macedonia – Thrace (Řecko)

Hlavní oblasti analýzy

- Faktory a charakteristiky společné všem konvergenčním regionům v EU, všem slabým regionům, ale rozdílné od zlepšujících se regionů.
- Verifikace těchto společných a rozdílných faktorů a charakteristik statistickými a ekonomickými metodami.
- Hodnocení vztahu příčina-následek mezi ekonomickou výkonností a konkurenceschopností zaostávajících evropských regionů a vlivu projektů financovaných EU na celkovou ekonomickou výkonnost regionů.

Hlavní předpokládané výsledky

- Kvalitativní analýza pochopení potenciálně relevantních faktorů úspěchu.
- Popisná analýza sběru a uspořádání relevantních dat
- Empirická analýza identifikace a pochopení statisticky významných faktorů úspěchu.
- Analýza v rámci případové studie – detailní studie vývoje zainteresovaných konvergenčních regionů v určité oblasti a z nich pak výběr příkladů pro stakeholdery v dané oblasti a pro jiné konvergenční regiony v EU.
- Syntetická analýza – co může region udělat pro zlepšení ekonomické prosperity.

Vedoucí partner:

Interdepartmental Research Centre L.U.P.T. – Territorial Town Planning Laboratory – University of Naples "Federico II" (Itálie)

Partneři:

Urban and Regional Studies, Institute of Geography, Department of Environmental Sciences, University of Basel (Švýcarsko)

Projekt: PROSTOROVÉ SCÉNÁŘE. NOVÉ NÁSTROJE PRO MÍSTNÍ-REGIONÁLNÍ ÚZEMÍ

SPATIAL SCENARIOS: NEW TOOLS FOR LOCAL-REGIONAL TERRITORIES

Akronym: SS-LR

Rozpočet: 178 000 EUR

Trvání projektu: březen 2009 – červen 2010

Tematický rámec

Schopnost transferu metodik prostorových scénářů do místního/regionálního měřítka je záležitostí zásadního významu. Politici a hlavní zainteresované subjekty zapojené do procesů strategického plánování potřebují nástroje územního prognózování k odhalení hlavních kritických faktorů a trendů, které jim umožní předvídat změny v prostředí. Je třeba vyvinout a aplikovat metodiky a nástroje regionálních prognóz v příslušném územním měřítku, které by odpovídaly funkčním místním/regionálním územím.

Účelem této cílené analýzy je transfer, adaptace a aplikace stejných metodik prostorových scénářů, používaných v rámci Projektu ESPON 3.2 v měřítku funkčních území, která jsou stejná nebo nižší než NUTS 3. Metodika a nástroje budou aplikovány na případ Rady provincie Barcelona (Barcelona Provincial Council, BCP). Politici budou moci na základě výsledků tohoto projektu koncipovat regionální, sociální a ekonomické politiky a rozvojové strategie pro svá území.

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma projektu

- Barcelona Provincial Council (Španělsko) – vedoucí stakeholder
- Province of Torino (Itálie)
- Department of the Hérault (Francie)

Hlavní oblasti analýzy

- Přenos metodologie projektu „Prostorové scénáře“ programu ESPON 2006 na územní měřítka úrovně NUTS 3 a nižší.
- Přizpůsobení tematických scénářů místnímu/regionálnímu měřítku – globální ekonomický a finanční scénář, role vznikajících ekonomik, scénáře cen energie a ropy, nově vznikající úloha venkovských oblastí.
- Přizpůsobení integrovaných scénářů (základních, kohezních, konkurenčních) místnímu/regionálnímu měřítku.
- Přizpůsobení indikátorů, map a nástrojů místnímu/regionálnímu měřítku.
- Uplatnění integrovaných a tematických scénářů na území BPC (Provincie Barcelona).
- Vývoj nástrojů k tvorbě scénářů na jednotlivých územích v celoevropském kontextu, syntéze a komunikaci.
- Politické zprávy a doporučení zdůrazňující ekonomické a produktivní scénáře a scénáře využití území.

Hlavní předpokládané výsledky

- Metodika k definování scénářů ESPON ve funkčním měřítku na úrovni NUTS 3 nebo nižší.
- Prostorové scénáře pro Radu provincie Barcelona.
- Nástroje prostorových scénářů pro místní/regionální úroveň zahrnující jak integrované scénáře, tak i tematické scénáře.
- Mapy syntetizující vlivy a trendy politik pro hlavní kritické faktory územního a ekonomického rozvoje.
- Vytvoření srovnávací analýzy s důrazem na evropské perspektivy a jejich zahrnutí do permanentních nástrojů pro vstupy dat do analýzy a do znalostní strategie.
- Definování a porovnání různých územních měřítek rozvoje v evropském kontextu s použitím dřívějších výsledků ESPON.

Vedoucí partner:

Polytechnics of Milan – DIG (Itálie)

Partner:

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)

Projekt: ÚZEMNÍ DIVERZITA V EVROPE
TERRITORIAL DIVERSITY IN EUROPE
Akronym: ESPON TeDi

Rozpočet: 209 800 EUR
Trvání projektu: únor 2009 – duben 2010

Tematický rámec

Teritoriální agenda a zároveň i Lisabonská a Göteborgská strategie zdůraznily, že je nutné identifikovat a mobilizovat rozmanitost územních potenciálů regionů a jejich příspěvky k udržitelnému rozvoji, ekonomickému růstu a vytváření pracovních příležitostí v EU. K celkovým politickým cílům těchto dokumentů mohou významně přispět také oblasti metropolí nebo velkých měst. Ve skutečnosti mnoho regionů nacházejících se mimo tyto oblasti přispívá ve velké míře k realizaci Lisabonské a Göteborgské strategie.

Na tomto pozadí je celkovým cílem projektu umožnit lepší porozumění rozvojovým procesům v teritoriích vně Pentagonu, která jsou definována jako ostrovní, hornatá, řídké osídlená nebo okrajová. Analýza se zvláště zaměřuje na objasnění, jak tato území mohou přispět k dosažení překlenutí evropských cílů vyjádřených v Lisabonské strategii a Göteborgské strategii. Z reprezentativních vzorků takových regionů projekt vyvodí závěry pro evropská území s podobnými podmínkami.

Stakeholders (zainteresované subjekty) navrhuující téma projektu

- Ministry of Local Government and Regional Development (Norsko) – vedoucí stakeholder
- Ministry of Employment and Economy (Finsko)
- ARE – Swiss Federal Office for Spatial Development (Švýcarsko)
- Department of Town Planning and Housing, Ministry of the Interior (Kypr)
- National Rural Development Agency (Švédsko)
- Malta Environment & Planning Authority (Malta)
- Ministry for Development, Public Works and Housing (Rumunsko)

Hlavní oblasti analýzy

- Identifikace zvláštních územních specifických podmínek, jimž jsou vystavena zkoumaná území (hornaté, ostrovní, řídké osídlené a periferní oblasti).
- Analýza řetězce kauzalit mezi těmito územními specifiky a omezeními a příležitostmi, které vedou k usnadnění ekonomického a sociálního rozvoje (výhody aglomerace, inovace, vzdělávání, přístup k světovým trhům, informačním technologiím a veřejným a soukromým službám).

- Identifikace komparativních výhod těchto regionů, zdůraznění jejich specifických rozvojových příležitostí (kvalita života, kvalita životního prostředí, ekonomie malého měřítka atd.), které se však nevyskytují na jiných typech území.
- Šetření dočasných změn spojených s účinky současných makroekonomických trendů (globalizace, změna klimatu, demografické změny, rostoucí ceny energií) na tato území s důrazem na to, že tyto změny zvyšují zranitelnost vnějšími faktory.
- Identifikace klíčových úrovní, které jsou k dispozici pro budoucí politické akce zaměřené na plné využití specifických potenciálů uvažovaných území a na vyvažování sociálních a ekonomických trendů, které by mohly brzdit nebo blokovat rozvoj.

Hlavní předpokládané výsledky

- Kategorizace „regionů TD“ (teritoriální diversity) podle stupně a typu územního omezení a identifikace evropských regionů, z nichž „regiony TD“ mohou působit jako reprezentativní vzorky pro další zobecnění výsledků projektu a pro doporučení.
- Dynamická typologie regionů TD z hlediska jejich výkonnosti ve vztahu k lisabonské strategii a göteborgské strategii.
- Vypracování syntetické zprávy pro každý z regionů TD, zabývající se specifickými tématy (např., struktura ekonomické governance, přístup k veřejným a soukromým službám, využití přírodního kapitálu).
- Vyvinutí indexu tematické a globální citlivosti pro regiony TD.
- Vypracování jednotlivých případových komentářů pro každý region TD a identifikace klíčových pák rozvoje pro každý region.
- Syntetický dokument s názvem „Silniční mapa k Lisabonu a Göteborgu“, který by shrnoval opatření a akce sledující zlepšení schopnosti regionů TD dosahovat cílů lisabonské a göteborgské strategie.

Vedoucí partner:

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development (Švédsko)

Partneři:

Panteion University – Regional Development Institute (Řecko)
CEFIDEC – Training and Innovation Center for Development in the Carpathians (Rumunsko)
Geography Department – University of Geneva (Švýcarsko)

DATABÁZE ESPON 2013

ESPON DATABASE 2013

Rozpočet: 1 300 000 EUR

Trvání projektu: červenec 2008 – únor 2011

Tematický rámec

Na evropské úrovni bylo provedeno několik iniciativ na podporu srovnatelnosti a kvality dat, např. iniciativa GMES (Global Monitoring for Environment and Security) zahájená v r. 1998, nebo směrnice INSPIRE, jejímž účelem byla příprava dostupných relevantních, harmonizovaných a kvalitních geografických informací, které by sloužily k formulování, implementaci a hodnocení komunitární politiky.

Databáze je považována za centrální prvek vědecké platformy programu ESPON a za nástroj, který poskytuje vstupy pro analýzu na základě územních indikátorů. Jde o nástroj stejné důležitosti, jakou má nástroj průběžného monitorování území. Na tomto pozadí je podstatné, aby byla udržována, aktualizována a dále vyvíjena a rozšiřována databáze, která je výsledkem programu ESPON 2006.

Hlavní oblasti výzkumu

- Integrace dat z různých prostorových měřítek (od globálního po místní) – širokopásmová prostorová analýza. Mnoho politických cílů, zvláště pokud jde o územní soudržnost nebo řízení funkčních městských regionů, lze sledovat jen na místní úrovni, avšak s přihlédnutím k úrovni globální. Vzhledem k tomu, že Evropská unie není uzavřeným systémem, mnohé z jejích interních dynamik je třeba dát do relace s globálními trendy na celosvětové úrovni nebo na úrovni sousedních států.
- Kombinace různorodých zdrojů – je třeba integrovat různé typy a zdroje dat, a to i přes skutečnost, že jsou produkovány různými organizacemi používajícími různá prostorová vymezení nebo různé statistické definice.
- Znovu vytvoření střednědobých a dlouhodobých časových řad, tj. vytvoření modifikovatelné plošné jednotky (MAUP) a doplnění chybějících hodnot, pomocí nichž lze odhadovat chybějící hodnoty jak ve směru prospektivním (odhad budoucích trendů), tak retrospektivním (opětná konstrukce nepodchycených minulých trendů).
- Výzkum nových tematických polí (zoomy, průzkumy, a případové studie), které umožní přesný vysoce inovativní výzkum nových témat a navrhnou, jak v budoucnu systematicky shromažďovat data.

Hlavní předpokládané výsledky

- Aktualizovaná verze databáze ESPON 2006 (data z EUSROSTAT plus výběr indikátorů ESPON 2006).
- Aktualizované verze mapových nástrojů ESPON, pokrývajících celé území EU plus Norsko, Švýcarsko, Island a Lichtenštejnsko.
- Průběžně aktualizovaná a ověřovaná databáze ESPON 2013 (pro vnitřní potřebu) včetně databází z projektů ESPON vyvinutých pod Prioritou 1 a 2 a relevantních regionálních dat používaných v rámci evropského územního rozvoje a soudržnosti.
- Průběžně aktualizovaná a ověřovaná databáze ESPON 2013 (pro veřejnou potřebu) včetně odvozených dat z projektů ESPON vyvinutých pod Prioritou 1 a 2 a relevantních regionálních dat používaných v rámci evropského územního rozvoje a soudržnosti. Tato databáze bude obsahovat také vybrané soubory dat pokrývajících celý svět, která jsou pro ESPON tematicky relevantní a jsou významná i z hlediska chápání pozice Evropy ve světě.
- Zlepšování spolupráce s jinými mezinárodními a evropskými institucemi cestou získávání relevantních dat pro ESPON a zapojení do evropských iniciativ týkajících se geografických údajů a regionální analýzy.
- Kolekce map z projektů ESPON pod Prioritami 1 a 2.

Vedoucí partner:

University of Paris 7 Denis Diderot on behalf of UMS2414 RIATE (Francie)

Partneři:

University Joseph Fourier, Grenoble 1 (Francie)

Autonomous University of Barcelona (Španělsko)

Free University of Brussels (Belgie)

Alexandru Ioan Cuza University (Rumunsko)

CNRS Délégation Paris A on behalf of UMR Géographie-cités (Francie)

University of Luxembourg (Lucembursko)

SHROMAŽĐOVÁNÍ TYPOLOGIE ESPON

ESPON TYPOLOGY COMPILATION

Téma: Shromažďování regionálních typologií pro území, která jsou předmětem zvláštní pozornosti politiků: městské/metropolitní regiony; venkovské regiony; řídce osídlené regiony; regiony s měnícím se průmyslem; příhraniční regiony; hornaté regiony; ostrovy a přímořské regiony.

Rozpočet: 70 955 EUR

Trvání projektu: březen 2009 – leden 2010

Zaměření

Vzhledem k vývoji v relaci k politice soudržnosti EU (Zelená zpráva o územní soudržnosti), Lisabonské smlouvě a popisu nového evropského cíle územní soudržnosti tento projekt prezentuje kompilaci regionálních typologií pro území, o která se politici zvláště zajímají. Vybrané typologie reflektují typy území zmíněné v § 158 Lisabonské smlouvy. Jedná se o: městské/metropolitní regiony; venkovské regiony; řídce osídlené regiony; regiony s měnícím se průmyslem; příhraniční regiony; hornaté regiony; ostrovy a přímořské regiony.

Hlavní úkoly

V rámci přípravy shromažďování typologie ESPON pro každý z výše uvedených osmi typů území se provádí:

- Průzkum existujících regionálních typologií
- Identifikace relevantních regionálních typologií
- Návrh 8 regionálních typologií pro požadované typy regionů
- Testování navržených typologií
- Implementace regionálních typologií a podpora šíření (distribuce)
- Dodání kompilace typologií ESPON

Předpokládané výsledky

Kompilace typologií ESPON včetně kompletní dokumentace bude dodána v následujícím členění základních faktů:

Soupis faktů typologie ESPON	
Název typologie (témata 1-8)	
Označení typologie	
Geografická úroveň	
Stručný popis	
Popis metodiky	
Použité indikátory	
Zdroje indikátorů	
Dostupnost indikátorů	
Přístup ke členění indikátorů do skupin	
Stanovení homogenity	
Autor	
Doporučení pro použití	
Požadavky na aktualizaci	
Další možný vývoj	
Mapy a GIS	
Soubor Excel s regionálními kódy	

Kompilace typologií ESPON bude po svém vydání poskytovat údaje o všech probíhajících a budoucích projektech aplikovaného výzkumu ESPON v těch jejich částech, kde to bude slučitelné s typy území definovanými v kompilaci typologií.

Vedoucí partner:

Spatial Foresight GmbH (Lucembursko)

Partneři:

IRS – Leibniz-Institute for Regional Development and Structural Planning (Německo)
Eurofutures Finland (Finsko)

Strana	Projekt	Označení v projektu	Originální název
5	1.1.1	Map 3.4	Polycentricity Index
6	1.1.2	Map 1.1	Urbanisation rate in European countries 1950–2000.
7	1.1.3	Map 1.2	Population change 1995–2000, ESPON space land border regions, NUTS3
8	1.1.4	Map 19	Evolution of the population 1995–2000
9	1.2.1	Map 24	Connectivity to rail stations
10	1.2.2	Map 5.4	An overall typology of combined household and business telecommunications development
11	1.2.3	Map 1	The composite index of the IS in Europe based on eEurope (2004) and NRI (2005)
12	1.3.1	Map 1	Avalanches
13	1.3.2	Map 6	Percentage semi-natural areas for NUTS 3
14	1.3.3	Figure 39	Number of historic landmarks (plus Czech Heritage UNESCO) and percentage shares of the region
15	2.1.1	Map 1.3	Change of regional welfare in scenario D2
16	2.1.2	Map ES8	The proportion of working age population with tertiary education in the EU-27 in 2000
17	2.1.3	Map 1.1	Total Pillar 1 – Support per Agricultural Work Unit, 1999
18	2.1.4	Map 1	Energy self-sufficiency in Europe in 2002 (%)
19	2.1.5	Figure 2.1	Typology of coastal regions (NUTS 3)
20	2.2.1	Map 1	Annual average Structural Fund spending as a share of GDP in 1999
21	2.2.2	Map 1-4	Average annual Pre-accession Aid spending in percentage of average annual GDP in relation to the change of average national performance measured in the change of the unemployment rate to national averages between 1999 and 2002
22	2.2.3	Map 4	Correlation between FUA typology and connectivity
23	2.3.1	Map 1	Countries' role in the ESDP drafting process
24	2.3.2	Map 1	Changes in state Structures in ESPON 29 spaces
25	2.4.1	Map 2	Usage of land in 2000
26	2.4.2	Map 3-7	Regional classification of Europe: Demography
27	3.1	Map 4	Selected result from Multiscalar Smoothing Methods
28	3.2	Figure 3	The final image 2030 of the cohesion-oriented scenario
29	3.3	Figure 2	Territorial I&R: final values at NUTS2 (CEIS, 2006)
30	3.4.1	Map 40	Global air interactions in the World in 2000
31	3.4.2	Figure 2	Economic typology of European regions in 2002, 7 types
32	4.1.3	Map 5	Population aged more than 64 years
33	1.4.1	Map 3	European towns from 20,000 to 50,000 inhabitants
34	1.4.2	Map 1	Number of licensed physicians/doctors per 100,000 inhabitants in 2003
35	1.4.3	Figure 21	The large cities, the metropolises and the MEGAs according to their GDP
36	1.4.4	Figure 24	Transported tonnes per unit of GDP and balance of manufactured goods flows
37	1.4.5	Figure 8.1	Population-based Tourism Function Index, national level, 2003
38	3.4.3	Figure 7	GDP/inh 2000 with cartogram proportional to population (NUTS2)

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

1.1.1	Nordregio Box 1658 SE-111 86 Stockholm Sweden	Kontakt: Erik Gloersen Tel: +44 8 463 54 00 E-mail: nordregio@nordregio.se /erik.gloersen@nordregio.se http://www.nordregio.se
1.1.2	Helsinki University of Technology Centre for Urban and Regional Studies P.O. Box 9300 02015 Hut Finland	Kontakt: Christer Bengs Tel: +358 9 451 4098 E-mail: christer.bengs@hut.fi http://ytk.tkk.fi
1.1.3	KTH – The Royal Institute of Technology 100 44 Stockholm Sweden	Kontakt: Folke Snickars Tel: +46 8 790 7909 E-mail: Folke@infra.kth.se http://www.infra.kth.se
1.1.4	Swedish Institute for Growth Policy Studies P.O. Box 574 SE-101 31 Stockholm Sweden	Kontakt: Mats Johansson Tel: +46 8 790 92 18 E-mail: matsj@infra.kth.se URL: http://www.itps.se
1.2.1	University of Tours Avenue Monge 37200 Tours France	Kontakt: Philippe Mathis Tel: +33 2 4736 7055 E-mail: mathis@univ-tours.fr http://www.univ-tours.fr
1.2.2	University of Newcastle Centre for Urban & Regional Studies (CURDS) Newcastle upon Tyne NE2 7RU United Kingdom	Kontakt: Randal Richardson Tel: +44 191 222 8004 E-mail: randal.richardson@newcastle.ac.uk http://www.ncl.ac.uk/curds
1.2.3	Warsaw University Centre for European Regional and Local Studies EUROREG Krakowskie Przedmiescie 26/28 PL-00-927 Warsaw Poland	Kontakt: Grzegorz Gorzelak / Agnieszka Olechnicka Tel: +48 22 826 16 54 E-mail: gorzelak@post.pl / a.olechnicka@uw.edu.pl http://www.euroreg.uw.edu.pl
1.3.1	Geological Survey of Finland P.O. Box 96 02151 Espoo Finland	Kontakt: Philipp Schmidt-Thome Tel: +358 9 20 550 2163 E-mail: philipp.schmidt-thome@gsf.fi http://en.gtk.fi
1.3.2	Royal Haskoning P.O. Box 19009 3501 DA Utrecht The Netherlands	Kontakt: Jan Vogelijk Tel: +31 30 230 84 24 E-mail: Jan.vogelijk@royalhaskoning.com http://www.royalhaskoning.com/en-GB

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

1.3.3	Università Ca' Foscari Department of Economics (CAF) Cannaregio 873 I-30121 Venezia Italy	Kontakt: Jan van der Borg Tel: +39 041 2349135 E-mail: Jan.vanderborg@venicecard@it http://www.dse.unive.it
2.1.1	Christian-Albrechts-Universität zu Kiel Institute of Regional Research Olshausenstr. 40 24098 Kiel Germany	Kontakt: Johannes Bröcker Tel: +49 431 880 3276 E-mail: broecker@economics.uni-kiel.de http://www.bwl.uni-kiel.de
2.1.2	ECOTEC Research and Consulting Ltd. (Brussels) 13B Avenue de Tervuren 1040 Brussels Belgium	Kontakt: Adrian Healy, Simon Roy Tel: +32 2 743 89 49 E-mail: ESPON_212@ecotec.co.uk http://www.ecotec.com
2.1.3	University of Aberdeen Arkleton Centre for Rural Development Research St Mary's, King's College Aberdeen AB24 3UF United Kingdom	Kontakt: Mark Shucksmith Tel: +44 1224 272 360 E-mail: m.shucksmith@abdn.ac.uk http://www.abdn.ac.uk/arkleton
2.1.4	CEEETA António Cândido, 10 – 4 1050-076 Lisboa Portugal	Kontakt: Gabriela Prata Dias Tel: +351 21 319 48 50 E-mail: gdias@ceeeta.pt http://www.ceeeta.pt
2.1.5	NIBR – Norwegian Institute for Urban and Regional Research Sinsenveien 47 B2 P.O.Box 44 Blindern N-0313 Oslo Norway	Kontakt: Ove Langeland Tel: + 47 22 95 89 72 E-mail: ove.langeland@nibr.no http://en.nibr.no
2.2.1	Nordregio Holmamiralens väg 10 Box 1658 111 86 Stockholm Sweden	Kontakt: Kaisa Lähteenmäki-Smith Tel: +46 8 463 54 35 E-mail: kaisa.lahteenmaki-smith@nordregio.se http://www.nordregio.se
2.2.2	Institute for Regional Development and Structural Planning Flakenstrasse 28 – 31 15537 Erkner Germany	Kontakt: Hans Joachim Kujath Tel: +49 33 62 793 152 E-mail: KujathH@irs-net.de http://www.irs-net.de

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

2.2.3	ECOTEC Research and Consulting Ltd. 13B Avenue de Tervuren 1040 Brussels Belgium	Kontakt: Adrian Healy Tel: +32 2 743 89 49 E-mail: adrian.healy@ecotec.co.uk http://www.ecotec.com
2.3.1	Nordregio Box 1658 SE-11186 Stockholm Sweden	Kontakt: Sigrid Hedin Tel: +46 8 463 5458 E-mail: sigrid.hedin@nordregio.se http://www.nordregio.se
2.3.2	University of Valencia Department of Geography Avenida Blasco Ibanez, 28 46010 Valencia Spain	Kontakt: Joaquin Farinos Tel: +34 96 386 4237 E-mail: Joaquin.Farinos@uv.es http://www.uv.es
2.4.1	GTK – Geological Survey of Finland P.O. Box 96 02151 Espoo Finland	Kontakt: Philipp Schmidt-Thomé Tel: + 358 9 20 550 2163 E-mail: philipp.schmidt-thome@gsf.fi http://www.gtk.fi
2.4.2	Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR Deichmanns Aue 31-37 D-53179 Bonn Germany	Kontakt: Peter Schön Tel: +49 1888 401 2329 E-mail: peter.schoen@bbr.bund.de http://www.bbr.bund.de
3.1	Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR Deichmanns Aue 31-37 53179 Bonn Germany	Kontakt: Peter Schön Tel: +49 1888 401 2329 E-mail: peter.schoen@bbr.bund.de http://www.bbr.bund.de
3.2	Free University of Brussels – IGEAT C.P. 246 Boulevard du Triomphe 1050 Bruxelles Belgium	Kontakt: Moritz Lennert Tel: +32 2 650 56 16 E-mail: moritz.lennert@ulb.ac.be http://www.ulb.ac.be
3.3	University of Rome "Tor Vergata" CEIS – Centre for International Studies on Economic Growth Faculty of Economics Centre for International Studies on Economic Growth (CEIS) Via Columbia 2 00133 Rome Italy	Kontakt: Maria Prezioso Tel: +39 06 72595936 E-mail: maria.prezioso@uniroma2.it http://web.uniroma2.it

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

3.4.1	UMS 2414 RIATE (CNRS-DATAR-Université Paris 7) Université Paris 7 UFR GHSS Case courrier 7001 2, place Jussieu 75251 Paris Cedex 05 France	Kontakt: Claude Grasland Tel: + 33 1 44 27 99 83 E-mail: grasland@parisgeo.fr http://www.ums-riate.com
3.4.2	IGEAT – Université Libre de Bruxelles Campus de la Plaine CP 246 Boulevard du Triomphe B – 1050 Bruxelles Belgium	Kontakt: Moritz Lennert Tel: +32 2 650 5616 Email: moritz.lennert@ulb.ac.be http://www.ulb.ac.be
4.1.3	Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung – BBR Deichmanns Aue 31-37 53179 Bonn Germany	Kontakt: Peter Schön Tel: +49 1888 401 2329 E-mail: peter.schoen@bbr.bund.de http://www.bbr.bund.de
1.4.1	Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (ÖIR) Franz-Josefs-Kai 27 1010 Vienna Austria	Kontakt: Peter Schneidewind Tel: +43 1 533 87 470 E-mail: oir@oir.at www.oir.at
1.4.2	Austrian Institute for Regional Studies and Spatial Planning (ÖIR) Franz-Josefs-Kai 27 1010 Vienna Austria	Kontakt: Erich Dallhammer Tel: +43 1 533 87 47 51 E-mail: dallhammer@oir.at www.oir.at
1.4.3	Free University of Brussels IGEAT – Institut de Gestion de l'environnement et d'aménagement du territoire Campus de la Plaine CP246 Bd. Du Triomphe (A5) 1050 Bruxelles Belgium	Kontakt: Christian Vandermotten Tel: +32 2 650 50 72 E-mail: igeat@admin.ulb.ac.be http://www.ulb.ac.be
1.4.4	S&W – Spiekermann & Wegener, Urban and Regional Research Lindemannstrasse 10 D 44137 Dortmund Germany	Kontakt: Klaus Spiekermann / Michael Wegener Tel: +49 231 755 24 01 E-mail: ks@spiekermann-wegener.de www.spiekermann-wegener.de
1.4.5	EuroFutures Frederiksson& Partners AB Box 415 SE – 10128 Stockholm Sweden	Kontakt: Hallgeir Aalbu Tel: +46-8-6130800 E-mail: hallgeir.aalbu@eurofutures.se http://www.sweco.se/eurofutures

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

3.4.3	UMS 2414 RIATE (CNRS-DATAR-Université Paris 7) Université Paris 7 UFR GHSS Case courrier 7001 2, place Jussieu 75251 Paris Cedex 05 France	Kontakt: Claude Grasland Tel: +33 1 44 27 99 83 E-mail: grasland@parisgeo.fr http://www.datar.gouv.fr
FOCI	Free University of Brussels 50 Av. Roosevelt 1050 Brussels Belgium	Kontakt: Moritz Lennert Tel: +32 2 6505616 E-mail: moritz.lennert@ulb.ac.be http://www.ulb.ac.be
EDORA	Research Office, UHI Millennium Institute Ness Walk IV3 5SQ Inverness United Kingdom	Kontakt: Andrew Copus Tel: +44 1467 642 944 E-mail: andrew.copus@uhi.ac.uk http://www.uhi.ac.uk
DEMIFER	Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (NIDI) Lange Houtstraat 19 2611 CV The Hague The Netherlands	Kontakt: Joop de Beer Tel: +31 70 3565234 E-mail: beer@nidi.nl http://www.nidi.knaw.nl
ReRisk	INNOBASQUE Parque Tecnológico de Zamudio Laida Bidea.Edificio 214 E48170 Zamudio Spain	Kontakt: Oihana Blanco Mendizabal Tel: +34 94 420 94 88 E-mail: oblanco@innobasque.com http://www.tu-dortmund.de
TIP TAP	Polytechnics of Milan – DIG Piazza L. da Vinci, 32 0133 Milan Italy	Kontakt: Roberto Camagni Tel: +39 02 2399 2744 E-mail: roberto.camagni@polimi.it http://www.dig.polimi.it
ESPON CLIMATE	TU Dortmund University Geschossbau III August-Schmidt-Str. 10, R. 115b 44221 Dortmund Germany	Kontakt: Stefan Greiving Tel: +49 231 755 2213 E-mail: Stefan.greiving@tu-dortmund.de http://www.tu-dortmund.de
CAEE	University of Manchester School of Social Sciences Institute for Political Economics Governance [IPEG] Humanities Bridgeford Street 2.13Y Manchester M13 9PL United Kingdom	Kontakt: Alan Harding Tel: +44 161 275 7439 E-mail: alan.harding@manchester.ac.uk www.socialsciences.manchester.ac.uk

ADRESÁŘ VEDOUCÍCH PROJEKTOVÝCH PARTNERŮ

EUROISLANDS	University of the Aegean Laboratory of Local and Islands Development University Hill, Mytilene, 81100, Greece	Kontakt: Spilanis Ioannis Tel: +30 22510 36229 E-mail: mkou@env.aegean.gr http://www3.aegean.gr
METROBORDER	Univesity of Luxembourg Faculty of Language and literature, Humanities, Arts and Education Route de Diekirch L-7220 Walferdange Luxembourg	Kontakt: Christian Schulz Tel: +352 46 66 44 6327 E-mail: christian.schulz@uni.lu http://www.wen.uni.lu
SURE	University of Naples "Federico II" Interdepartmental Research Centre L.U.P.T. Territorial Town Planning Laboratory Corso Umberto I 80138 Napoli Italy	Kontakt: Guglielmo Trupiano Tel: +39 81 2531111 E-mail: trupiano@unina.it http://www.international.unina.it
SS-LR	Polytechnics of Milan – DIG Piazza L. da Vinci, 32 I-20133 Milan Italy	Kontakt: Roberto Camagni Tel: +39 02 2399 2744 E-mail: roberto.camagni@polimi.it http://www.dig.polimi.it
ESPON TeDi	Nordregio Box 1658 SE-111 86 Stockholm Sweden	Kontakt: Erik Gloersen Tel: +44 8 463 54 00 E-mail: erik.gloersen@nordregio.se http://www.nordregio.se
ESPON DATABASE 2013	UMS 2414 RIATE Université Paris Diderot Paris 7 UFR GHSS – Case 7001 75205 Paris Cedex 13 France	Kontakt: Claude Grasland Tel: +33 157276535 E-mail: claud.grasland@parisgeo.cnrs.fr http://www.univ-paris-diderot.fr/
ESPON TYPOLOGY COMPILATION	Spatial Foresight GmbH 7, rue de Luxembourg L-7330 Heisdorf Luxembourg	Kontakt: Kai Boehme Tel: +352 691 87 32 49 E-mail: kai.boehme@spatialforesight.eu http://www.spatialforesight.eu

